

DIVERS AUDIT

PASIONAȚI DE CIFRE

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

Către Conducerea Întreprinderii Municipale
„Regia Apă-Canal Bălți”, în procedură de
restructurare din 29.11.2022

RAPORT CU PRIVIRE LA SITUAȚIIE FINANCIARE

Opinie contrară

Am exercitat auditul Situațiilor Financiare ale **Întreprinderii Municipale „Regia Apă-Canal Bălți”, în procedură de restructurare** (în continuare *Întreprindere*, după caz – *Entitate*), care cuprind Situația poziției financiare la 31 decembrie a.2023 și Situația de Profit și Pierdere, Situația modificărilor capitalului propriu, Situația fluxurilor de numerar, aferente exercițiului încheiat la această dată, precum și un sumar al politicilor contabile semnificative și alte informații explicative.

În opinia auditorului, ținând cont de aspectele menționate în **pct. 1-7** din secțiunea „Baza pentru opinie contrară” din Raportul nostru, Situațiile financiare anexate nu prezintă fidel, poziția financiară a **Î.M. Regia „Apă-Canal Bălți”**, la data de 31 decembrie a.2023, și performanța sa financiară și fluxurile sale de trezorerie, aferente exercițiului financiar încheiat la data respectivă, în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova nr. 118 din 06.08.2013

(cu modificările operate) precum și Legii contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017, Legii privind auditul situațiilor financiare nr.271 din 15.12.2017, Codul etic internațional pentru profesioniștii contabili, Standardele Internaționale de Audit (SIA), precum și alte acte normative în vigoare.

Baza pentru opinia contrară

Opinia contrară a fost determinată de efectul unor abateri constatate, condiționate de următoarele aspecte:

1. Dat fiind că, am fost contractați în calitate de auditori ai Entității ulterior datei de 31 decembrie 2023, prin urmare, nu am asigurat participarea la inventarierea fizică a patrimoniului la acea dată. După efectuarea testelor prevăzute de Standardele Internaționale de Audit, noi nu am obținut un grad satisfăcător de asigurare asupra soldurilor inițiale și nu ne-am putut asigura nici prin alte teste alternative. În consecință, orice ajustări care ar urma să fie determinate ca fiind necesare asupra soldurilor de deschidere, ar fi afectat contul de profit și pierdere pentru a.2023, rezultatul raportat la 31.12.2023 și repartizările de profit net.

2. Deși conducerea întreprinderii (în procedură de restructurare) a emis la 14.08.2023 Ordinul nr.58 de efectuare a inventarierii anuale a imobilizărilor corporale și necorporale cu aprobarea componentei comisiei (cu modificarea ulterioară a termenului de inițiere), echipa de audit a constatat că procedura de inventariere până la finele anului 2023 nu s-a desfășurat, prin urmare, nu suntem în deplină convingere de corectitudinea soldurilor stocurilor la 31.12.2023 pentru a le confirma sau infirma.

3. Procesele de monitorizare a creanțelor existente în perioada auditată nu au putut asigura recuperarea acestora, Entitatea înregistrând creanțe în sume semnificative, inclusiv cu risc de nerecuperare. La 31.12.2023 Întreprinderea înregistra în structura activelor creanțe comerciale în sumă de **9 380 956 lei**. În cadrul misiunii de audit s-a constatat o pondere semnificativă a celor cu risc de nerecuperare (**2 399 464 lei**), ce reprezintă **11,1%** din totalul creanțelor curente, la care termenul de prescripție a expirat (datorii „istorice” formate în perioada 2019) și, în viitor vor avea un efect advers semnificativ asupra rezultatelor economice și a poziției financiare ale Întreprinderii.

4. La situația 31.12.2023 în evidența contabilă e reflectată datoria consumatorilor (persoane fizice) din orașul Bălți, care însumează **68 534 lei**. Auditul menționează că, termenul de achitare la creanțele menționate a expirat.

5. Conform evidenței analitice ale Întreprinderii soldul datoriilor pe termen lung la finele anului 2023 a constituit **68 196 827 lei**, care reprezintă datoriile aferente a două credite externe contractate în anii 2006 și 2009 pentru reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare.

6. Entitatea, la 31.12.2023 înregistrează datorii comerciale față de furnizorii de bunuri și servicii prestate în sumă de **62 741 227 lei**.

7. Întreprinderea a înregistrat la 31.12.2023 „alte datorii curente” față de întreprinderi și asociații contractate în sumă totală de **189 083 403 lei**.

Am desfășurat auditul în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit (ISA). Responsabilitățile noastre în baza acestor standarde sunt detaliat descrise în secțiunea Responsabilitățile auditorului pentru auditul Situațiilor Financiare din prezentul Raport. Suntem independenți față de Întreprindere, conform cerințelor de etică profesională relevante pentru auditul situațiilor financiare din Republica Moldova și ne-am îndeplinit celelalte responsabilități de etică, conform acestor cerințe.

Alte informații – Avizul asupra Raportului conducerii Î.M., Regia Apă-Canal Bălți

Conducerea Întreprinderii este responsabilă pentru *alte informații* care cuprind Raportul conducerii, întocmit în conformitate cu prevederile art.23 din Legea contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017 și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea și prezentarea Raportului conducerii, care să nu conțină denaturări semnificative, datorate fraudei sau erorii, informații cuprinse în raportul anual, dar nu sunt incluse în Situațiile financiare și în raportul nostru de audit cu privire la acestea.

Raportul conducerii este anexat și nu face parte din Situațiile financiare individuale. În legătură cu auditul Situațiilor financiare, pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie a.2023, responsabilitatea noastră este să luăm cunoștință de conținutul Raportului conducerii și celelalte informații și, în acest sens, să luăm în considerație dacă celelalte informații financiare prezentate sunt veridice și corespund cu datele din Situațiile financiare, sau există neconcordanțe semnificative între Raportul conducerii și Situațiile financiare:

- dacă Raportul conducerii include, sub toate aspectele semnificative, informațiile prevăzute în art.23 din Legea susmenționată și dacă în baza cunoștințelor și înțelegerii noastre în cursul auditului Situațiilor financiare la entitate, informațiile incluse în Raportul conducerii sunt eronate semnificativ. În acest sens, se solicită să raportăm cu privire la aceste aspecte.

În baza activității desfășurate, raportăm că:

Raportul conducerii nu întrunește cerințele și prevederile art.23 din Legea prenotată, prezentând doar:

- a) o analiză a indicatorilor financiari și tehnici ai întreprinderii pentru perioada auditată în comparație cu cea precedentă;*
- b) consumul tehnologic, pierderile înregistrate și alte informații statistice și previziuni anticipare a evenimentelor viitoare.*

Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor însărcinate cu guvernanta pentru Situațiile financiare

Conducerea **Întreprinderii** este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea fidelă a rapoartelor financiare în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate (SNC) și reglementările aferente, și pentru un anumit nivel al controlului intern pe care conducerea îl consideră relevant, pentru a permite întocmirea și prezentarea veridică a Situațiilor

financiare fără denaturări semnificative, cauzate, fie de fraudă, fie de eroare. Responsabilitatea pentru documentele primare și centralizatoare, conturile și registrele contabile prezentate o poartă conducerea **Întreprinderii**.

La întocmirea Situațiilor financiare, conducerea este responsabilă pentru evaluarea capacității **Întreprinderii** de a-și continua activitatea în viitorul previzibil dezvoltându-se, după caz, aspectele legate de incapacitatea continuării activității, cu excepția cazurilor în care conducerea intenționează fie să lichideze **Întreprinderea** auditată, fie să înceteze activitatea acesteia, sau nu are altă alternativă realistă decât să procedeze în așa mod.

Persoanele însărcinate cu guvernanta sunt responsabile de supravegherea procesului de raportare financiară a **Societății**.

Responsabilitatea auditorului pentru auditul Situațiilor financiare

Responsabilitatea noastră este de a exprima o opinie cu privire la aceste Situații financiare în baza auditului efectuat. Am realizat auditul în conformitate cu Legea privind auditul situațiilor financiare nr.271 din 15.12.2017 și Standardele Internaționale de Audit (SIA).

Obiectivele noastre sunt de a obține o asigurare rezonabilă că Situațiile financiare, în ansamblu, nu sunt afectate de denaturări semnificative, cauzate fie de fraude, fie de erori, precum și să emitem un raport de audit care să conțină opinia noastră. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție a faptului că un audit desfășurat conform Standardelor Internaționale de Audit va detecta o denaturare semnificativă atunci când aceasta există. Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, individual sau în ansamblu, ar influența deciziile economice ale utilizatorilor luate pe baza acestor situații financiare.

Ca parte a unui audit efectuat în conformitate cu ISA, am aplicat raționamentul profesional și pe parcursul auditului am menținut scepticismul profesional.

De asemenea:

- Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare, datorate fraudei și erorilor, proiectăm și efectuăm proceduri de audit sensibile la aceste riscuri, și obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a servi ca bază pentru opinia noastră. Riscul de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzată de fraudă este mai mare ca cel de nedetectare a unei denaturări semnificative rezultată din eroare, deoarece o fraudă poate implica complicitate sau fals, omisiuni intenționate, interpretări greșite, declarații false sau suprareglarea controlului intern;
- În scopul de a planifica procedurile de audit adecvate în circumstanțele date, analizăm elementele de control intern relevant pentru audit, dar nu și în scopul exprimării unei opinii asupra eficienței controlului intern al Societății;
- Evaluăm gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate și a caracterului rezonabil al estimărilor contabile și a informațiilor aferente realizate de către conducerea

Societății:

- Formulăm concluzii relevante privind oportunitatea utilizării de către conducere a contabilității bazate pe principiul continuității activității și, bazându-ne pe probele de audit obținute, nu am identificat evenimente, condiții sau aspecte care să indice existența unei incertitudini ce ar pune la îndoială în mod semnificativ capacitatea entității de a-și continua activitatea conform principiului continuității. Dacă noi concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, suntem obligați să atragem atenția în raportul de audit asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare sau, dacă aceste prezentări sunt neadecvate, să ne modificăm opinia. Concluziile noastre sunt bazate pe probele de audit obținute până la data raportului de audit. Cu toate acestea, careva evenimente sau condiții viitoare pot determina Întreprinderea să nu-și mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității;

- Evaluăm prezentarea, structura și conținutul general al situațiilor financiare, inclusiv al prezentărilor de informații, și măsura în care situațiile financiare reflectă tranzacțiile și evenimentele de bază într-o manieră care realizează prezentarea fidelă.

- Comunicăm persoanelor responsabile cu guvernarea, printre alte aspecte, aria planificată și programarea în timp a auditului, precum și principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe ale controlului intern pe care le-am identificat pe parcursul auditului.

De asemenea, furnizăm persoanelor însărcinate cu guvernarea o declarație că am respectat cerințele etice relevante privind independența și că le-am comunicat toate relațiile și alte aspecte despre care s-ar putea presupune, în mod rezonabil, că ne afectează independența și acolo unde este cazul, măsurile de protecție aferente.

Considerăm că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a constitui baza opiniei noastre de audit.

Raport cu privire la alte dispoziții legale și de reglementare

În vederea realizării scopului suplimentar al fondatorului, conform prevederilor pct. 24 și 25 din Regulamentul cu privire la modul de selectare a entităților de audit și termenii de referință pentru auditarea situațiilor financiare individuale ale întreprinderilor de stat/municipale și societăților pe acțiuni, în care cota statului depășește 50% din capitalul social, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 875 din 22.12.2015, Societatea elaborează pentru anul 2023, informația privind analiza activității economice-financiare cu utilizarea indicatorilor economici-financiar, calculați conform formulelor de calcul prezentate în anexa la Regulamentul menționat mai sus.

Totodată menționăm următoarele aspecte:

La 31 decembrie Întreprinderea este implicată în examinarea mai multor acțiuni în instanțele de judecată în calitate de pârât și reclamant:

- ✓ În stadiul litigiilor cu persoane fizice și juridice (10 cazuri), suma pretinsă 1 940 410 lei;
 - ✓ Creanțele persoanelor juridice spre încasare/executare (15 cazuri) – 2 567 593 lei;
 - ✓ Creanțele persoanelor fizice, spre încasare – 519 765 lei;
 - ✓ Creanțele persoanelor fizice la etapa de judecată și pretenții – 474 467 lei;
- Total spre încasare: 5 502 234 lei.

Totodată, Întreprinderea înregistrează, în calitate de creditor, suma de 1 455 135 lei, debitorii (11 debitori) aflându-se în proces de insolvență. Aceste acțiuni ar avea un efect advers semnificativ asupra rezultatelor economice și a poziției financiare ale entității.

Partenerul de misiune pentru care s-a întocmit acest Raport al auditorului independent, este Liliana SMOCHINA, auditor certificat.

În numele S.C. „Divers Audit” S.R.L.,

Înregistrată în Registrul Entităților de audit cu nr.1912007

Adresa Societății de audit: MD 2044, mun. Chișinău, bd. Mircea Cel Bătrân, nr.1

Ștefan IABANJI

Director, Auditor (Certificat de calificare AG nr.00022 din 20.01.2022)

Liliana SMOCHINA

Auditor (Certificat de calificare AG nr.000139 din 16.03.2007)

Data întocmirii: 22 noiembrie a.2024

str. București, 90/2, Chișinău
str. Decebal, 124/B, of. 2, mun. Bălți
mob: +373 697 400 00
www.contaudit.md
e-mail: contaudit@mail.ru

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

A SITUAȚIILOR FINANCIARE

I.M. „ PARCUL URBAN DE AUTOBUZE ”

01.01.2023-31.12.2023

CUPRINS

<u>LISTA ACRONIMELOR</u>	3
<u>I. OPINIE CU REZERVE</u>	3
<u>II. BAZA PENTRU OPINIA CU REZERVE</u>	3
<u>III. EVIDENȚIEREA UNOR ASPECTE</u>	5
<u>IV. ASPECTELE - CHEIE DE AUDIT</u>	5
<u>V. RESPONSABILITĂȚILE CONDUCERII ȘI ALE PERSOANELOR RESPONSABILE CU GVERNANȚA PENTRU SITUAȚIILE FINANCIARE</u>	5
<u>VI. RESPONSABILITĂȚILE AUDITORULUI</u>	6
<u>VII. ALTE INFORMAȚII</u>	7
<u>VIII. RAPORT ASUPRA ALTOR CERINȚE LEGALE ȘI DE REGLEMENTARE</u>	7

Către conducerea

I.M. „ PARCUL URBAN DE AUTOBUZE ”**LISTA ACRONIMELOR**

I.M. „ PARCUL URBAN DE AUTOBUZE ”	Entitate
SNC	Standarde Naționale de Contabilitate
ISA	Standardele Internaționale de Audit

I. Opinie cu rezerve

1. Am auditat situațiile financiare ale **I.M. „ PARCUL URBAN DE AUTOBUZE”** (denumite în continuare „Entitate”), care cuprind situația poziției financiare la data de 31.12.2023, situația de profit și pierdere, situația modificărilor capitalurilor proprii și situația fluxurilor de numerar pentru exercițiul încheiat la această data, notele la situațiile financiare, inclusiv un sumar al politicilor contabile semnificative, cât și evidența contabilă pentru perioada 01.01.2023-31.12.2023.

Situațiile financiare complete pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023 se identifică astfel:

- Active Nete/Total Capital propriu: 430 931 138,00 lei;
- Pierdere netă al perioadei de gestiune: 15 750 863,00 lei.

2. În opinia noastră, cu excepția aspectelor expuse în „Baza pentru opinia cu rezerve” din prezentul Raport, rapoartele financiare menționate, sub toate aspectele semnificative, oferă o imagine corectă și fidelă cu privire la poziția financiară a Entității la data de 31.12.2023, precum și performanța sa financiară și fluxurile sale de trezorerie aferente exercițiului încheiat la data respectivă, în conformitate cu Standardele Nationale de Contabilitate (SNC-uri).

II. Bază pentru opinia cu rezerve

Auditul a fost desfășurat în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit. Responsabilitățile auditorilor, în baza acestor standarde, sunt descrise în secțiunea „Responsabilitățile auditorului” din acest Raport.

Suntem independenți față de Companie, conform cerințelor etice relevante pentru auditul situațiilor financiare și ne-am îndeplinit celelalte responsabilități etice, conform

acestor cerințe. Credem că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia cu rezerve.

Opinia cu rezerve a fost determinată de :

2.1.Stocul de imobilizări necorporale și corporale

Cu privire la sumele aferente stocului de imobilizari necorporale si corporale prezentate în bilanț la 31.12.2023 , probele de audit de care dispunem au fost insuficiente deoarece nu am avut posibilitatea să observăm controalele interne aferente inventarierii stocului la 31 decembrie 2023 pentru că acea data era înainte ca noi să fim angajați ca auditori ai Societății . Datorită acestui fapt, noi nu am putut obține probe suficiente și adecvate privind completitudinea , existența și valoarea stocului de imobilizari necorporale si corporale .

2.2.Activele circulante

Cu privire la sumele aferente stocurilor de active circulante prezentate în bilanț la 31.12.2023 , probele de audit de care dispunem au fost insuficiente deoarece nu am avut posibilitatea să observăm controalele interne aferente inventarierii stocului la 31 decembrie 2023 pentru că acea data era înainte ca noi să fim angajați ca auditori ai Societății . Datorită acestui fapt, noi nu am putut obține probe suficiente și adecvate privind completitudinea , existența și valoarea stocurilor de active circulante .

2.3. Utilizarea SNC “Deprecierea activelor”

Utilizarea prezentului standard constă în stabilirea modului de contabilizare a deprecierei activelor și de prezentare a informațiilor aferente în situațiile financiare.Prezentul standard se aplică activelor imobilizate care sînt evaluate conform modelului bazat pe cost sau modelului reevaluării.Identificarea faptului dacă un activ reevaluat poate fi depreciat depinde de metodele utilizate pentru determinarea valorii reevaluate a acestuia . SNC “Deprecierea activelor” nu este utilizat de către entitate , ceea ce ar putea afecta corectitudinea raportării financiare.

2.4.Constituirea provizioanelor

Provizioanele reprezintă suma pe care entitatea urmează să o plătească, în mod normal, la data bilanțului pentru stingerea obligației. Necesitatea determinării exacte a sumei provizioanelor reprezintă un obiectiv major al companiilor, așa cum informația aferentă acestora va fi reflectată în situațiile financiare pentru utilizatorii interni și externi.Provizioanele pentru plata concediilor de odihnă sunt argumentate economic. Ele sunt necesare pentru acoperirea costurilor/cheltuielilor, care urmează să provină din producerea faptului economic viitor, se coordonează cu principiul prudenței, cu

pragul de semnificație de a nu reflecta, în perioada concediilor de odihnă, sume semnificative de costuri cu personalul, respectiv, se coordonează și cu uniformitatea reflectării acestor costuri. De aici rezultă că entitatea I.M. „PARCUL URBAN DE AUTOBUZE” trebuie să constituie provizioane pentru concediile de odihnă în conformitate cu prevederile SNC „Capital propriu și datorii” și Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017.

III. Evidențierea unor aspecte

Evenimente ulterioare

1. La 24 februarie 2022, Rusia a anunțat începutul unei invazii terestre, maritime și aeriene la scară largă a Ucrainei, care vizează activele militare ucrainene și orașele din întreaga țară. Ca urmare, a început un conflict militar deplin la granițele R. Moldova, ceea ce a condus la o schimbare semnificativă a mediului de operare. Cu toate acestea, conflictul militar este considerat a fi un eveniment care nu conduce la ajustarea situațiilor financiare după perioada de raportare încheiată la 31 decembrie 2023. Evoluția situației legate de război are un impact profund asupra societății noastre în ansamblu, precum și asupra performanței operaționale și financiare a organizațiilor și în ceea ce privește evaluarea capacității de a continua pe baza principiului continuității activității. Situația se modifică zilnic, ceea ce duce la o incertitudine inerentă.

Opinia noastră nu este modificată suplimentar în legătură cu aceste aspecte.

IV. Aspectele cheie de audit (KAM)

Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță în auditarea situațiilor financiare ale perioadei curente. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului situațiilor financiare în ansamblu și în formarea opiniei noastre asupra acestora și nu oferim o opinie separată cu privire la aceste aspecte.

Considerăm că nu există aspect cheie de audit care trebuie comunicate în raportul nostru.

V. Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor responsabile cu guvernarea pentru situațiile financiare

5.1. Conducerea este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea fidelă a situațiilor financiare în conformitate cu SNC-urile și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

5.2. În întocmirea situațiilor financiare, conducerea este responsabilă pentru aprecierea capacității Companiei de a-și continua activitatea, prezentând, dacă este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activității și utilizând contabilitatea pe baza continuității activității, cu excepția cazului în care conducerea fie intenționează să lichideze Compania sau să oprească operațiunile, fie nu are nici o altă alternativă realistă în afara acestora.

5.3. Persoanele responsabile cu guvernarea sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiară al Companiei.

VI. Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare

6.1. Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare, în ansamblu, sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, precum și în emiterea unui raport al auditorului care include opinia noastră.

Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție a faptului că un audit desfășurat în conformitate cu ISAurile va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă, dacă aceasta există. Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, individual sau cumulativ, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor, luate în baza acestor situații financiare.

6.2. Ca parte a unui audit în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit, exercităm raționamentul profesional și menținem scepticismul profesional pe parcursul auditului.

De asemenea:

- Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare cauzate fie de fraudă, fie de eroare, proiectăm și executăm proceduri de audit ca răspuns la respectivele riscuri și obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră. Riscul de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât cel de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune înțelegeri secrete, fals, omisiuni intenționate, declarații false și evitarea controlului intern.
- Înțelegem controlul intern relevant pentru audit, în vederea proiectării de proceduri de audit adecvate circumstanțelor, dar fără a avea scopul de a exprima o opinie asupra eficacității controlului intern al Companiei.
- Evaluăm gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de conducere. Formulăm o concluzie cu privire la gradul de adecvare a utilizării de către conducere a

contabilității pe baza continuității activității și determinăm, pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoieli semnificative privind capacitatea Companiei de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția în raportul auditorului asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să modificăm opinia.

- Concluziile noastre se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului auditorului. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare pot determina Compania să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.
- Evaluăm prezentarea, structura și conținutul general al situațiilor financiare, inclusiv al prezentărilor de informații, și măsura în care situațiile financiare reflectă tranzacțiile și evenimentele care stau la baza acestora într-o manieră care să ofere o prezentare fidelă.

6.3. Comunicăm persoanelor responsabile cu guvernanta, printre alte aspecte, principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului.

6.4. Din aspectele comunicate persoanelor responsabile cu guvernanta, noi le extragem pe cele care au fost cele mai relevante în auditul situațiilor financiare aferente perioadei curente și sunt, astfel, aspecte-cheie ale auditului. Descriem aceste aspecte în raportul auditorului, cu excepția cazului în care legea sau reglementările interzic dezvăluirea publică a aspectului respectiv sau dacă, în cazuri extrem de rare, stabilim că un aspect nu trebuie comunicat în raportul nostru, deoarece se așteaptă în mod rezonabil că interesul public este mai mic decât consecințele negative ale unei astfel de comunicări.

VII. Alte informații

Alte informații includ Raportul administratorului, dar nu includ situațiile financiare și raportul nostru de audit cu privire la acestea. Conducerea este responsabilă pentru alte informații.

Opinia noastră de audit asupra situațiilor financiare nu acoperă alte informații și nu exprimăm nici o formă de concluzie de asigurare asupra acestora.

În legătură cu auditul efectuat de noi asupra situațiilor financiare, responsabilitatea noastră este de a citi aceste alte informații și, făcând acest lucru, de a analiza dacă acestea nu sunt în concordanță, în mod semnificativ, cu situațiile financiare sau cunoștințele pe care le-am obținut în urma auditului sau dacă acestea par să includă erori semnificative. Dacă, în baza activității desfășurate, ajungem la concluzia că există erori semnificative cu privire la aceste alte informații, noi trebuie să raportăm acest lucru. Nu avem nimic de raportat în acest sens.

VIII. Raport asupra altor cerințe legale și de reglementare

Raportare asupra unor informații, altele decât situațiile financiare și raportul nostru de audit asupra acestora

Pe lângă responsabilitățile noastre de raportare conform standardelor ISA și descrise în secțiunea “Alte informații”, referitor la raportul administratorului, noi am citit raportul administratorului și raportăm următoarele:

- a) În raportul administratorului nu am identificat informații care să nu fie consecvente, în toate aspectele semnificative, cu informațiile prezentate în situațiile financiare individuale anexate;
- b) Raportul administratorului identificat mai sus include, în toate aspectele semnificative, informațiile cerute de Legea contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017, cu modificările și completările ulterioare, Standardele Naționale de Contabilitate și Planului general de conturi contabile, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.118 și 119 din 6 august 2013, cu modificările și completările ulterioare și Legea nr.135 din 14.06.2007 privind societățile cu răspundere limitată, cu modificările și completările ulterioare;
- c) În baza cunoștințelor și înțelegerii noastre dobândite în cursul auditului situațiilor financiare individuale, pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2023 cu privire la Entitate și la mediul acesteia, nu am identificat informații incluse în raportul administratorului care să fie eronate semnificativ.

Informația privind analiza indicatorilor economico-financiar și evaluarea privind capacitatea entității PARCUL URBAN DE AUTOBUZE IM pentru anul 2023

Nr. d/o	Indicatori	Formula de calcul	Anul		Abaterea absolută (+/-)	Ritmul de creștere, %
			2022	2023		
1	2	3	4	5	6 = 5-4	7 = (5/4)*100
1	Rata activelor imobilizate (rata imobilizărilor)	<i>Total active imobilizate / Total active</i>	0,7861	0,7080	-0,0781	90,0648
2	Rata activelor circulante	<i>Total active circulante / Total active</i>	0,2138	0,2919	0,0781	136,5294
3	Rata creanțelor în valoarea totală a activelor	<i>Total creanțe / Total active</i>	0,0782	0,1142	0,0360	146,0358
4	Rata creanțelor curente în valoarea activelor circulante	<i>Total creanțe curente / Total active circulante</i>	0,3658	0,3914	0,0256	106,9983
5	Rata stabilității financiare	<i>(Total capital propriu + total datorii pe termen lung) / Total pasive</i>	0,9551	0,9395	-0,0156	98,3666
6	Rata datoriilor curente	<i>Total datorii curente / Total datorii</i>	0,3662	0,5002	0,1340	136,5920
7	Rata datoriilor totale sau rata de îndatorare totală	<i>(Total datorii pe termen lung + Total datorii</i>	0,1225	0,1208	-0,0017	98,6122

	(coeficientul de atragere a serselor împrumutate)	<i>curente) / Total pasive</i>				
8	Rata solvabilității naturale	<i>Total pasive / Total datorii</i>	8,1637	8,2747	0,111	101,0204
9	Rentabilitatea veniturilor din vânzări	<i>Profit brut(pierdere brută) x 100% / Venituri din vânzări</i>	0,0713	-0,0063	-0,0776	-8,8359
10	Rata generală de acoperire a capitalului propriu (rata pârghiei financiare)	<i>Total pasive / Total capital propriu</i>	1,1396	1,0359	-0,1037	90,9003
11	Coeficientul corelației dintre sursele împrumutate și sursele proprii	<i>Total datorii / Total capital propriu</i>	0,1396	0,1208	-0,0188	86,5329
12	Rata autonomiei globale (coeficientul de autonomie)	<i>Total capital propriu / Total pasive</i>	0,8775	0,8791	0,0016	100,1823
13	Numărul de rotații ale creanțelor curente	<i>Venituri din vânzări / Valoarea medie a creanțelor curente totale</i>	19,0972	17,5008	-1,5964	91,6406
14	Fondul de rulment net	<i>Total active circulante – Total datorii curente</i>	1,7458	2,4158	0,6700	138,3778
15	Lichiditatea curentă	<i>Total active circulante / Total datorii curente</i>	1,7458	2,4158	0,6700	138,3778
16	Rentabilitatea activelor (economică)	<i>Profit (pierdere) până la impozitare (sau profit net/ pierdere netă a perioadei de gestiune) x 100% / valoarea medie a activelor totale</i>	0,0601	-0,0642	-0,1243	-106,8219
17	Durata de colectare a creanțelor curente	<i>Valoarea medie a creanțelor curente x 360 zile / Venituri din vânzări</i>	0,0528	0,0711	0,0183	134,6590
18	Numărul de rotații ale activelor	<i>Venituri din vânzări / Valoarea medie a activelor</i>	0,3706	0,4016	0,0310	108,3648
19	Numărul de rotații al datoriilor curente	<i>Venitul din vânzări / Valoarea medie a datoriilor curente</i>	33,0487	26,5760	-6,4727	80,4147
20	Perioada de achitare a datoriilor curente	<i>Numărul zilelor în perioada de gestiune (360)/ coeficientul de rotație al datoriilor curente</i>	27,7859	27,0921	-0,6938	97,5030
21	Rata de acoperire a datoriilor cu numerar	<i>Fluxul net de numerar din activitatea operațională / Total datorii pe termen lung+Total datorii curente</i>	0,4212	0,2793	-,01419	66,3105
22	Rentabilitatea capitalului propriu (financiară)	<i>[Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune (sau profit (pierdere) până la impozitare)] x 100% / Valoarea medie a capitalului propriu</i>	6,8500	-7,3100	-0,1416	-106,7153

Responsabili de elaborarea Raportului de audit:

Stela DARII
Auditor Licențiat

Certificat ser.AG nr.000158 din 22.06.2007

str. București, 90/2, Chișinău
str. Decebal 2A, Bălți
tel/fax: +373 (231) 2 72 26
mob: +373 697 400 00
www.contaudit.md
e-mail: contaudit@mail.ru

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT
A SITUAȚIILOR FINANCIARE
„REGIA TRANSPORT ELECTRIC” Î.M.

01.01.2023-31.12.2023

CUPRINS

<u>LISTA ACRONIMELOR</u>	3
<u>I. OPINIE</u>	3
<u>II. BAZA PENTRU OPINIE</u>	3
<u>III. EVIDENȚIEREA UNOR ASPECTE</u>	4
<u>IV. ASPECTELE - CHEIE DE AUDIT</u>	4
<u>V. RESPONSABILITĂȚILE CONDUCERII ȘI ALE PERSOANELOR RESPONSABILE CU GUVERNANȚA PENTRU SITUAȚIILE FINANCIARE</u>	4
<u>VI. RESPONSABILITĂȚILE AUDITORULUI</u>	5
<u>VII. ALTE INFORMAȚII</u>	6
<u>VIII. RAPORT ASUPRA ALTOR CERINȚE LEGALE ȘI DE REGLEMENTARE</u>	6

Către conducerea

„REGIA TRANSPORT ELECTRIC ” Î.M.

LISTA ACRONIMELOR

„REGIA TRANSPORT ELECTRIC ” Î.M.	Entitate
SNC	Standarde Naționale de Contabilitate
ISA	Standardele Internaționale de Audit

I. Opinie

1. Am auditat situațiile financiare ale „REGIA TRANSPORT ELECTRIC ” Î.M. (denumite în continuare „Entitate”), care cuprind situația poziției financiare la data de 31.12.2023, situația rezultatului global, situația modificărilor capitalurilor proprii și situația fluxurilor de trezorerie pentru exercițiul încheiat la această data, notele la situațiile financiare, inclusiv un sumar al politicilor contabile semnificative, cât și evidența contabilă pentru perioada 01.01.2023-31.12.2023.

Situațiile financiare complete pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023 se identifică astfel:

- Active Nete/Total Capital propriu: 652 502 991,00 lei;
- Pierdere netă a perioadei de gestiune: 21 559 642,00 lei.

2. În opinia noastră, situațiile financiare anexate, rapoartele financiare, sub toate aspectele semnificative, oferă o imagine corectă și fidelă cu privire la poziția financiară a Entității la data de 31.12.2023, precum și performanța sa financiară și fluxurile sale de trezorerie aferente exercițiului încheiat la data respectivă, în conformitate cu Legea Contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017, cu modificările și completările ulterioare și Standardele Naționale de Contabilitate (SNC-uri).

II. Bază pentru opinie

Auditul a fost desfășurat în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit. Responsabilitățile auditorilor, în baza acestor standarde, sunt descrise în secțiunea „Responsabilitățile auditorului” din acest Raport.

Suntem independenți față de Entitate, conform cerințelor etice relevante pentru auditul situațiilor financiare și ne-am îndeplinit celelalte responsabilități etice, conform acestor cerințe. Credem că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră.

III. Evidențierea unor aspecte

Evenimente ulterioare

La 24 februarie 2022, Rusia a anunțat începutul unei invazii terestre, maritime și aeriene la scară largă a Ucrainei, care vizează activele militare ucrainene și orașele din întreaga țară. Ca urmare, a început un conflict militar deplin la granițele R. Moldova, unde sunt situate toate unitățile de producție și care reprezintă pietele de bază pentru produsele Grupului. Aceasta a condus la o schimbare semnificativă a mediului de operare. Cu toate acestea, acesta este considerat a fi un eveniment care nu conduce la ajustarea situațiilor financiare după perioada de raportare încheiată la 31 decembrie 2023. Evoluția situației legate de război are un impact profund asupra societății noastre în ansamblu, precum și asupra performanței operaționale și financiare a organizațiilor și în ceea ce privește evaluarea capacității de a continua pe baza principiului continuării activității. Situația se modifică zilnic, ceea ce duce la o incertitudine inerentă.

Opinia noastră nu este modificată suplimentar în legătură cu aceste aspecte.

IV. Aspectele cheie de audit (KAM)

Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță în auditarea situațiilor financiare ale perioadei curente. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului situațiilor financiare în ansamblu și în formarea opiniei noastre asupra acestora și nu oferim o opinie separată cu privire la aceste aspecte.

Considerăm că nu există aspect cheie de audit care trebuie comunicate în raportul nostru.

V. Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor responsabile cu guvernarea pentru situațiile financiare

5.1. Conducerea este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea fidelă a situațiilor financiare în conformitate cu SNC-urile și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

5.2. În întocmirea situațiilor financiare, conducerea este responsabilă pentru aprecierea capacității Companiei de a-și continua activitatea, prezentând, dacă este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activității și utilizând contabilitatea pe baza

continuității activității, cu excepția cazului în care conducerea fie intenționează să lichideze Compania sau să oprească operațiunile, fie nu are nicio altă alternativă realistă în afara acestora.

5.3. Persoanele responsabile cu guvernanta sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiară al Companiei.

VI. Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare

6.1. Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare, în ansamblu, sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, precum și în emiterea unui raport al auditorului care include opinia noastră.

Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție a faptului că un audit desfășurat în conformitate cu ISAurile va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă, dacă aceasta există. Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, individual sau cumulativ, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor, luate în baza acestor situații financiare.

6.2. Ca parte a unui audit în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit, exercităm raționamentul profesional și menținem scepticismul profesional pe parcursul auditului.

De asemenea:

- Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare cauzate fie de fraudă, fie de eroare, proiectăm și executăm proceduri de audit ca răspuns la respectivele riscuri și obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră. Riscul de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât cel de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune înțelegeri secrete, fals, omisiuni intenționate, declarații false și evitarea controlului intern.
- Înțelegem controlul intern relevant pentru audit, în vederea proiectării de proceduri de audit adecvate circumstanțelor, dar fără a avea scopul de a exprima o opinie asupra eficacității controlului intern al Companiei.
- Evaluăm gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de conducere. Formulăm o concluzie cu privire la gradul de adecvare a utilizării de către conducere a contabilității pe baza continuității activității și determinăm, pe baza probelor de audit

obținute, dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoieli semnificative privind capacitatea Companiei de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția în raportul auditorului asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să modificăm opinia.

- Concluziile noastre se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului auditorului. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare pot determina Compania să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.
- Evaluăm prezentarea, structura și conținutul general al situațiilor financiare, inclusiv al prezentărilor de informații, și măsura în care situațiile financiare reflectă tranzacțiile și evenimentele care stau la baza acestora într-o manieră care să ofere o prezentare fidelă.

6.3. Comunicăm persoanelor responsabile cu guvernarea, printre alte aspecte, principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului.

6.4. Din aspectele comunicate persoanelor responsabile cu guvernarea, noi le extragem pe cele care au fost cele mai relevante în auditul situațiilor financiare aferente perioadei curente și sunt, astfel, aspecte-cheie ale auditului. Descriem aceste aspecte în raportul auditorului, cu excepția cazului în care legea sau reglementările interzic dezvăluirea publică a aspectului respectiv sau dacă, în cazuri extrem de rare, stabilim că un aspect nu trebuie comunicat în raportul nostru, deoarece se așteaptă în mod rezonabil că interesul public este mai mic decât consecințele negative ale unei astfel de comunicări.

VII. Alte informații

În legătură cu auditul efectuat de noi asupra situațiilor financiare, responsabilitatea noastră este de a citi aceste alte informații și, făcând acest lucru, de a analiza dacă acestea nu sunt în concordanță, în mod semnificativ, cu situațiile financiare sau cunoștințele pe care le-am obținut în urma auditului sau dacă acestea par să include erori semnificative. Dacă, în baza activității desfășurate, ajungem la concluzia că există erori semnificative cu privire la aceste alte informații, noi trebuie să raportăm acest lucru. Nu avem nimic de raportat în acest sens.

VIII. Raport asupra altor cerințe legale și de reglementare

Raportare asupra unor informații , altele decât situațiile financiare și raportul nostru de audit asupra acestora

Pe lângă responsabilitățile noastre de raportare conform standardelor ISA și descrise în secțiunea “Alte informații” , referitor la raportul administratorului , noi am citit raportul administratorului și raportăm următoarele :

- a) În raportul administratorului nu am identificat informații care să nu fie consecvente , în toate aspectele semnificative , cu informațiile prezentate în situațiile financiare individuale anexate;
- b) Raportul administratorului identificat mai sus include , în toate aspectele semnificative , informațiile cerute de Legea contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017, cu modificările și completările ulterioare , Standardele Naționale de Contabilitate și Planului general de conturi contabile, aprobate prin Ordinului Ministerului Finanțelor nr.118 și 119 din 6 august 2013, cu modificările și completările ulterioare ;
- c) În baza cunoștințelor și înțelegerii noastre dobândite în cursul auditului situațiilor financiare individuale , pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2023 cu privire la Entitate și la mediul acesteia , nu am identificat informații incluse în raportul administratorului care să fie eronate semnificativ.

Responsabili de elaborarea Raportului de audit:

Stela DARII

Auditor Licențiat

Certificat ser.AG nr.000158 din 22.06.2007

Nr.înregistrare 0802158

FA, „Contaudit-Service” SRL

Responsabil de monitorizarea misiunii de audit:

Goreanschi Zinaida

Auditor Licențiat

Certificat ser.AG nr.000181 din 14.11.2007

Nr.înregistrare 0802181

Cu titlu de concluzie, este necesar de menționat că orice situații financiare auditate au elemente menite să crească încrederea în datele furnizate de management, ori, în cele din urmă, utilizatorii raportului de audit pretind la credibilitate adusă situațiilor financiare, iar auditorii oferă această credibilitate.

03.04.2024

AUDIT DATA

YOUR FINANCIAL SECURITY

SOCIETATE DE AUDIT / АУДИТОРСКОЕ ОБЩЕСТВО

Tel.: 069 184328, 079 523689 | mun.Chișinău, str.Ciuflea 1A, of. 96 | www.audit-data.md

cod fiscal 1008600016392

IBAN: MD27PR002224191955001498

cod TVA 0606977

PRCBMD22

e-mail: auditdata.moldova@gmail.com

BC«ProCredit Bank»SA, Chișinău, Moldova

Nr. EAO000161126 din 25 aprilie 2024

mun. Chișinău

Conducerii REGIEI EXPLOATARE A DRUMURILOR ȘI PODURILOR "EXDRUPO" Î.M.

Persoanelor însărcinate cu guvernarea

RAPORTUL

AUDITORULUI INDEPENDENT

cu privire la auditul situațiilor financiare pentru anul 2023

a REGIEI EXPLOATARE A DRUMURILOR ȘI PODURILOR "EXDRUPO" Î.M.

- Certificatul de calificare a auditorului seria AG nr.000281 eliberat în baza deciziei Comisiei de Certificare din 25 noiembrie 2004

Chișinău 2024

Raportul auditorului independent către conducerea Regiei „EXDRUPO” Î.M.

Raport cu privire la auditul situațiilor financiare

Opinie cu rezerve

Am auditat situațiile financiare ale întreprinderii municipale Regia „Exploatarea Drumurilor și Podurilor” „EXDRUPO” Î.M., (denumită în continuare Întreprindere), la data de 31 decembrie 2023, care cuprind: *Bilanțul, Situația de profit și pierdere, Situația modificărilor capitalului propriu și Situația fluxurilor de numerar*, pentru exercițiul financiar încheiat la această dată, precum și notele la situațiile financiare, inclusiv un rezumat a politicilor contabile semnificative.

În opinia noastră, cu excepția posibilelor efecte ale aspectelor descrise în secțiunea *Baza pentru opinia cu rezerve*, situațiile financiare individuale anexate prezintă o imagine veridică și completă, sub toate aspectele semnificative, asupra poziției financiare și a rezultatelor operațiunilor Întreprinderii, precum performanța sa și fluxurile sale de numerar aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2023, întocmite în conformitate cu prevederile Legii contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017 și Standardele Naționale de Contabilitate ale Republicii Moldova, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova nr. 118/2013, cu modificările ulterioare (în continuare SNC).

Baza opiniei cu rezerve

1. Am atenționat faptul reflectării în componența imobilizărilor corporale în curs de execuție a edificiilor, care la momentul punerii în funcțiune a construcțiilor, și anume: baza de producere cu construcții și bloc administrativ, în conformitate cu prevederile legislației din domeniul construcțiilor și contabilității, urmau a fi puse și ele în funcțiune, concomitent cu edificiile aferente. De exemplu: rețele de apeduct, electricitate, termice, gazificare, cazangerie, stații de epurare, de amenajare a teritoriului, etc., în valoare totală de 6 674 759 lei, care de facto funcționează, și conform Legii Cadastrului nu sunt pasibile de a fi înregistrate în Registrul Cadastral.

2. Am constatat faptul lipsei evidenței analitice în evidența contabilă a bunurilor patrimoniale, obiecte de infrastructură tehnico-edilitară, mijloace fixe, primite în gestiune economică de la Fondator, la care nu este actualizată denumirea, nu sunt atribuite numere de nomenclator și nu sunt actualizate pașapoartele tehnice, în care urma să fie reflectată starea tehnică, valoarea reparațiilor efectuate și inventarierea efectivă, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare și a contractului privind gestiunea directă a serviciului public de întreținere și reabilitare a infrastructurii căilor de comunicație din mun. Chișinău, încheiat cu Direcția Generală Mobilitate Urbană, nr.35/23 din 16.02.2023, inclusiv, Anexa 1, pct. 5, care prevede evidența tehnică a drumurilor, inventarierea elementelor constructive a infrastructurii rutiere, evidența și prezentarea informației.

Raportul auditorului independent către conducerea Regiei „EXDRUPO” Î.M.

Din probele de audit colectate în timpul misiunii de audit și explicațiile conducerii Întreprinderii, rezultă că, mijloacele fixe au fost primite de la balanța Primăriei Chișinău în perioada Uniunii Sovietice, cu și fără a fi înregistrare în Capitalul Statutar, la balanța Întreprinderii, cum ar fi: *bulevarde și viaduce, canalizări pluviale, drenaje, pavilioane, piețe, stradele, străzi, subterane*, avînd soldul valorii de intrare indexate la situația din 31.12.2023, în sumă totală de 2 094 668 348 lei, valoarea amortizării calculate la această dată, în sumă totală de 733 156 091 lei, valoarea de bilanț constituie sumă de 1 361 512 257 (2 094 668 348 – 733 156 091) lei, fără evidență analitică detaliată pe fiecare obiect în parte. Ulterior, evidența analitică detaliată pe fiecare obiect în parte, a fost reflectată în Registrul de evidența separată, completat manual și în evidența extrabilanțieră la contul 911.1, soldul valorii de intrare la situația din 31.12.2023, constituind suma de 2 033 890 802 lei, iar amortizarea obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară, ce constituie o valoare semnificativă, nu a fost calculată și reflectată în evidența contabilă.

3. Întrucât noi am fost numiți în calitate de auditori al Întreprinderii ulterior petrecerii inventarierii generale pentru anul 2023, nu am putut să asistăm la inventarierea faptică a imobilizărilor coroporale și a stocurilor, și nu am putut să obținem, folosind proceduri alternative de audit, probe de audit suficiente și adecvate cu privire la cantitățile și starea imobilizărilor corporale și a stocurilor la data întocmirii situațiilor financiare individuale. Datorită acestui fapt, noi nu am putut stabili dacă sunt necesare modificări asupra valorii soldului conturilor de imobilizări corporale și a stocurilor, a rezultatului net pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2023.

4. Este necesar de menționat faptul, că la data de 31.12.2023, în evidența contabilă și în situațiile financiare ale Întreprinderii, la contul 215.2 "servicii în surs de execuție", este înregistrată valoarea lucrărilor executate în conformitate cu condițiile contractuale privind delegarea de gestiune, de întreținere și reabilitare a infrastructurii căilor de comunicație din mun. Chișinău, încheiat cu Direcția Generală Mobilitate Urbană, al Primăriei, dar care nu au fost acceptate și achitate, în sumă totală de 7 097 682,24 lei, inclusiv:

- pentru anul 2017 suma de 714 606,40 lei,
- pentru anul 2019 suma de 392 765,84 lei,
- pentru anul 2020 suma de 5 405,00 lei,
- pentru luna decembrie anul 2023 suma de 5 984 905,00 lei.

În cazul în care valoarea acestor lucrări nu va fi acceptată și achitată de către Beneficiar, ele vor fi atribuite la pierderile Întreprinderii, care va diminua rezultatul financiar din activitatea operațională, în aspecte semnificative.

5. Prin decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-34/21-28 din 31.05.2022, Direcția generală economie, comerț și turism a Consiliului municipal Chișinău și Primăria mun. Chișinău, au fost obligate să recupereze de la Î.M. "Exdrupo" ajutorul de stat ilegal și incompatibil, și anume:

Raportul auditorului independent către conducerea Regiei „EXDRUPO” Î.M.

a) acordat în perioada 2018-2021, sub formă de alocații bugetare anuale și transmitere cu titlu gratuit a unor mijloace fixe în vederea prestării serviciului public de întreținere și reabilitare a infrastructurii căilor de comunicații din municipiul Chișinău, cât și a dobânzii aferente stabilite, calculate și achitate în conformitate cu prevederile art. 15 al Legii cu privire la ajutorul de stat.

b) acordat în perioada 2012-2021, sub formă scutiri de la plata pentru locațiunea mijloacelor fixe transmise Î.M. Exdrupo în folosință (gestiune economică), cât și a dobânzii aferente stabilite, calculate și achitate în conformitate cu prevederile art. 15 al Legii cu privire la ajutorul de stat.

c) acordat în perioada 2018-2021, sub formă de alocații bugetare anuale și transmitere cu titlu gratuit a unor mijloace fixe în vederea prestării serviciului public de întreținere și reabilitare a infrastructurii căilor de comunicații din municipiul Chișinău, dar utilizat de întreprindere pentru a desfășura activități economice ocazionale și neprevăzute de contractele încheiate cu Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău, cât și a dobânzii aferente stabilite, calculate și achitate în conformitate cu prevederile art. 15 al legii cu privire la ajutorul de stat.

Prin procesul-verbal nr. 4 din 27.06.2022, Consiliul de Administrație a decis contestarea deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-34/21-28 din 31.05.2022 în instanța de judecată, actualmente cazul fiind în proces de examinare judiciară.

Nu deținem certitudinea cu privire la deznodământul procesului de recuperare de către Î.M. "Exdrupo" a ajutorului de stat ilegal și incompatibil, deoarece valoarea litigiilor nu sunt reflectate în situațiile financiare pentru anul 2023, ca datorii în litigiu, și nu deținem certitudinea cu privire la deznodământul procesului de achitare a acestor datorii, deoarece finalitatea acestui litigiu, precum și achitarea acestor datorii prezintă un grad înalt de incertidini și pierderi financiare.

Menționăm că la data raportării, contrar prevederilor pct. 81 și 82 al SNC "Capital propriu și datorii", Întreprinderea nu a constituit provizioane pentru acoperirea cheltuielilor eventuale privind plata acestor datorii pretinse. Rezultatul din reflectarea ajustărilor de valoare a datoriilor pretinse au un impact asupra sumelor prezentate în situațiile financiare pentru "Provizioane curente", "Cheltuieli din activitatea operațională" și "Profitul net al perioadei de gestiune".

Am desfășurat auditul nostru în conformitate cu Standartele Internaționale de Audit (ISA-uri). Responsabilitățile noastre în baza acestor standarte sunt descrise detaliat în secțiunea „Responsabilitatea auditorului pentru auditul situațiilor financiare” din raportul nostru. Suntem independenți față de Entitate, conform *Codului Etic Internațional al Profesioniștilor Contabili (Codul IESBA)* emis de Consiliul pentru Standartele Internaționale de Etică pentru Contabili, coroborat cu cerințele etice relevante pentru auditul situațiilor financiare din Republica Moldova și ne-am îndeplinit celelalte responsabilități etice, conform acestor cerințe și Codului IESBA. Considerăm că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază a opinia cu rezerve.

Raportul auditorului independent către conducerea Regiei „EXDRUPO” Î.M.

Apectele cheie ale auditului

Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță pentru auditul Situațiilor Financiare din perioada curentă. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului situațiilor financiare individuale în ansamblu și în formarea opiniei asupra acestora și nu oferim opinie separată cu privire la aceste aspecte. În plus față de aspectul descris în secțiunea "*Baza pentru opinie cu reserve*", am determinat că aspectele descrise mai jos reprezintă aspecte cheie de audit, care trebuie comunicate în raportul nostru.

În conformitate cu prevederile pct.7 SNC "Deprecierea activelor", Întreprinderea trebuie să determine la fiecare dată de raportare dacă există sau nu indici ai deprecierei unui activ sau grupuri de active. Acest lucru fiind enunțat în Politicile Contabile a Întreprinderii, pentru anul 2023.

Conform p.12 din SNC "Deprecierea activelor", indiferent de faptul dacă există sau nu un indice al deprecierei, entitatea trebuie să testeze anual pentru depreciere.

Contrar celor expuse anterior, Întreprinderea nu a efectuat testarea pentru deprecierea activelor. Reieșind din cele expuse, Întreprinderea audiată trebuie să includă modificări în procedurile interne de desfășurare a inventarierii anuale, luând în considerație procedura de desfășurare a testului de depreciere a activelor.

Evidențierea unor aspecte

Menționăm faptul lipsei evidenței analitice în evidența contabilă a bunurilor patrimoniale, obiecte de infrastructură tehnico-edilitară, mijloace fixe, primite în gestiune economică de la Fondator, la care nu este actualizată denumirea, nu sunt atribuite numere de nomenclator și nu sunt actualizate pașapoartele tehnice, în care urma să fie reflectată starea tehnică, valoarea reparațiilor efectuate și inventarierea efectivă, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare și a contractului privind gestiunea directă a serviciului public de întreținere și reabilitare a infrastructurii căilor de comunicație din mun. Chișinău, încheiat cu Direcția Generală Mobilitate Urbană, nr.35/23 din 16.02.2023, inclusiv, Anexa 1, pct. 5, care prevede evidența tehnică a drumurilor, inventarierea elementelor constructive a infrastructurii rutiere, evidența și prezentarea informației.

Alte informații

Conducerea este responsabilă pentru fidelitatea altor informații. Alte informații includ Raportul conducerii, dar nu includ situațiile financiare și raportul nostru cu privire la acestea.

Opinia noastră de audit asupra situațiilor financiare nu acoperă alte informații și nu exprimăm niciun fel de concluzie de asigurare cu privire la acestea.

Raportul auditorului independent către conducerea Regiei „EXDRUPO” Î.M.

În legătură cu auditul efectuat de noi asupra situațiilor financiare, responsabilitatea noastră este de a citi aceste informații și facând acest lucru, să apreciem dacă acele alte informații sunt semnificativ inconsecvente cu situațiile financiare ori cunoștințele pe care noi le-am obținut în decursul anului, sau dacă ele par a fi denaturate semnificativ.

Referitor la raportul conducerii, noi am citit acest raport și declarăm următoarele:

- a) în raportul conducerii nu am identificat informații care să nu fie consecvente, în toate aspectele semnificative, cu informațiile prezentate în situațiile financiare individuale anexate,
- b) raportul conducerii, identificat mai sus, prezintă în toate aspectele semnificative informațiile prevăzute la art. 23 al Legii contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2027,
- c) în baza cunoștințelor și înțelegerii noastre dobândite pe parcursul misiunii de audit efectuate pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2023, cu privire la Întreprindere și mediul acesteia, nu am identificat informații incluse în raportul conducerii care să fie eronate semnificativ în comparație cu informațiile prezentate în situațiile financiare individuale ale societății.

În plus, în cazul în care, pe baza activității efectuate, concluzionăm că exista o denaturare semnificativă a acestor alte informații, suntem obligați să declarăm acest fapt.

Așa cum am descris în secțiunea *Baza opiniei cu rezerve* de mai sus, nu am putut obține suficiente probe adecvate cu privire la valoarea de bilanț a imobilizărilor corporale de infrastructură edilitară (bulevarde și viaduce, canalizări pluviale, drenaje, pavilioane, piețe, stradele, străzi, subterane), care sunt întreținute și deservite în bază de contract cu Fondatorul. În consecință, nu putem să concluzionăm dacă acele alte informații sunt sau nu denaturate semnificativ în legătură cu acest aspect.

Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor responsabile cu guvernanta pentru Situațiile Financiare individuale

Conducerea Întreprinderii este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea fidelă a situațiilor financiare individuale, în conformitate cu reglementările menționate mai sus și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare individuale lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

Atunci când întocmește situațiile financiare, conducerea este responsabilă pentru evaluarea capacității Întreprinderii de a-și continua activitatea, prezentând, dacă este cazul, aspectele legate de continuitatea activității și utilizând principiul continuității activității, cu excepția cazului în care conducerea fie intenționează să lichideze Întreprinderea sau să înceteze operațiunile, ori nu are nici o alternativă realistă în afara acestora.

Raportul auditorului independent către conducerea Regiei „EXDRUPO” Î.M.

- Persoanele responsabile cu guvernanta sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiara a Intreprinderii.

Responsabilitatea auditorului intr-un audit al situatiilor financiare individuale

Obiectivele noastre constau in obtinerea unei asigurari rezonabile privind masura in care situatiile financiare, in ansamblu, sunt lipsite de denaturari semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, precum si in emiterea unui raport al auditorului care include opinia noastra.

Asigurarea rezonabila reprezinta un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garantie a faptului ca un audit desfasurat in conformitate cu ISA va detecta intotdeauna o denaturare semnificativa, daca aceasta exista. Denaturarile pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare si sunt considerate semnificative daca se poate preconiza, in mod rezonabil, ca acestea, individual sau cumulativ, vor influenta deciziile economice ale utilizatorilor, luate in baza acestor situatii financiare individuale.

Ca parte a unui audit in conformitate cu standardele ISA, ne exercitam raționamentul profesional si menținem scepticismul profesional pe intreg parcursul auditului.

De asemenea:

- Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare, cauzată fie de fraudă, fie de eroare, stabilim și efectuăm proceduri de audit ca răspuns la respectivele riscuri și obținem suficiente probe de audit adecvate care asigură baza opiniei noastre. Riscul de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât pentru una cauzată de eroare, dat fiind faptul că fraudă poate presupune complicitate, fals, omisiuni intenționate, interpretări eronate, declarații false sau evitarea controlului intern.
- Obținem o înțelegere a controlului intern relevant pentru audit, cu scopul de a stabili proceduri de audit adecvate în circumstanțele date, însă nu pentru a exprima o opinie cu privire la eficacitatea controlului intern al Intreprinderii.
- Evaluăm gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de conducere.
- Emitem o concluzie cu privire la gradul de adecvare al modului în care conducerea a utilizat principiul continuității activității, iar pe baza probelor de audit obținute, la măsura în care există o incertitudine semnificativă referitoare la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoieli semnificative cu privire la capacitatea Intreprinderii de ași continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția în raportul auditorului asupra prezentărilor de informații aferente din

Raportul auditorului independent către conducerea Regiei „EXDRUPO” Î.M.

- situațiile financiare individuale sau, în cazul în care aceste prezentări nu sunt neadecvate, să ne modificăm opinia. Concluziile noastre se bazează pe probele de audit obținute pînă la data raportului auditorului. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare ar putea determina încetarea activității Întreprinderii.
- Evaluăm prezentarea, structura și conținutul situațiilor financiare individuale la nivel general, inclusiv prezentarea informațiilor, și măsura în care situațiile financiare individuale oferă o prezentare fidelă a tranzacțiilor și evenimentelor avute la bază.

Comunicăm persoanelor responsabile cu guvernanta despre, printre alte aspecte, aria de acoperire și plasarea în timp planificate ale auditului și constatările de audit importante, inclusiv orice deficiență semnificativă în controlul intern pe care le identificăm pe parcursul auditului nostru.

De asemenea, furnizăm persoanelor responsabile cu guvernanta o declarație care arată că ne-am conformat cu dispozițiile de etică relevante privind independența și că le-am comunicat toate relațiile și alte aspecte despre care s-ar putea presupune în mod rezonabil că ne-ar putea afecta independența și, după caz, măsurile de siguranță aferente.

Dintre aspectele despre care s-a comunicat cu persoanele responsabile cu guvernanta, stabilim care sunt aspectele cele mai importante pentru auditul situațiilor financiare individuale din perioada curentă și care reprezintă, prin urmare, aspecte-cheie de audit. Descriem aceste aspecte în raportul auditorului, cu excepția cazului în care legislația sau reglementările împiedică prezentarea publică a informațiilor referitoare la un aspect sau a cazului în care, în circumstanțe extrem de rare, stabilim că un aspect nu ar trebui comunicat în raportul nostru deoarece se preconizează în mod rezonabil, că o astfel de comunicare ar avea consecințe negative care depășesc beneficiile pentru interesul public.

Raport cu privire la alte dispoziții legale și de reglementare

În vederea realizării scopului suplimentar al fondatorului, conform prevederilor art. 24 a Hotărîrii de Guvern nr. 875 din 22.12.2015, Întreprinderea a elaborat pentru anul 2022 și 2023, informația comparativă privind analiza activității economico-financiare cu utilizarea indicatorilor economico-financiar, calculați conform formulelor de calcul prezentate în anexa la Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului sus-menționată, cu dezvăluirea impactului acestora asupra activității Întreprinderii, factorilor care au generat și care reiese din modificarea indicatorilor economico-financiar determinați.

În urma verificării de către noi a indicatorilor economico-financiar calculați, confirmăm corectitudinea de determinare a acestor indicatori și cu excepția efectelor

Raportul auditorului independent către conducerea Regiei „EXDRUPO” Î.M.

la valoarea indicatorilor ce vizează aspectele descrise în paragraful "Baza pentru opinie cu rezerve" din raportul nostru, *validăm* informația privind analiza indicatorilor economico-financiari și evaluarea privind capacitatea Întreprinderii de ași continua activitatea, informație ce este anexată la raportul nostru de audit.

Partenerul de misiune al auditului pentru care s-a întocmit acest raport al auditorului independent este **Crucerescu Ala, auditor certificat**.

În numele:

Societății de audit "Audit-DATA" S.R.L.,

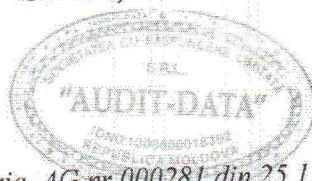
Administrator

Ala Crucescu

Auditor certificat pentru auditul general.

Certificatul de calificare al auditorului, seria. AG nr.000281 din 25.11.2004.

Adresa societății de audit: MD-2024, mun.Chișinău, str. Ciuflea 1A, of.96.

Înregistrată în Registrului public al auditorilor, pe site-ul oficial al Consiliului de Supraveghere Publică a Auditului cu nr. 1902003.

Data emiterii Raportului auditorului: 25 aprilie 2024.

Raportul auditorului independent către conducerea Regiei „EXDRUPO” Î.M.

IM Directia de Troleibuze din Balti

**Scrisoare adresată conducerii și celor însărcinați cu
guvernanța**

HELPING YOU THRIVE IN A CHANGING WORLD

Introducere

Stimați Domni / Doamne,

Obiectivul auditului a fost de a efectua teste și proceduri pentru a exprima o opinie cu privire la faptul dacă situațiile financiare ale IM Directia de Troleibuze din Balti sunt întocmite, sub toate aspectele semnificative, în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2022 și a inclus evaluarea controalelor interne relevante pentru auditul nostru, pentru a obține o asigurare rezonabilă cu privire la faptul dacă situațiile financiare nu conțin denaturări semnificative.

Auditul nostru nu a fost conceput pentru a exprima o opinie cu privire la eficacitatea controalelor interne sau pentru a identifica eventualele deficiențe semnificative existente sau alte deficiențe care ar trebui comunicate conducerii, în conformitate cu ISA 265. În consecință, auditul nostru nu identifică, de obicei, toate aspectele de această natură care v-ar interesa și ar fi inadecvat să se concluzioneze că astfel de aspecte nu ar exista.

O deficiență semnificativă în controlul intern este definită ca o deficiență sau o combinație de deficiențe în controlul intern care, în opinia profesională a auditorului, este suficient de importantă pentru a atrage atenția celor însărcinați cu guvernarea.

Alte deficiențe sunt definite ca deficiențe care nu sunt semnificative, dar pot fi suficient de importante pentru a atrage atenția conducerii asupra lor. În cursul auditului la IM Directia de Troleibuze din Balti pentru anul încheiat la 31 decembrie 2022, noi am identificat următoarele deficiențe constatate în prezenta scrisoare.

Cu respect,

MOORE STEPHENS KSC
Chisinau, 26 Octombrie 2023

CLASIFICAREA DEFICIENȚELOR

Prioritate ridicată:

Aceste riscuri sunt semnificative pentru entitate, astfel încât este nevoie de o atenție imediată din partea conducerii pentru a determina orice impact până în prezent, un program convenit pentru o rezoluție promptă și asigurarea că acestea nu se vor repeta în viitor.

Prioritate medie:

Aceste riscuri nu necesită atenție imediată, dar trebuie gestionate în timp util. În plus, acestea se referă la activități care (în prezent) nu sunt semnificative, dar pot deveni semnificative pe măsură ce aceste activități se dezvoltă.

Prioritate scăzută:

Atunci când există o deficiență, dar există un control compensator care, deși nu este perfect, oferă un grad de asigurare că nu se va produce o pierdere materială.

Cuprins

1. DEFICIENȚE IDENTIFICATE ÎN CURSUL AUDITULUI DIN ANUL CURENT

- 1.1. Participarea Auditorilor externi la efectuarea inventarierii anuale
- 1.2. Raport vechimea stocurilor
- 1.3. Părți afiliate

1. DEFICIENȚE IDENTIFICATE ÎN CURSUL AUDITULUI DIN ANUL CURENT

Prioritate ridicată

1.1. Participarea Auditorilor externi la efectuarea inventarierii anuale

Observare:

Întrucât am fost angajați ca auditori ai Întreprinderii la 28 februarie 2023, nu am putut observa controalele interne legate de inventarierea anuală a patrimoniului Întreprinderii, care a fost efectuată conform Ordinului Ministerului Finanțelor nr. 60 din 29.05.2012 cu privire la aprobarea Regulamentului privind inventarierea.

Un bun control intern care se observă prin organizarea inventarierii anuale este esențial pentru acuratețea financiară, respectarea reglementărilor, gestionarea costurilor, eficiența operațională, reducerea riscurilor.

Răspunsul conducerii:

Conducerea a luat cunoștință cu recomandarea.

Riscuri și consecințe:

- Principalul risc este acela că auditorii pot dispune de probe de audit limitate sau mai puțin fiabile în ceea ce privește existența, caracterul complet și evaluarea stocurilor. Acest lucru poate afecta calitatea și fiabilitatea generală a auditului, conform Standardului Internațional de Audit 501 (ISA 501).
- Neparticiparea la inventarierea anuală poate duce la imposibilitatea de a obține suficiente probe de audit adecvate. Acest lucru, la rândul său, poate limita domeniul de aplicare al auditului, conform Standardului Internațional de Audit 705 (ISA 705).

Recomandări:

- Semnarea Contractului de Audit cu mult timp înainte de sfârșitul anului este esențială, acest lucru garantează că procesul de audit poate fi planificat și programat în mod eficient. Ca urmare procedura de achiziție, pentru selectarea Auditorului extern trebuie finisată până la începerea inventarierii anuale, astfel încât să nu apară limitări în domeniul de aplicabilitate a auditului.

1. DEFICIENȚE IDENTIFICATE ÎN CURSUL AUDITULUI DIN ANUL CURENT

Prioritate medie

1.2. Raport vechimea stocurilor

Observare:

Pe parcursul misiunii de audit am identificat că Întreprinderea nu are capacitatea sistemului informațional de a genera rapoarte pentru vechimea stocurilor. Ca urmare nu există o analiză a vechimii stocurilor pentru a evalua orice ajustări legate de stocuri cu mișcare lentă.

Riscuri și consecințe:

- În lipsa unui raport pe vechime este posibil ca Întreprinderea să întâmpine dificultăți în optimizarea nivelurilor de stocuri, ceea ce duce la stocarea excesivă a articolelor cu mișcare lentă și la epuizarea stocurilor de articole foarte solicitate. Această ineficiență poate crește costurile și poate avea un impact negativ asupra serviciilor oferite clienților.
- Fără cunoașterea inventarului învechit, Întreprinderea poate continua să dețină articole învechite sau cu mișcare lentă, suportând costuri inutile

Răspunsul conducerii:

Conducerea a luat cunoștință cu recomandarea.

Recomandări:

- Pentru a seta un Raport pe vechime a stocurilor e necesar de a seta softul contabil pentru a genera rapoarte pe stocuri care va delimita stocurile pe categorii de vechime.

Categoriile de vechime pot fi prezentate astfel:

- a) 0-30 zile (stoc curent).
 - b) 31-60 de zile (stoc vechi de 1-2 luni).
 - c) 61-90 de zile (vechi de 2-3 luni).
 - d) 91-180 de zile (3-6 luni).
 - e) 181-365 zile (6-12 luni).
 - f) Peste 365 de zile (mai vechi de 12 luni).
- Stabiliți o metodologie de provizionare, care poate implica estimarea reducerii valorii elementelor cu circulație lentă. Printre metodele obișnuite se numără utilizarea datelor istorice privind vânzările, a analizelor de piață sau a evaluărilor.
 - Luați în considerare posibilitatea de a vă consulta cu experți în contabilitate pentru a vă asigura că metodologia de provizionare se aliniază la standardele contabile și este aplicată în mod consecvent.
 - Examinați și revizuiți periodic metodologia de provizionare pentru a reflecta modificările condițiilor de piață, vechimea stocurilor și alți factori relevanți.

1. DEFICIENȚE IDENTIFICATE ÎN CURSUL AUDITULUI DIN ANUL CURENT

Prioritate medie

1.3. Părți afiliate

Remark:

În cursul misiunii de audit, am constatat că entitatea nu dispune de un sistem prin care să fie identificate și contabilizate tranzacțiile cu părțile afiliate. Managementul ar trebui să implementeze un sistem prin care procedurile relevante, cum ar fi "Cunoaște-ți clientul", să fie efectuate atunci când apar noi clienți/furnizori, pentru a exclude riscul relațiilor preferențiale.

Riscuri și consecințe:

Tranzacțiile cu părți afiliate care nu sunt prezentate în situațiile financiare ar putea expune entitatea la concentrarea riscului de credit sau la nefinalizarea tranzacțiilor la prețul pieței.

Răspunsul conducerii:

Conducerea a luat cunoștință cu recomandarea.

Recomandări:

- Creați o politică cuprinzătoare care să definească părțile afiliate și să prezinte abordarea întreprinderii în ceea ce privește identificarea și relațiile cu acestea. Stabiliți proceduri clare pentru identificarea și documentarea părților afiliate.
- Numiți un organism sau un comitet de guvernare responsabil, cum ar fi un comitet de audit sau un comitet de conformitate, pentru a supraveghea tranzacțiile cu părțile afiliate și procesele de control intern.
- Furnizarea de cursuri de formare pentru personalul relevant, în special pentru cei implicați în achiziții, finanțe și contabilitate, pentru a înțelege conceptul de părți afiliate și politicile și procedurile companiei.
- Creați și mențineți un registru sau o bază de date cu potențialele părți afiliate, inclusiv numele acestora, relațiile cu întreprinderea și rolurile în cadrul organizației.
- Puneți în aplicare un proces de verificare a identității părților afiliate, inclusiv obținerea de documente justificative și coroborarea informațiilor.
- Solicitați ca toate tranzacțiile cu părți afiliate să fie aprobate și examinate în mod corespunzător, cu o documentație adecvată pentru a justifica rațiunea de afaceri.
- Asigurați-vă că toate tranzacțiile cu părțile afiliate sunt prezentate în situațiile financiare ale societății în conformitate cu standardele contabile și cu cerințele de reglementare.
- Elaborați și aplicați politici privind conflictele de interese care impun angajaților și membrilor consiliului de administrație să dezvăluie orice conflict potențial și să se abțină de la luarea deciziilor atunci când este necesar.

AUDIT LEDGER SRL

mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare și Sfint, 104, of. 1, MD-3100

IDNO: 1024602000593

tel. 069740000

e-mail: audit.ledger@mail.ru

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

A SITUAȚIILOR FINANCIARE

Î.M. „AMENAJAREA TERITORIULUI ȘI SPAȚII VERZI BĂLȚI”

01.01.2023-31.12.2023

CUPRINS

LISTA ACRONIMELOR3

I. OPINIE CU REZERVE3

II. BAZA PENTRU OPINIE CU REZERVE3

III. EVIDENȚIEREA UNOR ASPECTE5

IV. ASPECTELE - CHEIE DE AUDIT5

V. RESPONSABILITĂȚILE CONDUCERII ȘI ALE PERSOANELOR RESPONSABILE CU GUVERNANȚA PENTRU SITUAȚIILE FINANCIARE5

VI. RESPONSABILITĂȚILE AUDITORULUI6

VII. ALTE INFORMĂȚI7

VIII. RAPORT ASUPRA ALTOR CERINTE LEGALE ȘI DE REGLEMENTARE8

II. Baza pentru opinie cu rezerve

Auditul a fost desfășurat în conformință cu Standardele Internaționale de Audire Responsabilitățile auditorilor, în baza acestor standarde sunt de a se în secțiunea „Responsabilitățile auditorului” din acest Raport.

Suntem independenți față de Entitate, conform relațiilor etice relevante pentru auditul situațiilor financiare și ne-am îndeplinit necondiționat responsabilitățile față de furnizorii acestor servicii. Credem că procedeele de audit pe care le-am utilizat sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră.

Către conducerea

Î.M. „AMENAJAREA TERITORIULUI ȘI SPAȚII VERZI BĂLȚI”**LISTA ACRONIMELOR**

Î.M. „AMENAJAREA TERITORIULUI ȘI SPAȚII VERZI BĂLȚI”	Entitate
SNC	Standarde Naționale de Contabilitate
ISA	Standardele Internaționale de Audit

I. Opinie cu rezerve

1. Am auditat situațiile financiare ale **Î.M. „AMENAJAREA TERITORIULUI ȘI SPAȚII VERZI BĂLȚI”** (denumite în continuare „Entitate”), care cuprind situația poziției financiare la data de 31.12.2023, situația rezultatului global, situația modificărilor capitalurilor proprii și situația fluxurilor de trezorerie pentru exercițiul încheiat la această data, notele la situațiile financiare, inclusiv un sumar al politicilor contabile semnificative, cât și evidența contabilă pentru perioada 01.01.2023-31.12.2023.

Situațiile financiare complete pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023 se identifică astfel:

- Active Nete/Total Capital propriu: 3 899 299 lei;
- Profit net a perioadei de gestiune: 1 312 781 lei;

2. În opinia noastră, situațiile financiare anexate, rapoartele financiare, sub toate aspectele semnificative, oferă o imagine corectă și fidelă cu privire la poziția financiară a Entității la data de 31.12.2023, precum și performanța sa financiară și fluxurile sale de trezorerie aferente exercițiului încheiat la data respectivă, în conformitate cu Legea Contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017, cu modificările și completările ulterioare și Standardele Naționale de Contabilitate (SNC-uri).

II. Bază pentru opinie cu rezerve

Auditul a fost desfășurat în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit. Responsabilitățile auditorilor, în baza acestor standarde, sunt descrise în secțiunea „Responsabilitățile auditorului” din acest Raport.

Suntem independenți față de Entitate, conform cerințelor etice relevante pentru auditul situațiilor financiare și ne-am îndeplinit celelalte responsabilități etice, conform acestor cerințe. Credem că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră.

Opinia cu rezerve a fost determinată de :

2.1. Utilizarea S.N.C. “Deprecierea activelor”

Utilizarea prezentului standard constă în stabilirea modului de contabilizare a deprecierei activelor și de prezentare a informațiilor aferente în situațiile financiare. Prezentul standard se aplică activelor imobilizate care sînt evaluate conform modelului bazat pe cost sau modelului reevaluării. Identificarea faptului dacă un activ reevaluat poate fi depreciat depinde de metodele utilizate pentru determinarea valorii reevaluate a acestuia . S.N.C. “Deprecierea activelor” nu este utilizat de către entitate , ceea ce ar putea afecta corectitudinea raportării financiare.

2.2. Stocul de imobilizări necorporale și corporale

Cu privire la sumele aferente stocului de imobilizari necorporale si corporale prezentate în bilanț la 31.12.2023 , probele de audit de care dispunem au fost insuficiente deoarece nu am avut posibilitatea să observăm controalele interne aferente inventarierii stocului la 31 decembrie 2023 pentru că acea data era înainte ca noi să fim angajați ca auditori ai Societății . Datorită acestui fapt, noi nu am putut obține probe suficiente și adecvate privind completitudinea , existența și valoarea stocului de imobilizari necorporale si corporale .

2.3. Activele circulante

Cu privire la sumele aferente stocurilor de active circulante prezentate în bilanț la 31.12.2023 , probele de audit de care dispunem au fost insuficiente deoarece nu am avut posibilitatea să observăm controalele interne aferente inventarierii stocului la 31 decembrie 2023 pentru că acea data era înainte ca noi să fim angajați ca auditori ai Societății . Datorită acestui fapt, noi nu am putut obține probe suficiente și adecvate privind completitudinea , existența și valoarea stocurilor de active circulante .

2.4. Provizioane la concedii

Entitatea nu calculează cheltuieli ce țin de provizioanele pentru concedii , ceea ce contravine prevederilor S.N.C. “Capital propriu și datorii” și prevederilor pct.2.52 din politicile contabile ale entității aprobate prin Ordinul 03/1 din 03.01.2023 . Conform Codului Muncii, art. 112 alin (1), concediul anual de odihnă plătit este garantat tuturor angajaților. Entitatea trebuie să asigure fiecărui salariat acordarea concediului anual de odihnă. Entitatea trebuie să acorde concediu anual conform unui grafic întocmit, aprobat de conducerea entității și adus la cunoștință angajaților. În cazul majorării

fondului salariului angajaților, concediile calculate pot fi mai mari decât cele planificate.

2.5. Amortizarea mijloacelor fixe primite în gestiune economică

Calculul amortizării mijloacelor fixe la contul 721 este incorect, deoarece nu este legat de cheltuieli ale activității investiționale și stornarea amortizării calculate din valoarea inițială nu trebuie reflectată. Particularitățile contabilității bunurilor primite în gestiune economică de către entitățile cu proprietate publică le-am reflectat în Scrisoarea către conducere, care este parte integrantă a prezentului raport.

III. Evidențierea unor aspecte

Evenimente ulterioare

La data de 31.12.2023 entitatea înregistrează o creanță debitoare, debitorul Primăria mun. Bălți în mărime de 13 313 558,87 lei, astfel entitatea Î.M. „AMENAJAREA TERITORIULUI ȘI SPAȚII VERZI BĂLȚI” se află în dependență majoră față de unicul fondator – Consiliul Municipal Bălți. Entitatea urmează să întreprindă măsuri cu privire la încasarea sumelor date pentru a nu afecta performanța operațională și financiară a Î.M. „AMENAJAREA TERITORIULUI ȘI SPAȚII VERZI BĂLȚI” și în ceea ce privește evaluarea capacității de a continua pe baza principiului continuării activității.

Opinia noastră nu este modificată suplimentar în legătură cu aceste aspecte.

IV. Aspectele cheie de audit (KAM)

Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță în auditarea situațiilor financiare ale perioadei curente. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului situațiilor financiare în ansamblu și în formarea opiniei noastre asupra acestora și nu oferim o opinie separată cu privire la aceste aspecte.

Considerăm că nu există aspect cheie de audit care trebuie comunicate în raportul nostru.

V. Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor responsabile cu guvernanta pentru situațiile financiare

5.1. Conducerea este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea fidelă a situațiilor financiare în conformitate cu SNC-urile și pentru acel control intern pe care

conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

5.2.În întocmirea situațiilor financiare, conducerea este responsabilă pentru aprecierea capacității Companiei de a-și continua activitatea, prezentând, dacă este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activității și utilizând contabilitatea pe baza continuității activității, cu excepția cazului în care conducerea fie intenționează să lichideze Compania sau să oprească operațiunile, fie nu are nicio altă alternativă realistă în afara acestora.

5.3.Persoanele responsabile cu guvernanta sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiară al Companiei.

VI.Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare

6.1. Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare, în ansamblu, sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, precum și în emiterea unui raport al auditorului care include opinia noastră.

Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție a faptului că un audit desfășurat în conformitate cu ISAurile va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă, dacă aceasta există. Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, individual sau cumulativ, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor, luate în baza acestor situații financiare.

6.2. Ca parte a unui audit în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit, exercităm raționamentul profesional și menținem scepticismul profesional pe parcursul auditului.

De asemenea:

- Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare cauzate fie de fraudă, fie de eroare, proiectăm și executăm proceduri de audit ca răspuns la respectivele riscuri și obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră. Riscul de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât cel de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune înțelegeri secrete, fals, omisiuni intenționate, declarații false și evitarea controlului intern.

- Înțelegem controlul intern relevant pentru audit, în vederea proiectării de proceduri de audit adecvate circumstanțelor, dar fără a avea scopul de a exprima o opinie asupra eficacității controlului intern al Companiei.

- Evaluăm gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de conducere. Formulăm o concluzie cu privire la gradul de adecvare a utilizării de către conducere a contabilității pe baza continuității activității și determinăm, pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoieli semnificative privind capacitatea Companiei de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția în raportul auditorului asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să modificăm opinia.

- Concluziile noastre se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului auditorului. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare pot determina Compania să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.

- Evaluăm prezentarea, structura și conținutul general al situațiilor financiare, inclusiv al prezentărilor de informații, și măsura în care situațiile financiare reflectă tranzacțiile și evenimentele care stau la baza acestora într-o manieră care să ofere o prezentare fidelă.

6.3. Comunicăm persoanelor responsabile cu governanța, printre alte aspecte, principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului.

6.4. Din aspectele comunicate persoanelor responsabile cu governanța, noi le extragem pe cele care au fost cele mai relevante în auditul situațiilor financiare aferente perioadei curente și sunt, astfel, aspecte-cheie ale auditului. Descriem aceste aspecte în raportul auditorului, cu excepția cazului în care legea sau reglementările interzic dezvăluirea publică a aspectului respectiv sau dacă, în cazuri extrem de rare, stabilim că un aspect nu trebuie comunicat în raportul nostru, deoarece se așteaptă în mod rezonabil că interesul public este mai mic decât consecințele negative ale unei astfel de comunicări.

VII. Alte informații

În legătură cu auditul efectuat de noi asupra situațiilor financiare, responsabilitatea noastră este de a citi aceste alte informații și, făcând acest lucru, de a analiza dacă acestea nu sunt în concordanță, în mod semnificativ, cu situațiile financiare sau cunoștințele pe care le-am obținut în urma auditului sau dacă acestea par să include

erori semnificative .Dacă , în baza activității desfășurate , ajungem la concluzia că există erori semnificative cu privire la aceste alte informații , noi trebuie să raportăm acest lucru.Nu avem nimic de raportat în acest sens.

VIII.Raport asupra altor cerințe legale și de reglementare

Raportare asupra unor informații , altele decât situațiile financiare și raportul nostru de audit asupra acestora

Pe lângă responsabilitățile noastre de raportare conform standardelor ISA și descrise în secțiunea “Alte informații” , referitor la raportul cenzorului , noi am citit raportul cenzorului și raportăm următoarele :

- a) În raportul cenzorului nu am identificat informații care să nu fie consecvente , în toate aspectele semnificative , cu informațiile prezentate în situațiile financiare individuale anexate;
- b) Raportul cenzorului identificat mai sus include , în toate aspectele semnificative, informațiile cerute de Legea contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017, cu modificările și completările ulterioare , Standardele Naționale de Contabilitate și Planului general de conturi contabile, aprobate prin Ordinului Ministerului Finanțelor nr.118 și 119 din 6 august 2013, cu modificările și completările ulterioare ;
- c) În baza cunoștințelor și înțelegerii noastre dobândite în cursul auditului situațiilor financiare individuale , pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2023 cu privire la Entitate și la mediul acesteia , nu am identificat informații incluse în raportul cenzorului care să fie eronate semnificativ.

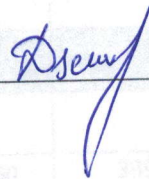
Responsabili de elaborarea Raportului de audit:

Stela DARII

Auditor

Certificat ser.AG nr.000158 din 22.06.2007

Nr.înregistrare 0802158

Responsabil de monitorizarea și calitatea misiunii de audit:

Goreanschi Zinaida

Auditor

Certificat ser.AG nr.000181 din 14.11.2007

Nr.înregistrare 0802181

„AUDIT LEDGER” S.R.L.

Numărul individual 2401137 din registrul public al entităților de audit .

Cu titlu de concluzie, este necesar de menționat că orice situații financiare auditate au elemente menite să crească încrederea în datele furnizate de management, ori, în cele din urmă, utilizatorii raportului de audit pretind la credibilitate adusă situațiilor financiare, iar auditorii oferă această credibilitate.

10.09.2024

I. Situațiile financiare pentru 2023 Î.M. „AMENAJAREA TERITORIULUI ȘI SPAȚII VERZI BĂLȚI”

Bilanțul contabil

ACTIV	Note	2022	2023
		MDL	MDL
ACTIVE IMOBILIZATE			
I. Imobilizări necorporale			
1. Imobilizări necorporale în curs de execuție	010		
2. Imobilizări necorporale în exploatare, total	020	8 973	14 968
<i>din care:</i>			
2.1. concesiuni, licențe și mărci	021		
2.2. drepturi de autor și titluri de protecție	022		
2.3. programe informatice	023	8 973	14 968
2.4. alte imobilizări necorporale	024		
3. Fond comercial	030		
4. Avansuri acordate pentru imobilizări necorporale	040		
Total imobilizări necorporale	050	8 973	14 968
II. Imobilizări corporale			
1. Imobilizări corporale în curs de execuție	060	339 887	339 887
2. Terenuri	070	177 797 481	177 797 481
3. Mijloace fixe, total	080	61 970 480	58 590 215
<i>din care:</i>			
3.1. clădiri	081	297 310	253 613
3.2. construcții speciale	082	6 501 683	5 642 453
3.3. mașini, utilaje și instalații tehnice	083	901 664	755 946
3.4. mijloace de transport	084	2 997 584	2 051 042

ACTIV	Note	2022	2023
		MDL	MDL
3.5. inventar și mobilier	085		
3.6. alte mijloace fixe	086	51 272 239	49 887 161
4. Resurse minerale	090		
5. Active biologice imobilizate	100	1 094 797	1 674 989
6. Investiții imobiliare	110		
7. Avansuri acordate pentru imobilizări corporale	120		
Total imobilizări corporale	130	241 202 645	238 402 572
III. Investiții financiare pe termen lung			
1. Investiții financiare pe termen lung în părți neafiliate	140		
2. Investiții financiare pe termen lung în părți afiliate, total	150		
din care:			
2.1. acțiuni și cote de participație deținute în părțile afiliate	151		
2.2. împrumuturi acordate părților afiliate	152		
2.3. împrumuturi acordate aferente intereselor de participare	153		
2.4. alte investiții financiare	154		
Total investiții financiare pe termen lung	160		
IV. Creanțe pe termen lung și alte active imobilizate			
1. Creanțe comerciale pe termen lung	170		
2. Creanțe ale părților afiliate pe termen lung	180		
inclusiv: creanțe aferente intereselor de participare	181		
3. Alte creanțe pe termen lung	190		
4. Cheltuieli anticipate pe termen lung	200		
5. Alte active imobilizate	210		
Total creanțe pe termen lung și alte active imobilizate	220		
TOTAL ACTIVE IMOBILIZATE	230	241 211 618	238 417 540
ACTIVE CIRCULANTE			
I. Stocuri			
1. Materiale și obiecte de mică valoare și scurtă durată	240	1 054 348	838 064
2. Active biologice circulante	250		
2. Producția în curs de execuție	260		

ACTIV	Note	2022	2023
		MDL	MDL
3. Produse și mărfuri	270	33 082	7 112
4. Avansuri acordate pentru stocuri			
Total stocuri	290	1 087 430	845 176
II. Creanțe curente și alte active circulante			
1. Creanțe comerciale curente	300	114 252	54 297
2. Creanțe ale părților afiliate curente	310		
<i>inclusiv: creanțe aferente intereselor de participare</i>	311		
3. Creanțe ale bugetului	320	204 884	4 884
4. Creanțele ale personalului	330	68 746	87 784
5. Alte creanțe curente	340	948	112 310
6. Cheltuieli anticipate curente	350	43 555	22 562
7. Alte active circulante	360	85 520	37 841
Total creanțe curente și alte active circulante	370	517 905	319 678
III. Investiții financiare curente			
1. Investiții financiare curente în părți neafiliate	380		
2. Investiții financiare curente în părți afiliate, total	390	5 237 030	13 313 559
<i>din care:</i>			
2.1. acțiuni și cote de participație deținute în părțile afiliate	391		
2.2. împrumuturi acordate părților afiliate	392		
2.3. împrumuturi acordate aferente intereselor de participare	393		
2.4. alte investiții financiare în părți afiliate	394	5 237 030	13 313 559
Total investiții financiare curente	400	5 237 030	13 313 559
IV. Numerar și documente bănești	410	30 202	55 327
TOTAL ACTIVE CIRCULANTE	420	6 872 567	14 533 740
TOTAL ACTIVE	430	248 084 185	252 951 280

I. Situațiile financiare pentru 2023 (continuare)

Bilanțul contabil (continuare)

PASIV	Note	2022	2023
-------	------	------	------

		MDL	MDL
CAPITAL PROPRIU			
I. Capital social și neînregistrat			
1. Capital social	440	5 400	5 400
2. Capital nevărsat	450		
3. Capital neînregistrat	460		
4. Capital retras	470		
5. Patrimoniul primit de la stat cu drept de proprietate	480		
Total capital social și neînregistrat	490	5 400	5 400
II. Prime de capital			
III. Резервы			
1. Capital de rezervă	510	1 000	2 000
2. Rezerve statutare	520		
3. Alte rezerve	530		
Total rezerve	540	1 000	2 000
IV. Profit (pierdere)			
1. Corecții ale rezultatelor anilor precedenți	550		842 368
2. Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	560	1 737 750	1 736 750
3. Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	570	X	1 312 781
4. Profit utilizat al perioadei de gestiune			
Total profit (pierdere)	590	1 737 750	3 891 899
V. Rezerve din reevaluare	600		
VI. Alte elemente de capital propriu	610		
TOTAL CAPITAL PROPRIU	620	1 744 150	3 899 299
DATORII PE TERMEN LUNG			
1. Credite bancare pe termen lung	630		
2. Împrumuturi pe termen lung	640		
din care:			
2.1. împrumuturi din emisiunea de obligațiuni	641		
inclusiv: împrumuturi din emisiunea de obligațiuni convertibile	642		
2.2. alte împrumuturi pe termen lung	643		
3. Datorii comerciale pe termen lung	650		

PASIV	Note	2022	2023
		MDL	MDL
4. Datorii față de părțile afiliate pe termen lung	660		
<i>inclusiv: datorii aferente intereselor de participare</i>	661		
5. Avansuri primite pe termen lung	670		
6. Venituri anticipate pe termen lung	680	842 368	
7. Alte datorii pe termen lung	690	242 256 699	239 214 228
TOTAL DATORII PE TERMEN LUNG	700	243 099 067	239 214 228
DATORII CURENTE			
1. Credite bancare pe termen scurt	710		
2. Împrumuturi pe termen scurt, total	720		
<i>din care:</i>			
2.1. împrumuturi din emisiunea de obligațiuni	721		
<i>inclusiv: împrumuturi din emisiunea de obligațiuni convertibile</i>	722		
2.2. alte împrumuturi pe termen scurt	723		
3. Datorii comerciale curente	730	102 876	710 586
4. Datorii față de părțile afiliate curente	740		
<i>inclusiv: datorii aferente intereselor de participare</i>	741		
5. Avansuri primite curente	750		
6. Datorii față de personal	760	1 408 010	3 756 480
7. Datorii privind asigurările sociale și medicale	770	1 027 021	2 605 951
8. Datorii față de buget	780	633 785	2 749 910
9. Datorii față de proprietari	790		
10. Venituri anticipate curente	800		
11. Alte datorii curente	810		14 826
TOTAL DATORII CURENTE	820	3 171 692	9 837 753
PROVIZIOANE			
1. Provizioane pentru beneficiile angajaților	830	69 276	
2. Provizioane pentru garanții acordate cumpărătorilor/clientșilor	840		
3. Provizioane pentru contribuții sociale și medicale	850		
4. Alte provizioane	860		
TOTAL PROVIZIOANE	870	69 276	

PASIV	Note	2022	2023
		MDL	MDL
TOTAL PASIVE	880	248 084 185	252 951 280

Situația de profit și pierdere la 31.12.2023

	Note	2022	2023
		MDL	MDL
Venituri din vânzări, total	010	34 340 482	41 058 836
din care:			
venituri din vânzarea produselor și mărfurilor	011	342 980	343 148
venituri din prestarea serviciilor și executarea lucrărilor	012	33 997 502	40 715 688
venituri din contracte de construcție	013		
venituri din contracte de leasing	014		
venituri din contracte de microfinanțare	015		
alte venituri din vânzări	016		
Costul vânzărilor, total	020	30 983 904	36 269 848
din care			
valoarea contabilă a produselor și mărfurilor vândute	021	136 590	123 859
costul serviciilor prestate și lucrărilor executate terților	022	30 847 314	36 145 989
costuri aferente contractelor de construcție	023		
costuri aferente contractelor de leasing	024		
costuri aferente contractelor de microfinanțare	025		
alte costuri aferente vânzărilor	026		
Profit brut (pierdere brută)	030	3 356 578	4 788 988
Alte venituri din activitatea operațională	040	398 334	944 253
Cheltuieli de distribuire	050	31 242	
Cheltuieli administrative	060	3 586 478	4 074 606
Alte cheltuieli din activitatea operațională	070	99 559	141 369
Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	080	37 633	1 517 266
Venituri financiare, total	090		
din care:			
venituri din interese de participare	091		
inclusiv: veniturile obținute de la părțile afiliate	092		

	Note	2022	2023
		MDL	MDL
venituri din dobânzi:	093		
inclusiv: veniturile obținute de la părțile afiliate	094		
venituri din alte investiții financiare pe termen lung	095		
inclusiv: veniturile obținute de la părțile afiliate	096		
venituri aferente ajustărilor de valoare privind investițiile financiare pe termen lung și curente	097		
venituri din ieșirea investițiilor financiare	098		
venituri aferente diferențelor de curs valutar și de sumă	099		
Cheltuieli financiare, total	100		
din care:			
cheltuieli privind dobânzile	101	442 368	442 368
inclusiv: cheltuielile aferente părților afiliate	102	1 400	1 746 770
cheltuieli aferente ajustărilor de valoare privind investițiile financiare pe termen lung și curente	103	1 412 781	1 412 781
cheltuieli aferente ieșirii investițiilor financiare	104		
cheltuieli aferente diferențelor de curs valutar și de sumă	105		
Rezultatul: profit (pierdere) financiar(ă)	110		
Venituri cu active imobilizate și excepționale	120		
Cheltuieli cu active imobilizate și excepționale	130		
Rezultatul din operațiuni cu active imobilizate și excepționale: profit (pierdere)	140		
Rezultatul din alte activități: profit (pierdere)	150		
Profit (pierdere) pînă la impozitare	160	37 633	1 517 266
Cheltuieli privind impozitul pe venit	170	10 334	204 485
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	180	27 299	1 312 781

Situația modificărilor capitalului propriu la 31.12.2023

Indicatori	Sold la începutul perioadei de gestiune	Majorări	Diminuări	Sold la sfârșitul perioadei de gestiune
1. Capital social	5 400			5 400
2. Capital nevărsat				

3. Capital neînregistrat				
4. Capital retras				
5. Patrimoniul primit de la stat cu drept				
Total capital social și neînregistrat	5 400			5 400
Prime de capital				
Rezerve				
1. Capital de rezervă	1 000	1 000		2 000
2. Rezerve statutare				
3. Alte rezerve				
Total rezerve	1 000	1 000		2 000
Profit (pierdere)				
1. Corecții ale rezultatelor anilor precedenți		842 368		842 368
2. Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	1 737 750		1 000	1 736 750
3. Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune		1 312 781		1 312 781
4. Profit utilizat al perioadei de gestiune				
Total profit (pierdere)	1 737 750	2 155 149	1 000	3 891 899
Rezerve din reevaluare				
Alte elemente de capital propriu				
Total capital propriu	1 744 150	2 156 149	1 000	3 899 299

Situația fluxurilor de numerar la 31.12.2023

Indicatori	2022	2023
	MDL	MDL
Fluxuri de numerar din activitatea operațională		
Încasări din vânzări	3 104 899	3 346 748
Plăți pentru stocuri și servicii procurate	10 093 095	8 590 784
Plăți către angajați și organe de asigurare socială și medicală	21 435 447	22 608 001
Dobânzi plătite		
Plata impozitului pe venit		

Alte încasări	94 142	98 144
Alte plăți	7 421 075	6 645 982
Fluxul net de numerar din activitatea operațională	-35 750 576	-34 399 875
Fluxuri de numerar din activitatea de investiții		
Încasări din vânzarea activelor imobilizate		
Plăți aferente intrărilor de active imobilizate		
Dobânzi încasate		
Dividende încasate		
<i>inclusiv: dividende încasate din străinătate</i>		
Alte încasări (plăți)		
Fluxul net de numerar din activitatea de investiții		
Fluxuri de numerar din activitatea financiară		
Încasări sub formă de credite și împrumuturi		
Plăți aferente rambursării creditelor și împrumuturilor		
Dividende plătite		
<i>inclusiv: dividende plătite nerezidenților</i>		
Încasări din operațiuni de capital		
Alte încasări (plăți)	35 407 168	34 425 000
Fluxul net de numerar din activitatea financiară	35 407 168	34 425 000
Fluxul net de numerar total	-343 408	25 125
Diferențe de curs valutar favorabile (nefavorabile)		
Sold de numerar la începutul perioadei de gestiune	373 610	30 202
Sold de numerar la sfârșitul perioadei de gestiune	30 202	55 327

II. Statutul juridic și activități de bază

Î.M. „AMENAJAREA TERITORIULUI ȘI SPAȚII VERZI BĂLȚI” (în continuare “Entitate”) a fost fondată în 16.05.2011 cu număr de identificare de stat – cod fiscal 1011602002399. Capitalul social la momentul dat este înregistrat în sumă de 5 400 lei .

Adresa juridică: MD-3100, mun.Bălți str. Moscovei ,19.

Numărul de angajați

La data de 31.12.2023 societatea a înregistrat numărul mediu al salariaților în perioada de gestiune: 207 persoane.

III. Principii de prezentare

Principii generale

Situațiile financiare au fost elaborate în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate (SNC) și Legii contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017, cu modificările ulterioare.

Situațiile financiare au la bază înregistrările contabile ale Societății, evaluarea posturilor prezentate fiind efectuată cu respectarea următoarelor principii: principiul continuității exercițiului, principiul permanenței metodelor, principiul prudenței, principiul independenței exercițiului, principiul intangibilității, principiul necompensării și principiul prevalenței economicului asupra juridicului

Un activ, respectiv o datorie, se recunoaște numai atunci când este posibil ca aceasta să aducă Societății beneficii economice viitoare, respectiv să genereze ieșirea acestora și costul sau să poată fi evaluat în mod credibil.

Situațiile financiare, cu excepția Situației fluxurilor de numerar, se întocmesc în baza specializării exercițiilor.

Valuta de prezentare

Articolele, incluse în prezentele situații financiare, sunt prezentate în lei moldovenești (MDL), dacă nu se specifică altceva.

În continuare sunt prezentate principiile politicii contabile folosite pentru elaborarea informațiilor financiare ale Societății.

IV. Politica de contabilitate

Politica contabilă a întreprinderii este elaborată și implementată în gestiune entității. Pentru anul 2023 politicile de contabilitate au fost aprobate de către entitatea prin ordin nr.03/1 din 03.01.2023.

(1) Active immobilizate

Componenta activelor immobilizate ale Societății la 31 decembrie 2023 este prezentată în continuare:

Indicatori	Tipuri de immobilizari necorporale					Total
	In curs de executie	Licențe	Programe	Brevete si marci	Alte immobilizari necorporale	
Metoda de calcul		liniara	liniara	liniara	liniara	
Amortizabile		1	3		1	5

Amortizabile						
Amortizate complet care continua sa fie utilizate						
Costul de intrare						
La inceputul perioadei de gestiune		2000	10800			12800
Intrari					9505	9505
Costuri capitalizate						
Resiri						
La sfirsitul perioadei de gestiune		2000	10800		9505	22305
Amortizarea						
La inceputul perioadei de gestiune		366,63	3460			3826,63
Calculat		399,98	2160		950,52	3510,50
Casat						
La sfirsitul perioadei de gestiune		766,61	5620		950,52	7337,13
Deprecieri						
La inceputul perioadei de gestiune						
Calculat						
Reluarea pierderii din deprecieri						
La sfirsitul perioadei de gestiune						
Valoare de bilant						
La inceputul perioadei de gestiune		1633,37	7340			8973,37
La sfirsitul perioadei de gestiune		1233,39	5180		8554,48	14967,87

Imobilizări necorporale amortizate integral la 31.12.2023 nu sunt.

(2) Imobilizări corporale

Indicatori	Tipuri									Total
	in curs de executie	terenuri	Active biologice imobilizate	Construcții speciale	Mașini, utilitaje și instalații de transmisie	Mijloace de transport	corporale	Mijloace fixe primite in gestiune economica		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Valoarea de intrare										
La începutul perioadei de raportare	339 887	177 797 480,94	1 094 796,63	1 066 312,11	956 342,23	1 114 990,09		86 074 774,78		268 444 583,78
Intrate, inclusiv:			580 191,95		77000					657 191,95

rulajele interne			580 191,95		77000			657 191,95
Costuri capitalizate								
site, inclusiv:								
rulajele interne							577 627,80	577 627,80
La sfârșitul perioadei de raportare	339 887	177 797 480,94	1 674 988,58	1 066 312,11	1 033 342,23	1 114 990,09	85 497 146,98	268 524 147,93
Amortizarea								
La începutul perioadei de raportare				175 475,77	259 118,42	254 081,98	26 553 263,07	27 241 939,24
Calculat				114 981,71	139 601,94	160 210,28	2 464 843,43	2 879 637,36
rulajele interne								
Casat								
rulajele interne								
La sfârșitul perioadei de raportare				290 457,48	398 720,36	414 292,26	29 018 106,50	30 121 576,60
Deprecieri								
La începutul perioadei de raportare								
Calculat								
Perderile acumulate din depreciere								
La sfârșitul perioadei de raportare								
Active biologice mobilizate								
La începutul perioadei de raportare	339 887	177 797 480,94	1 094 796,63	890 836,34	697 223,81	860 908,11	59 521 511,71	241 202 644,54
La sfârșitul perioadei de raportare	339 887	177 797 480,94	1 674 988,58	775 854,63	634 621,87	700 697,83	56 479 040,48	238 402 571,33

(3) Stocuri

Structura stocurilor este prezentată în continuare:

Stocuri	Valoarea contabilă la începutul perioadei de gestiune	Diferențele dintre costul de intrare și valoarea realizabilă netă a stocurilor		Intrări în perioada de gestiune, inclusiv		Ieșiri în perioada de gestiune, inclusiv		Valoarea contabilă la sfârșitul perioadei de gestiune
		recunoscute ca cheltuieli curente	recunoscute ca venituri curente	Total	rulajele interne	Total	rulajele interne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Materiale	620 888			8 023 750		8 166 162		478 476

Materii prime și materiale de bază	399 969		3 658 675	3 761 011	297 633
Materiale auxiliare(de construcție)					
Piese de schimb	166 367		1 051 705	1 119 355	98 717
Combustibil	13 907		2 622 120	2 630 309	5 718
Ambalaje					
Anvelope și acumulatori procurate separat de mijloacele de transport					
Materiale cu destinația agricolă					
Materiale transmise temporar terților					
Materiale pentru construcție					
Alte materiale	40 645		691 250	655 487	76 408
Active biologice circulante					
Obiecte de mică valoare și scurtă durată	1 989 062		2 806 959	3 013 918	1 782 103
Obiecte de mică valoare și scurtă durată în stoc	157 414		771 082	871 789	56 707
Obiecte de mică valoare și scurtă durată în exploatare	1 831 649		2 035 877	2 142 129	1 725 397
Uzura OMVSD	1 555 602		1 596 734	1 729 814	1 422 522
Construcții și dispozitive provizorii					
Obiecte de mică valoare și scurtă durată transmise temporar terților					
Producția în curs de execuție					
Produse în curs de execuție					
Servicii în curs de execuție					

Lucrări în curs de execuție							
Produse							
Produse finite							
Produse finite cantina							
Produse secundare							
Produse transmise temporar terților							
Mărfuri	33 082			201 042		227 012	7 112
Bunuri procurate în vederea revinzării	33 082			201 042		227 012	7 112
Produse transmise spre vânzare magazinelor proprii							
Bunuri imobiliare deținute pentru vânzare							
Mărfuri transmise temporar terților							
Avansuri acordate pentru stocuri	324						324
Total	1 087 754			9 435 017		9 677 278	845 493

(4) Creanțe

Creanțele se prezintă după cum urmează:

CREANȚE	Valoarea contabilă				Mărimea provizioanelor (corecțiilor) privind creanțele compromise	
	la începutul perioadei de gestiune	Rulajul de intrări	Rulajul de ieșiri	la sfârșitul perioadei de gestiune	la începutul perioadei de gestiune	la sfârșitul perioadei de gestiune
1	2	3	4	3	4	5
CREANȚE ȘI AVANSURI ACORDATE PE TERMEN LUNG						
Creanțe pe termen lung						
Creanțe comerciale pe termen lung						
Creanțe pe termen lung privind leasingul						
Alte creanțe pe termen lung						
Avansuri acordate pe termen lung						

Avansuri acordate în țară					
Avansuri acordate în străinătate					
CREANȚE COMERCIALE ȘI CALCULATE					
Creanțe comerciale	30 956	1 105 325	1 081 983	54 298	
Creanțe comerciale din țară	30 956	449 144	425 802	54 298	
Creanțe comerciale din străinătate					
Alte creanțe comerciale		656 181	656 181		
Creanțe ale părților afiliate	5 237 030	13 313 559	5 237 030	13 313 559	
Creanțe ale părților afiliate din țară	5 237 030	13 313 559	5 237 030	13 313 559	
Creanțe ale părților afiliate din străinătate					
Alte creanțe ale părților afiliate					
Avansuri acordate curente					
Avansuri acordate în țară					
Avansuri acordate în străinătate					
Creanțe ale bugetului	204 884		200 000	4 884	
Creanțe privind impozitul pe venit	204 884		200 000	4 884	
Creanțe privind taxa pe valoarea adăugată					
Creanțe privind accizele					
Creanțe privind alte impozite și taxe					
Alte creanțe ale bugetului					
Creanțe ale personalului	68 746	638 497	618 107	89 136	
Creanțe privind retribuirea muncii	68 206	350 875	339 096	79 985	
Creanțe ale titularilor de avans		287 622	278 484	9 138	
Creanțe privind recuperarea prejudiciului material					
Creanțe pe termen scurt privind calcularea cotizațiilor individuale					
Alte creanțe ale personalului	540		527	13	
ALTE CREANȚE CURENTE					
Creanțe privind veniturile din utilizarea de către terți a activelor entității					
Creanțe privind leasingul					
Creanțe privind dobânzile și redevențele calculate					

Creanțe privind dividendele calculate					
Alte creanțe privind veniturile					
Creanțe preliminate					
Creanțe preliminate privind decontările cu bugetul					
Creanțe preliminate privind leasingul					
Alte creanțe preliminate					
Creanțe curente privind asigurările					
Alte creanțe curente		111 986		111 986	
Creanțe privind ieșirea activelor imobilizate					
Creanțe privind reclamațiile înaintate și recunoscute		111 986		111 986	
Creanțe privind alte operații					

(5) Cheltuieli anticipate curente

Indicatori	Sold la începutul perioadei de gestiune	Rulajul de intrări	Rulajul de ieșiri	Sold la sfârșitul perioadei de gestiune
Abonare				
Asigurare	20 919	38 210	36 589	22 540
Formulare de stricta evidenta	22 636	30 833	53 447	22
Proiect normative emisii admisibile subst.poluante in aer atmosferic				
Domen / Sharing Hosting				
Total:	43 555	69 043	90 036	22 562

(6) Alte active circulante

Indicatori	Sold la începutul perioadei de gestiune	Rulajul de intrări	Rulajul de ieșiri	Sold la sfârșitul perioadei de gestiune
Anvelope și baterii acumulator la depozit				
Anvelope și baterii acumulator în exploatare	247 992	194 117	107 004	335 105
Amortizarea anvelopelor și baterii acumulator	162 472	194 117	59 325	297 264
Total:	85 520	0	47 679	37 841

(7) Numerar și echivalentul lor

Denumirea activelor	31 decembrie 2022	Rulajul de intrări	Rulajul de ieșiri	31 decembrie 2023
Mijloace bănești - total	30 203	43 112 561	43 087 437	55 327
<i>Inclusiv</i>				
casa în valută națională	30 140	2 900 630	2 875 506	55 264
conturile curente în bănci în valuta națională		37 590 596	37 590 596	
conturile curente în bănci în valuta străină				
alte conturi bancare	63	2 621 335	2 621 335	63

(8) Capital statutar

Capitalul social la 31 decembrie 2023 este înregistrat în sumă de 5 400 lei.

Capitalul de rezervă la 31 decembrie 2023 este în sumă de 2 000 lei.

(9) Datorii

Datorii	Valoarea contabilă 31.12.2022	Intrari	Iesiri	Inclusiv casate în perioada de gestiune	Valoarea contabilă 31.12.2023
1	2	3	4	5	6
Datorii pe termen lung					
Datorii financiare pe termen lung					
Credite bancare pe termen lung					
Împrumuturi pe termen lung					
Datorii pe termen lung privind leasingul financiar					
Datorii privind depunerile de economii pe termen lung ale membrilor asociațiilor de economii și împrumut	69 376		69 376		
Alte datorii pe termen lung					
Datorii comerciale pe termen lung					
Datorii față de părțile afiliate pe termen lung					
Avansuri primite pe termen lung	342 251 645		3 042 471		346 214 229
Venituri anticipate pe termen lung		853 019	840 193		11 826
Subvenții (pe termen lung)					
Alte datorii pe termen lung					
DATORII CURENTE					
Datorii financiare curente					
Credite bancare pe termen scurt					
Împrumuturi pe termen scurt					

Datorii	Valoarea contabila 31.12.2022	Intrari	Iesiri	Inclusiv casate in perioada de gestiune	Valoarea contabila 31.12.2023
Dobinzi aferente creditelor bancare					
Datorii comerciale curente	20 380	9 445 738	8 755 533		710 585
Datorii comerciale curente	20 380	9 445 738	8 755 533		710 585
inclusiv in tara	20 380	9 445 738	8 755 533		710 585
in strainatate					
Datorii curente față de părțile afiliate					
Avansuri primite curente					
inclusiv in tara					
in strainatate					
Datorii calculate curente	3 138 092	60 926 433	54 952 183		9 112 342
Datorii față de personal privind retribuirea muncii	1 408 010	44 073 875	41 725 404		3 756 481
Datorii față de personal privind alte operații		78 792	78 792		
Datorii privind asigurările sociale și medicale	1 027 021	7 409 354	5 830 424		2 605 951
Datorii față de buget	633 785	9 364 412	7 248 287		2 749 910
Venituri anticipate curente					
Datorii față de proprietari					
Finanțări și încasări cu destinație specială curente (subvenții)					
Provizioane curente	69 276		69 276		
Alte datorii curente	242 256 699	355 019	3 382 664		239 229 054
Datorii preliminate					
Datorii privind asigurarea bunurilor și a persoanelor					
Datorii curente privind bunurile primite în gestiune economică	242 256 699		3 042 471		239 214 228
Alte datorii curente		355 019	340 193		14 826

(10) Venituri

Categorii de venituri	Suma veniturilor recunoscute în perioada de gestiune precedenta	Suma veniturilor recunoscute în perioada de gestiune curenta
1	2	3
VENITURI DIN ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ	34 340 482	41 058 836

Categorii de venituri	Suma veniturilor recunoscute în perioada de gestiune precedenta	Suma veniturilor recunoscute în perioada de gestiune curenta
1	2	3
Venituri din vânzări		
Venituri din vânzarea produselor		
Venituri din vânzarea mărfurilor	342 980	343 148
Venituri din prestarea serviciilor	33 997 502	40715688
Venituri din executarea lucrărilor		
Venituri din contracte de construcție		
Venituri din contracte de leasing operațional și financiar (arendă, locațiune)		
Venituri din contracte de microfinanțare		
Alte venituri din vânzări		
Alte venituri din activitatea operațională	398 334	944 253
Venituri din ieșirea altor active circulante		
Venituri din sancțiuni		
Venituri din recuperarea prejudiciului material		
Venituri din plusurile de active imobilizate și circulante constatate la inventariere		
Venituri din decontarea datoriilor cu termen de prescripție expirat		
Alte venituri operaționale	398 334	944 253
Venituri din dobânzile aferente împrumuturilor acordate		
Venituri din dobânzile aferente împrumuturilor pe termen lung acordate		
Venituri din dobânzile aferente împrumuturilor pe termen scurt acordate		
VENITURI DIN ALTE ACTIVITĂȚI		
Venituri din operațiuni cu active imobilizate		
Venituri din ieșirea imobilizărilor necorporale		
Venituri din ieșirea imobilizărilor corporale		
Venituri din ieșirea investițiilor financiare pe termen lung		
Venituri din ieșirea investițiilor imobiliare		
Venituri din ieșirea altor active imobilizate		
Venituri din reluarea pierderilor din deprecierea activelor imobilizate		
Alte venituri din operațiuni cu active imobilizate		
Venituri financiare		
Venituri din diferențe de curs valutar		
Venituri din diferențe de sumă		

Categorii de venituri	Suma veniturilor recunoscute în perioada de gestiune precedentă	Suma veniturilor recunoscute în perioada de gestiune curentă
1	2	3
Venituri din redevențe		
Venituri din active imobilizate și circulante intrate cu titlu gratuit		
Venituri din dividende și participații în alte entități		
Venituri din dobânzi aferente altor activități		
Alte venituri financiare		
Venituri excepționale		
Venituri din compensarea pierderilor din calamități		
Venituri din compensarea pierderilor din alte evenimente excepționale		
Alte venituri excepționale		
Total venituri	34 738 816	42 003 089

(11) Cheltuieli

Tipuri de cheltuieli	Suma recunoscută în perioada de gestiune precedente	Suma recunoscută în perioada de gestiune curente
1	2	3
CHELTUIELI ALE ACTIVITĂȚII OPERAȚIONALE	30 983 904	36 269 848
Costul vânzărilor	30 983 904	36 269 848
Valoarea contabilă a produselor vândute	136 590	123 859
Valoarea contabilă a mărfurilor vândute		
Costul serviciilor prestate	30 847 314	36 145 989
Costul lucrărilor executate terților		
Costuri aferente contractelor de construcție		
Costuri aferente contractelor de leasing operațional și financiar (arendă, locațiune)		
Costuri aferente contractelor de microfinanțare		
Alte costuri aferente veniturilor din vânzări		
Cheltuieli de distribuție	31 242	
Cheltuieli cu personalul distribuție		
Alte cheltuieli de distribuție	31 242	
Cheltuieli administrative	3 586 478	4 074 606

Tipuri de cheltuieli	Suma recunoscută în perioada de gestiune precedente	Suma recunoscută în perioada de gestiune curente
1	2	3
Cheltuieli cu personalul administrativ	2 824 868	3 425 001
Cheltuieli privind amortizarea, întreținerea și reparația activelor imobilizate	41 485	13 667
Cheltuieli cu impozitele și taxele, cu excepția impozitului pe venit	122 425	117 447
Cheltuieli în scopuri de filantropie și sponsorizare		
Cheltuieli privind serviciile cu destinație administrativă	355 413	293 891
Cheltuieli de protocol (reprezentanță)		
Cheltuieli privind delegarea personalului administrativ		
Alte cheltuieli administrative	242 287	224 600
Alte cheltuieli din activitatea operațională	98 759	141 369
Valoarea contabilă și cheltuielile aferente altor active circulante ieșite	4 340	1 007
Cheltuieli privind sancțiunile	86 192	135 405
Cheltuieli privind dobânzile		
Cheltuieli privind lipsurile și pierderile din deactivelor imobilizate și circulante		
Cheltuieli privind creanțele compromise decontate, cu excepția celor comerciale	8 227	4 957
Cheltuieli de arenda		
Alte cheltuieli operaționale		
Cheltuieli aferente dobânzilor calculate		
Cheltuieli aferente dobânzilor calculate la depunerile de economii ale membrilor		
Cheltuieli aferente dobânzilor calculate la împrumuturile/creditele primite		
CHELTUIELI ALE ALTOR ACTIVITĂȚI		
Cheltuieli cu active imobilizate		
Valoarea contabilă și cheltuielile aferente imobilizărilor necorporale ieșite		
Valoarea contabilă și cheltuielile aferente imobilizărilor corporale ieșite		
Valoarea contabilă și cheltuielile aferente investițiilor financiare ieșite		
Valoarea contabilă și cheltuielile aferente investițiilor imobiliare ieșite		
Valoarea contabilă și cheltuielile aferente altor active imobilizate ieșite		
Cheltuieli privind provizioanele aferente activelor imobilizate		
Pierderi din deprecierea activelor imobilizate		
Alte cheltuieli cu active imobilizat		

Tipuri de cheltuieli	Suma recunoscută în perioada de gestiune precedente	Suma recunoscută în perioada de gestiune curente
1	2	3
Cheltuieli financiare	800	
Cheltuieli din diferențe de curs valutar	800	
Cheltuieli din diferențe de sumă		
Cheltuieli privind dobinzile		
Valoarea contabilă și cheltuielile aferente activelor transmise cu titlu gratuit		
Alte cheltuieli financiare		
Cheltuieli excepționale		
Cheltuieli privind calamitățile		
Cheltuieli privind alte evenimente excepționale		
Alte cheltuieli excepționale		
Cheltuieli privind impozitul pe venit	10 334	204 485
Cheltuieli privind impozitul pe venit	10 334	204 485
Cheltuieli privind impozitul pe venitul din activitatea operațională		
Alte cheltuieli privind impozitul pe venit		
Total cheltuieli pina la impozitare	34 701 183	40 485 823

VII. Datorii și evenimente contingente

Pentru perioada raportată nu au fost constatate careva datorii sau evenimente contingente, procurări, cu excepția aspectelor fiscale, care ar avea efecte negative semnificative asupra poziției financiare ale Societății.

VIII. Drepturile angajaților

Entitatea achită contribuții de asigurări sociale și asigurări medicale, calculate la cotele stabilite de legislație pentru anul corespunzător, reieșind din remunerarea calculată personalului. Contribuțiile de asigurări sociale se contabilizează la cheltuieli în perioadele respective calculării remunerării personalului. Societatea nu are alte obligații de a plăti aceste contribuții la rate mai mari decât cele stabilite prin lege.

VIII. Calculul indicatorilor economico-financiari

Calculul indicatorilor economico-financiari a fost efectuat în corespundere cu cerințele Hotărârii Guvernului nr.875 din 22.12.2015 "pentru aprobarea

Regulamentului cu privire la modul de selectare a societăților de audit și termenilor de referință pentru auditarea situațiilor financiare anuale ale întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni în care cota statului depășește 50 % din capitalul social ”.

**Informația privind analiza indicatorilor economico-financiari
și evaluarea privind capacitatea entității
Î.M. „AMENAJAREA TERITORIULUI ȘI SPAȚII VERZI BĂLȚI”**

pentru anul 2023

Nr. d/o	Indicatori	Formula de calcul	Anul		Abaterea absolută (+/-)	Ritmul de creștere, descreștere %
			2022	2023		
1	2	3	4	5	6 = 5-4	7 = (5/4)*100
1	Rata activelor imobilizate (rata imobilizărilor)	<i>Total active imobilizate / Total active</i>	0,97	0,94	-0,03	-3,09
2	Rata activelor circulante	<i>Total active circulante / Total active</i>	0,02	0,05	0,03	250
3	Rata creanțelor în valoarea totală a activelor	<i>Total creanțe / Total active</i>	0,02	0,05	0,03	250
4	Rata creanțelor curente în valoarea activelor circulante	<i>Total creanțe curente / Total active circulante</i>	0,83	0,93	0,10	112
5	Rata stabilității financiare	<i>(Total capital propriu + total datorii pe termen lung) / Total pasive</i>	0,98	0,96	-0,02	-3
6	Rata datoriilor curente	<i>Total datorii curente / Total datorii</i>	0,01	0,03	0,02	300
7	Rata datoriilor totale sau rata de îndatorare totală (coeficientul de atragere a surselor împrumutate)	<i>(Total datorii pe termen lung + Total datorii curente) / Total pasive</i>	0,99	0,98	-0,01	-2
8	Rata solvabilității naturale	<i>Total pasive / Total datorii</i>	1,0073	0,9845	-0,0228	-2,27
9	Rentabilitatea veniturilor din vânzări	<i>Profit brut (pierdere brută) x 100% / Venituri din vânzări</i>	9,7744	11,66	1,8856	119,29
10	Rata generală de acoperire a capitalului propriu (rata pârghiei financiare)	<i>Total pasive / Total capital propriu</i>	142,2378	64,8709	-77,3669	-54,4
11	Coeficientul corelației dintre sursele împrumutate și sursele proprii	<i>Total datorii / Total capital propriu</i>	141,1981	63,8709	-77,3272	-54,77
12	Rata autonomiei globale (coeficientul de autonomie)	<i>Total capital propriu / Total pasive</i>	0,007	0,0154	0,0084	220
13	Numărul de rotații ale creanțelor curente	<i>Venituri din vânzări / Valoarea medie a creanțelor curente totale</i>	8,1901	4,3868	-3,8033	-46,44
14	Fondul de rulment net	<i>Total active circulante – Total datorii curente</i>	3700875	4695987	995112	126,88
15	Lichiditatea curentă	<i>Total active circulante / Total datorii curente</i>	2,1668	1,4773	-0,6895	-31,83

16	Rentabilitatea activelor (economică)	<i>Profit (pierdere) pînă la impozitare (sau profit net/ pierdere netă a perioadei de gestiune) x 100% / valoarea medie a activelor totale</i>	0,0002	0,0061	0,0059	3050
17	Durata de colectare a creanțelor curente	<i>Valoarea medie a creanțelor curente x 360 zile / Venituri din vânzări</i>	2813,05	1524,76	-1288,29	-45,80
18	Numărul de rotații ale activelor	<i>Venituri din vânzări / Valoarea medie a activelor</i>	0,1658	0,1639	-0,0019	-1,15
19	Numărul de rotații al datoriilor curente	<i>Venitul din vânzări / Valoarea medie a datoriilor curente</i>	11,9667	6,3122	-5,6545	-47,25
20	Perioada de achitare a datoriilor curente	<i>Numărul zilelor în perioada de gestiune (360)/ coeficientul de rotație al datoriilor curente</i>	30,0835	57,0324	26,9489	189,58
21	Rata de acoperire a datoriilor cu numerar	<i>Fluxul net de numerar din activitatea operațională / Total datorii pe termen lung+Total datorii curente</i>	-0,1452	-0,1381	0,0071	4,89
22	Rentabilitatea capitalului propriu (financiară)	<i>[Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune (sau profit (pierdere) pînă la impozitare)] x 100% / Valoarea medie a capitalului propriu</i>	1,6181	46,5241	44,9060	2875,23

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 69, tel.: (+373) 22 26 66 02, fax: (+373) 22 26 61 00, web:
www.ccrm.md; e-mail: ccrm@ccrm.md

RAPORTUL de audit al conformității asupra gestionării patrimoniului public și a resurselor financiare de către întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale în anul 2023

Cuprins	
LISTA ACRONIMELOR	4
GLOSAR	4
I. SINTEZA	6
II. PREZENTAREA GENERALĂ	7
2.1. Informații generale privind domeniul de activitate al întreprinderilor din domeniul gospodăriei comunale	7
III. SFERA ȘI ABORDAREA AUDITULUI	10
3.1. Mandatul legal și scopul auditului	10
3.2. Abordarea auditului	10
3.3. Responsabilitatea auditorului într-un audit al conformității	11
IV. CONSTATĂRI	11
4.1. Fondatorii entităților din domeniul gospodăriei comunale au respectat prevederile normative la delegarea serviciilor de gospodărie comunală?	11
4.2. Întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale au asigurat gestionarea patrimoniului în conformitate cu exigențele cadrului normativ aplicabil?	13
4.3. Entitățile auditate au respectat cadrul legal la executarea procedurilor privind achizițiile de bunuri, lucrări și servicii?	22
4.4. Întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale au administrat conform veniturile din activitatea economică?	27
4.5. Întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale au asigurat planificarea și executarea conformă a investițiilor și reparațiilor capitale?	31
4.6. Întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale au gestionat conform creanțele și datoriile existente?	36
4.7. Plățile salariale la întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale au fost stabilite și achitate în conformitate cu cadrul normativ?	39
4.8. Întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale au asigurat gestionarea și raportarea conformă a costurilor reglementate prin tarif?	42
V. CONCLUZIA GENERALĂ	44
VI. RECOMANDĂRI	45
<i>SEMNĂTURILE ECHIPEI DE AUDIT</i>	47
Anexa nr.1 - Sfera și abordarea auditului	48
Anexa nr.2 – Bunuri imobiliare aflate în gestiunea Î.M. GLC Bălți	54
Anexa nr.3 – Bunuri imobiliare noi neutilizate de către entități	55
Anexa nr.4 – Estimarea valorii terenurilor gestionate/administrate de către Î.M. SP Cimișlia	56
Anexa nr.5 – Estimarea valorii terenurilor gestionate/administrate de către Î.M. SCL Orhei	58
Anexa nr.6 – Imobilizări corporale uzate, defectate și neutilizate în activitatea de producere la Î.M. DPGL-C Edineț	59

Anexa nr.7 – Poligonul de depozitare a deșeurilor gestionat de Î.M. DPGL-C Edineț	60
Anexa nr.8 – Informația privind recalculul efectuat la Contractul de locațiune nr. 2 din 03.01.2011, gestionat de către Î.M. SC Glodeni	61
Anexa nr.9 – Utilajul încorporat în clădirea transmisă în locațiune Î.C.S „Lapmol” SRL de către Î.M. GCL Călărași în anul 2014.....	62
Anexa nr.10 – Informația privind planul de finanțare pentru serviciile de gospodărie comunală și volumul de lucrări/servicii executate de către Î.M. DRCD Bălți în anul 2023	63
Anexa nr.11 – Informația privind planul de finanțare pentru serviciile de gospodărie comunală și volumul de lucrări/servicii executate de către Î.M. SC Glodeni în anul 2023	64
Anexa nr.12 – Informația privind foile de parcurs pentru autocamioane, eliberate de către Î.M. SC Glodeni pentru Tractorul marca T-25 pentru transportarea deșeurilor	65
Anexa nr.13 – Informația privind obiectele de reparație a infrastructurii curților aferente blocurilor de locuit din mun. Orhei, executate în anul 2023 la Î.M. SCL Orhei, cu aplicarea scutirii de taxa pe valoarea adăugată	67
Anexa nr.14 – Lucrări efectuate neconform în anul 2023 de către Î.M. SCL Orhei.....	69
Anexa nr.15 – Informații cu privire la modul de alocare a mijloacelor pentru finanțarea Programului 75 „Dezvoltarea gospodăriei de locuințe și serviciilor comunale” în anul 2023	70

LISTA ACRONIMELOR

ANRE	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
AO	Asociația Obștească
APL	Autorități publice locale
APP	Agenția Proprietății Publice
CM	Consiliul Municipal
CO	Consiliul Orășenesc
HG	Hotărârea Guvernului
Î.M.	Întreprinderea municipală
Î.M. GLC Bălți	Î.M. „Gospodăria Locativ-Comunală” Bălți
Î.M. DRCD Bălți	Î.M. „Direcția Reparații și Construcții Drumuri” Bălți;
Î.M. GCL Călărași	Î.M. „Gospodăria Comunal-Locativă Călărași”
Î.M. SP Cimișlia	Î.M. „Servicii Publice Cimișlia”
Î.M. DPGL-C Edineț	Î.M. „Direcția de Producție a Gospodăriei Locativ-Comunale Edineț”
Î.M. SC Glodeni	Î.M. „Servicii Comunale” Glodeni
Î.M. SCL Orhei	Î.M. „Servicii Comunal-Locative” Orhei
RBI	Registrul bunurilor imobile
TVA	Taxa pe valoarea adăugată
UAT	Unitatea administrativ-teritorială

GLOSAR

Patrimoniu public - totalitatea drepturilor și a obligațiilor cu valoare economică, precum și a bunurilor materiale la care se referă aceste drepturi, care aparțin unui subiect de drept public;

administrarea patrimoniului public - realizarea activităților ce țin de exercitarea și modificarea drepturilor de proprietate, inclusiv prin ținerea evidenței acestuia, efectuarea monitoring-ului economico-financiar și asigurarea integrității și folosirii lui eficiente;

servicii publice de gospodărie comunală – servicii scoase din subordinea autorităților publice centrale și constituite ca structuri autonome gestionare, atribuindu-li-se patrimoniu propriu în unitatea administrativ-teritorială respectivă;

servicii publice de gospodărie comunală furnizate/prestate – ansamblu de activități și acțiuni de interes public, desfășurate sub autoritatea administrației publice locale la realizarea lucrărilor necesare în gospodăria comunală;

alimentare cu apă – totalitatea activităților și lucrărilor efectuate în scopul captării, tratării, transportării, înmagazinării și distribuiri apei potabile către consumatori;

alimentare cu energie termică – totalitatea activităților și lucrărilor efectuate în scopul producerii, transportării, transformării și distribuiri energiei termice către consumatori;

canalizarea și epurarea apelor uzate și pluviale – totalitatea activităților și lucrărilor efectuate în scopul colectării, transportării, epurării și evacuării apelor uzate și pluviale într-un receptor natural;

salubritatea, înverzirea localităților – totalitatea activităților și lucrărilor de colectare, transportare, sortare, prelucrare, tratare, valorificare, neutralizare (incinerare) și depozitare a deșeurilor menajere, precum și măturatul, spălutul și stropitul străzilor, înverzirea lor, lucrărilor de dezinfectie, deratizare și ecarisaj;

asigurarea cu transport public local – totalitatea activităților efectuate în vederea realizării, la nivel local, a transportului în comun de persoane;

administrarea fondului locativ public și privat – activitate de gospodărire a locuințelor, având drept obiect administrarea, închirierea, repararea și reabilitarea fondului locativ public și privat, inclusiv alocarea și valorificarea investițiilor în acest domeniu;

administrarea domeniului public – totalitatea activităților care cuprind construcția, modernizarea și întreținerea străzilor, drumurilor, piețelor publice, târgurilor, oboarelor, podurilor, viaductelor, pasajelor pentru transport și pietonale, organizarea circulației rutiere și pietonale, introducerea unor sisteme moderne de semnalizare și dirijare a circulației rutiere, asigurarea iluminării localităților, întreținerea zonelor verzi, grădinilor publice și scuarurilor, terenurilor și sălilor de sport și cabinetelor de fizioterapie de pe lângă acestea, locurilor de agrement, dezăpezirea drumurilor și trotuarelor, amenajarea pârtiilor și instalațiilor de schiere, locurilor de afișaj și publicitate, întreținerea rețelelor de cabluri, întreținerea stațiilor de transport auto, hotelurilor, monumentelor, înființarea și întreținerea menajeriilor, asigurarea funcționării băilor publice etc.;

sisteme publice de gospodărie comunală – ansamblu de construcții, instalații tehnologice, echipamente funcționale și dotări specifice, prin intermediul cărora se asigură administrarea, întreținerea în condiții de bună funcționare și eficiență a tuturor componentelor domeniului locativ-comunal;

operator – persoană juridică care dispune, dirijează, exploatează și întreține un sistem public de gospodărie comunală și furnizează consumatorilor servicii publice de gospodărie comunală în baza unui contract;

consumator – persoană fizică sau juridică care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală în baza unui contract încheiat cu operatorul;

gestionar al fondului locativ – persoană juridică care este investită cu drepturi și împuterniciri pentru executarea obligațiilor ce țin de administrarea, întreținerea și exploatarea fondului locativ;

registru obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară – totalitatea informațiilor documentate privind obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară și drepturilor asupra acestora, ținute într-un sistem informațional automatizat, organizat în conformitate cu cerințele stabilite de legislație.

I. SINTEZA

Serviciile publice de gospodărie comunală sunt un sector important al economiei naționale, care îmbunătățesc condițiile de trai ale cetățenilor, iar Curtea de Conturi și-a propus auditarea acestuia pentru a evalua conformitatea prestării acestor servicii. Totodată, Curtea de Conturi își propune să identifice problemele cele mai stringente ale acestui sector și să le raporteze părților interesate, deoarece problema privind implementarea politicilor referitoare la serviciile de gospodărie comunală este una actuală.

În acest context, Curtea de Conturi, în temeiul Legii nr.260/2017¹ și în conformitate cu Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2024², a realizat prezenta misiune de audit, în scopul evaluării conformității gestionării patrimoniului public și a resurselor financiare de către întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale în anul 2023.

Misiunea de audit a fost efectuată în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit aplicate de Curtea de Conturi³ (ISSAI 100, ISSAI 400 și ISSAI 4000) și cu cadrul de reglementare intern, prin aplicarea angajamentului de raportare directă, cu oferirea unei asigurări limitate. Abordarea de audit a inclus evaluarea mai multor procese/activități din cadrul întreprinderilor de profil în corespundere cu criteriile de audit selectate, cum ar fi: gestionarea activelor imobilizate; administrarea resurselor financiare (creanțe, datorii, venituri); cheltuielile aferente retribuirii muncii; achiziția de bunuri, servicii și lucrări; activitatea reglementată prin tarif.

Auditul public extern a constatat unele deficiențe/neconformități în activitățile cuprinse în aria de audit, care au fost cauzate atât de unele lacune ale sistemului de control intern managerial, cât și de neconformarea responsabililor din cadrul entității la prevederile cadrului normativ, și se rezumă la următoarele:

- *Fondatorii entităților auditate au respectat prevederile normative la delegarea serviciilor comunale entităților fondate, însă Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402/2002 conține prevederi ambigue cu privire la condițiile de organizare a serviciilor publice de gospodărie comunală (4.1.);*

- *Fondatorul și managementul întreprinderilor din domeniul gospodăriei comunale nu s-au conformat la exigențele cadrului normativ aplicabil și nu s-au preocupat de gestionarea conformă a patrimoniului, fapt care a dus la: neînregistrarea în RBI a drepturilor de proprietate și de gestiune asupra patrimoniului primit în gestiune economică în valoare de 72,79 mil. lei și, respectiv, de 34,68 mil. lei; majorarea cheltuielilor perioadei de gestiune și denaturarea situațiilor financiare, datorită transmiterii neconforme în gestiune economică a bunurilor publice din domeniul public, al căror circuit civil este limitat, în valoare de 611,74 mil. lei, care, totodată, nu constituie obiectul nemijlocit al procesului tehnologic de producere și din utilizarea cărora întreprinderile nu obțin beneficii economice; neînregistrarea conformă a patrimoniului public din domeniul public utilizat în activitatea de producere în valoare de cca 143,64 mil.lei; neînregistrarea separată a bunurilor active independente în valoare de 219,13 mil. lei; raportarea neveridică a patrimoniului gestionat, datorită necalculării uzurii bunurilor primite în gestiune economică în valoare de 34,89 mil. lei; diminuarea valorii terenurilor cu 42,01 mil. lei, datorită neconformării la cadrul normativ și nereevaluării acestora; nevalorificarea bunurilor primite în gestiune în valoare de 5,48 mil. lei în scopul obținerii*

¹ Legea nr.260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova.

² Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2024, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr.55 din 15.12.2023.

³ Hotărârea Curții de Conturi nr.2 din 24.01.2020 „Cu privire la Cadrul Declarațiilor Profesionale ale INTOSAI”.

avantajelor economice suplimentare; necapitalizarea lucrărilor de reparație capitală în valoare de 31,31 mil. lei; înregistrarea neconformă a obiectelor de mică valoare și scurtă durată în componența mijloacelor fixe, în valoare de 5,21 mil. lei; nedocumentarea conformă, în urma inventarierii, a activelor care aparțin și/sau se află în gestiunea temporară a entității, în valoare de 6,67 mil. lei; utilizarea abuzivă a proprietății municipale din gestiunea Î.M. GLC Bălți; etc. (pct.4.2.);

- *Procedurile privind achiziționarea bunurilor, serviciilor și lucrărilor s-au executat de către entitățile auditate cu abateri de la cadrul normativ, fiind admise neconformități la organizarea achizițiilor și executarea acestora, fapt care a condiționat, în unele cazuri, efectuarea cheltuielilor neregulamentare, precum și crearea circumstanțelor care generează suspiciuni de fraudă (4.3.);*

- *Întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale nu au administrat conform contractele de locațiune/patrimoniul gestionat, ceea ce a dus la ratarea veniturilor de minim 631,84 mii lei (4.4.);*

- *Unele entități auditate nu au asigurat planificarea și executarea conformă a investițiilor și reparațiilor capitale, fapt care a determinat raportarea neconformă a acestora, acceptarea unor volume exagerate, neexecutate, în sumă totală de 778,50 mii lei, și/sau executarea necalitativă, precum și aplicarea neconformă a scutirii de TVA în valoare de 4,45 mil. lei (pct.4.5.);*

- *Întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale nu au întreprins măsuri suficiente pentru gestionarea conformă a creanțelor și datoriilor, având impact asupra încasării și recuperării creanțelor aferente serviciilor prestate (20,77 mil. lei) și reflectării conforme a datoriilor (225,0 mil. lei.) (pct.4.6.);*

- *Aplicarea neconformă a prevederilor cadrului normativ în vigoare și lipsa unui control riguros din partea organelor de conducere ale întreprinderilor auditate au condiționat majorarea neregulamentară la unele entități a cheltuielilor de salarizare cu 1,38 mil. lei (pct.4.7.);*

- *Entitățile supuse auditului nu țin contabilitatea costurilor de producție și nu calculează costul serviciilor prestate, dar le reflectă direct la cheltuielile întreprinderii (pct.4.8.).*

Cele relatate sunt susținute de constatările expuse detaliat în prezentul Raport de audit.

Concomitent, în vederea remedierii curențelor și problemelor constatate, auditorii au înaintat recomandările de rigoare, care au fost comunicate și coordonate cu părțile vizate.

II. PREZENTAREA GENERALĂ

2.1. Informații generale privind domeniul de activitate al întreprinderilor din domeniul gospodăriei comunale

Conform prevederilor art.14 din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, **Consiliile locale realizează următoarele competențe:** **h)** decide asupra înființării instituțiilor publice de interes local, **organizează serviciile publice de gospodărie comunală**, determină suportul financiar în cazul cheltuielilor bugetare, decide asupra regulilor de asigurare a curățeniei în localitate; **q)** aprobă, în condițiile legii, norme specifice și tarife pentru instituțiile publice și serviciile publice de interes local din subordine, cu excepția tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu energie termică și de alimentare cu apă tehnologică, inclusiv aprobă cerințe privind regimul de lucru al întreprinderilor comerciale și de alimentație publică, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare, precum și al persoanelor fizice care practică comerțul.

În conformitate cu prevederile art.3 din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402/2002, serviciile publice de gospodărie comunală asigură furnizarea/prestarea următoarelor servicii:

- a) alimentarea cu apă;
- b) alimentarea cu energie termică;
- c) canalizarea și epurarea apelor uzate și pluviale;
- d) salubritatea, înverzirea localităților;
- e) asigurarea cu transport public local;
- f) administrarea fondului locativ public și privat.

Totodată, potrivit prevederilor art.17 alin.(1) din Legea nr.1402/2002, gestionarea serviciilor publice de gospodărie comunală se organizează și se realizează prin **gestiune directă și gestiune delegată**.

Alegerea formei de gestionare a serviciilor publice de gospodărie comunală se efectuează prin decizia autorității administrației publice locale sau, după caz, a organului central de specialitate al administrației publice în calitatea lor de fondatori⁴. Astfel, întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale sunt entități fondate de către Consiliile locale ale unităților administrativ-teritoriale.

Conform statutelor și regulamentelor întreprinderilor vizate, scopul acestora constă în realizarea activităților de interes local în domeniile: locuințe, protecția mediului și gestiunea deșeurilor, amenajarea și salubritatea teritoriului, prestarea serviciilor comunale și relațiile cu furnizorii.

Potrivit datelor din Registrul patrimoniului public al APP (subregistru patrimoniului întreprinderilor municipale), la situația din 01.01.2023 erau înregistrate cca 308 entități din domeniul gospodăriei comunale pe teritoriul Republicii Moldova.

Conform informațiilor prezentate de către Ministerul Finanțelor privind executarea cheltuielilor de către APL de nivelul I pentru implementarea Programului 75 „Dezvoltarea gospodăriei de locuințe și serviciilor comunale” în anul 2023, bugetul executat de către APL de nivelul I la acest compartiment a constituit **3.518,50 mil. lei**, din care **1.462,20 mil. lei**, sau 41,6%, au fost executate de către APL mun. Chișinău.

Tabelul nr.1

Informația privind executarea cheltuielilor de către APL de nivelul I pentru implementarea Programului 75 în anul 2023, mii lei

Localitatea	Programul 7502 „Dezvoltarea gospodăriei de locuințe și serviciilor comunale”	Programul 7503 „Aprovizionarea cu apă și canalizare”	Programul 7505 „Iluminare stradală”	Programul 7508 „Gestionarea și menținerea fondului locativ”
Mun. Chișinău	731.949,0	256.503,9	202.075,1	271.668,1
Mun. Bălți	78.814,6	541,5	6.767,5	
Anenii Noi	56.769,6	33.230,2	8.898,6	
Basarabeasca	5.526,4	3.118,9	129,8	
Briceni	15.721,5	8.134,1	4.056,3	
Cahul	52.990,8	42.580,3	12.770,9	
Cantemir	22.313,1	17.841,2	3.030,6	
Călărași	19.840,3	16.853,0	5.296,3	
Căușeni	18.107,9	35.618,7	5.387,9	
Cimișlia	8.315,7	16.177,8	6.710,7	
Criuleni	31.009,2	35.359,5	5.930,8	
Dondușeni	10.958,6	31.778,9	4.369,0	
Drochia	37.832,5	28.764,6	8.822,0	
Dubăsari	8.204,9	2.727,0	1.486,4	
Edineț	17.921,6	26.165,0	4.543,6	
Fălești	21.621,7	36.248,7	12.249,8	

⁴ Art. 17 alin.(2) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402/2002.

Florești	13.241,0	46.072,6	6.920,3	
Glodeni	22.339,6	17.554,4	6.122,8	
Hîncești	25.551,3	63.291,0	7.818,3	
Ialoveni	40.919,0	33.659,6	6.609,6	
Leova	26.786,3	14.925,4	4.438,3	
Nisporeni	13.385,3	23.333,6	6.588,9	
Ocnîța	11.736,0	9.339,1	5.346,7	
Orhei	80.408,1	9.913,3	17.081,0	
Rezina	29.592,9	32.303,6	3.663,3	1.571,1
Rîșcani	11.438,1	11.391,9	5.936,7	
Sîngerei	14.894,6	33.595,8	5.147,2	
Soroca	35.523,7	42.398,6	7.144,4	
Strășeni	51.005,7	45.170,9	7.122,5	
Șoldănești	6.422,0	52.840,6	5.166,3	5.906,3
Ștefan Vodă	22.168,3	17.553,4	10.423,6	
Taraclia	8.477,9	3.733,0	1.602,0	
Telenești	25.295,5	16.774,2	3.872,4	
Ungheni	33.134,4	31.519,4	13.046,6	
UTA Găgăuzia	80.143,1	21.856,5	17.515,7	397,1
TOTAL	1.690.360,2	1.118.870,2	429.722,90	279.542,6
TOTAL GENERAL				3.518.495,90

Sursa: Informația privind executarea cheltuielilor de către APL de nivelul I pentru implementarea Programului 75 în anul 2023, prezentată de către Ministerul Finanțelor.

În baza informațiilor primite de la Ministerul Finanțelor, precum și în funcție de resursele disponibile alocate pentru audit, s-au selectat cele mai importante entități pentru a fi supuse verificărilor (cu excepția celor din mun. Chișinău care au fost verificate în anul 2022).

Tabelul nr.2

Informația economico-financiară aferentă întreprinderilor din domeniul gospodăriei comunale supuse auditului, *mii lei*

Nr. d/o	Întreprinderea municipală	Fondatori	Patrimoniul gestionat	Venituri	Cheltuieli	Profit/pierderi
1.	„Servicii Comunal-Locative Orhei”	CO Orhei	461.235,3	138.745,4	130.556,2	+ 8.189,2
2.	„Gospodăria Locativ-Comunală Bălți”	CM Bălți	115.240,0	41.931,0	39.626,0	+ 2.305,0
3.	„Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”	CM Bălți	209.688,0	59.316,7	59.338,5	21,8
4.	„Servicii Comunale Glodeni”	CO Glodeni	91.225,2	18.434,6	20.232,6	- 1.798,0
5.	„Servicii Publice Cimișlia”	CO Cimișlia	147.315,0	12.690,3	13.861,7	- 1.171,4
6.	„Gospodăria Comunal-Locativă Călărași”	CO Călărași	45.390,0	20.230,2	19.726,2	+ 504,0
7.	„Direcția de Producție a Gospodăriei Locativ-Comunale Edineț”	CO Edineț	39.986,3	7.692,3	7.905,6	+ 93,7
8.	„Susținătorul” com. Scumpia	CC Scumpia	312,9	899,4	821,5	+77,9
TOTAL:			1.110.392,70	299.939,90	292.068,30	

Sursa: Informația elaborată în baza documentelor justificative prezentate de către entitățile auditate.

Totodată, în cadrul misiunii de audit, ca subiect privit prin prisma INTOSAI – P 12 „Semnificația și beneficiile Instituției Supreme de Audit – impact asupra vieții cetățenilor”, Curtea de Conturi a examinat pretensele încălcări sesizate la gestionarea patrimoniului și a resurselor financiare de către Î.M. „Susținătorul” din com. Scumpia, r-nul Fălești.

2.2. Organele de conducere ale întreprinderilor din domeniul gospodăriei comunale

Potrivit prevederilor art.6 din Legea nr.246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, organele de conducere ale întreprinderilor municipale sunt următoarele:

- ⇒ **Fondatorul** – împreună cu autoritatea executivă, în limita competențelor atribuite, exercită drepturile de administrare a întreprinderii prin intermediul Consiliului de administrație și al Administratorului;
- ⇒ **Consiliul de administrație** – organul colegial de administrare a întreprinderii municipale, alcătuit dintr-un număr impar de membri, cel puțin 3, care reprezintă interesele autorităților deliberative ale administrației publice locale respective și își exercită activitatea în conformitate cu Legea nr.246/2017 și cu Regulamentul Consiliului de administrație, aprobat de Fondator;
- ⇒ **Administratorul** – organul executiv unipersonal al întreprinderii municipale, care are atribuții de a conduce activitatea și de a asigura funcționarea eficientă a întreprinderii municipale;
- ⇒ **Comisia de cenșori** – se desemnează și se revocă de către Fondator și exercită controlul asupra activității economico-financiare a întreprinderii.

III. SFERA ȘI ABORDAREA AUDITULUI

3.1. Mandatul legal și scopul auditului

Misiunea de audit public extern s-a desfășurat în temeiul art.3 alin.(1), art.5 alin.(1) lit. a), art.31 alin.(1) lit. b) și art.32 din Legea nr.260/2017 și în conformitate cu Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2024.

Scopul misiunii de audit a constat în evaluarea conformității gestionării patrimoniului public și a resurselor financiare deținute de către întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale în anul 2023, în raport cu criteriile de reglementare de ordin normativ.

Pentru atingerea scopului propus, au fost stabilite următoarele obiective specifice:

- *Fondatorii entităților din domeniul gospodăriei comunale au respectat prevederile normative la delegarea serviciilor de gospodărie comunală?*
- *Întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale au asigurat gestionarea patrimoniului în conformitate cu exigențele cadrului normativ aplicabil?*
- *Entitățile auditate au respectat cadrul legal la executarea procedurilor privind achizițiile de bunuri, lucrări și servicii?*
- *Întreprinderile auditate au administrat conform veniturile de la activitatea economică?*
- *Entitățile auditate au asigurat planificarea și executarea conformă a investițiilor?*
- *Întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale au gestionat conform creanțele și datoriile existente?*
- *Plățile salariale la entitățile din domeniul gospodăriei comunale au fost stabilite și achitate în conformitate cu cadrul normativ?*
- *Entitățile auditate au asigurat gestionarea și raportarea conformă a costurilor reglementate prin tarif?*

3.2. Abordarea auditului

Misiunea de audit public extern s-a desfășurat la opt întreprinderi municipale din domeniul gospodăriei comunale, fiind realizată în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit (ISSAI 100, ISSAI 400 și ISSAI 4000)⁵ și cu cadrul normativ-metodologic instituțional aferent, aplicate de Curtea de Conturi.

⁵ Hotărârea Curții de Conturi nr.2 din 24.01.2020 „Cu privire la Cadrul Declarațiilor Profesionale ale INTOSAI”.

Abordarea auditului public extern s-a bazat pe riscuri, fapt ce presupune orientarea activității de audit asupra acelor procese din cadrul întreprinderilor de profil care sunt predispușe unor neconformități semnificative. Angajamentul auditului a fost cel de raportare directă. Prin urmare, procesele auditate au fost evaluate în raport cu criteriile de audit extrase din prevederile cadrului normativ aplicabil, iar asigurarea limitată oferită ne permite, în baza constatărilor susținute de probe de audit, să formulăm concluzia generală.

Probele de audit au fost colectate la fața locului, prin analiza rapoartelor financiare, examinarea contractelor și documentelor primare, a hotărârilor și a deciziilor organelor de conducere, prin contrapunerea datelor, observarea directă, precum și prin interviuarea persoanelor responsabile din cadrul entităților auditate.

Sfera și abordarea auditului, criteriile de audit, procedurile de audit aplicate la testarea riscurilor de neconformitate, precum și dimensiunea eșantionului testat se prezintă în Anexa nr. 1 la prezentul Raport de audit.

3.3. Responsabilitatea auditorului într-un audit al conformității

Responsabilitatea auditorului public constă în evaluarea subiectului auditat, în raport cu prevederile cadrului normativ aplicabil, prin obținerea probelor de audit suficiente și adecvate pentru susținerea constatărilor de audit și concluziei generale. Auditorul nu este responsabil de prevenirea faptelor de fraudă și eroare.

Auditorul public a fost independent față de entitate și a îndeplinit responsabilitățile de etică în conformitate cu cerințele Codului etic al Curții de Conturi⁶.

IV. CONSTATĂRI

4.1. Fondatorii entităților din domeniul gospodăriei comunale au respectat prevederile normative la delegarea serviciilor de gospodărie comunală?

Fondatorii entităților auditate au respectat prevederile normative la delegarea serviciilor comunale entităților fondate, însă Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402/2002 conține prevederi ambigue cu privire la condițiile de organizare a serviciilor publice de gospodărie comunală.

Astfel, potrivit prevederilor art.17 alin.(1) din Legea nr.1402/2002, gestionarea serviciilor publice de gospodărie comunală se organizează și se realizează prin: a) gestiune directă; b) gestiune delegată.

Alegerea formei de gestionare a serviciilor publice de gospodărie comunală se efectuează prin decizia autorității administrației publice locale sau, după caz, a organului central de specialitate al administrației publice în calitatea lor de fondatori.

La fel, conform prevederilor art.23 alin.(2) din Legea menționată, operatorii de interes local se află în subordinea consiliilor locale și se organizează pentru furnizarea/prestarea unui sau mai multor tipuri de servicii, în funcție de mărimea localităților, de gradul de echipare tehnico-edilitară a acestora, precum și de alți factori specifici locali.

Totodată, această reglementare vine în contradicție cu prevederile art.21 alin.(2) din aceeași Lege, prin care se stabilește că delegarea gestiunii serviciilor publice de gospodărie comunală către operatori se va face în condiții de transparență, **prin licitație publică organizată conform legii**, și

⁶ Hotărârea Curții de Conturi nr.19 din 05.04.2019 „Cu privire la aprobarea Codului etic al Curții de Conturi”.

doar în cazul operatorilor serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, cu capital social public majoritar, delegarea gestiunii serviciilor poate fi atribuită direct acestora.

Menționăm că din opt entități auditate, doar la una din acestea (Î.M. DPGL-C Edineț) în anii 2023-2024 fondatorul (CM Edineț) a delegat serviciile publice de gospodărie comunală în rezultatul desfășurării licitației publice. În acest context, se denotă că în anul 2023, din valoarea totală a mijloacelor financiare de 8.833,70 mii lei, finanțate de primăria mun. Edineț pentru realizarea serviciilor publice de gospodărie comunală (evacuarea deșeurilor menajere; salubritizarea locurilor de uz public), ÎM DPGL-C Edineț, în urma licitațiilor publice, i-a fost atribuită finanțarea serviciilor în sumă de 5.283,60 mii lei, sau 59,8%. Alte servicii/lucrări de gospodărie comunală în valoare totală de 1.236,40 mii lei, cum ar fi: lucrările de construcție/reparație a obiectelor publice tehnico-edilitare în sumă de 367,30 mii lei (gardurile, stațiile transportului public urban, pavarea), lucrările de asigurare a circulației rutiere - 219,10 mii lei, serviciile de doborâre și regenerare a arborilor – 143,60 mii lei, serviciile de autoturn – 85,00 mii lei, etc. au fost atribuite agenților economici de drept privat în urma negocierilor directe, iar serviciul de gospodărie comunală pe Programul 7505 ”Iluminarea stradală”, executat în sumă de 2.313,70 mii lei, a fost gestionat în mod direct de către primăria mun. Edineț.

În anul 2024, primăria mun. Edineț deja a delegat, în baza licitației publice, serviciul comunal de curățare a părții carosabile și a trotuarelor către un agent economic privat, serviciu care în anii precedenți a fost prestat de către Î.M. DPGL-C Edineț. Deși agentul economic a câștigat la licitație dreptul de a presta acest serviciu comunal (965,00 mii lei), acesta a subcontractat Î.M. DPGL-C Edineț pentru îndeplinirea lucrărilor la costul de 774,00 mii lei.

La celelalte entități auditate, prin deciziile APL, serviciile de gospodărie comunală au fost transmise prin contracte de gestiune delegată. Spre exemplu, Î.M. DRCD Bălți i-au fost delegate de către fondator următoarele servicii comunale: curățarea străzilor și spațiilor de zăpadă; reparația curentă a drumurilor asfaltate; reparația curentă a sistemelor pluviale/de evacuare a apelor; salubritizarea cimitirelor, iar Î.M. GLC Bălți - servicii publice de întreținere a fondului locativ municipal; întreținerea terenurilor de uz comun din interiorul cartierelor.

Urmare neclarității privind modul de contractare a Î.M. pentru prestarea serviciilor, nu este clar nici modul de bugetare și înregistrare contabilă a serviciilor contractate și prestate de Î.M.

Astfel, unele UAT bugetează sursele de finanțare a serviciilor comunale în mod diferit, ceea ce duce la înregistrarea în mod diferit a aceluiași tipuri de servicii. Cu risc de neconformitate la înregistrarea cheltuielilor sunt alocațiile bugetate și executate la următoarele conturi⁷: Eco 25 Subvenții în sumă de 95,90 mil.lei (APL din r-nul Orhei - 48,00 mil.lei, mun. Chișinău – 28,50 mil.lei), Eco 2631 Granturi curente - 225,40 mil lei (mun. Chișinău – 174,70 mil.lei, mun. Bălți – 50,30 mil.lei), Eco 281600 Alte cheltuieli în bază de contracte cu persoane fizice în sumă de 23,50 mil.lei (APL din r-nul Ștefan-Vodă- 3,10 mil.lei, Cahul – 2,80 mil.lei, Ialoveni – 1,90 mil. lei, etc.), Eco 222990 Servicii neatribuite altor alineate în sumă de 191,8 mil.lei (APL din mun. Chișinău – 115,0 mil.lei, r-nul Anenii Noi – 8,70 mil.lei, Fălești – 7,60 mil.lei, Călărași - 5,40 mil.lei, Briceni– 5,40 mil.lei), Eco 281900 Cheltuieli curente neatribuite la alte categorii în sumă de 11,30 mil.lei (APL din UTA Găgăuzia – 10,70 mil.lei). Deseori prin aceste conturi se finanțează lucrările de reparație capitală a infrastructurii localităților, dar care se trec la cheltuieli, fără majorarea valorii mijloacelor fixe reparate. De asemenea, alocarea mijloacelor financiare prin aceste conturi permite evitarea aplicării

⁷ Programul 7502 „Dezvoltarea gospodăriei de locuințe și serviciilor comunale”.

procedurilor de achiziții publice, atât de către APL, cât și de către Î.M. (Anexa nr.15 la Raportul de audit).

4.2. Întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale au asigurat gestionarea patrimoniului în conformitate cu exigențele cadrului normativ aplicabil?

Fondatorul și managementul întreprinderilor din domeniul gospodăriei comunale nu s-au conformat la exigențele cadrului normativ aplicabil și nu s-au preocupat de gestionarea conformă a patrimoniului, fapt ce a dus la: neînregistrarea în RBI a drepturilor de proprietate și de gestiune asupra patrimoniului primit în gestiune economică în valoare de 72,79 mil. lei și, respectiv, de 34,68 mil. lei; majorarea cheltuielilor perioadei de gestiune și denaturarea situațiilor financiare, datorită transmiterii neconforme în gestiune economică a bunurilor publice din domeniul public, al căror circuit civil este limitat, în valoare de 611,74 mil. lei, care, totodată, nu constituie obiectul nemijlocit al procesului tehnologic de producere și din utilizarea cărora întreprinderile nu obțin beneficii economice; neînregistrarea conformă a patrimoniului public din domeniul public utilizat în activitatea de producere în valoare de cca 143,64 mil.lei; neînregistrarea separată a bunurilor/activelor independente în valoare de 219,13 mil. lei; raportarea neveridică a patrimoniului gestionat, datorită necalculării uzurii bunurilor primite în gestiune economică în valoare de 34,89 mil. lei; diminuarea valorii terenurilor cu 42,01 mil. lei, datorită neconformării la cadrul normativ și nereevaluării acestora; nevalorificarea bunurilor primite în gestiune în valoare de 5,48 mil. lei în scopul obținerii avantajelor economice suplimentare; necapitalizarea lucrărilor de reparație capitală în valoare de 31,31 mil. lei; înregistrarea neconformă a obiectelor de mică valoare și scurtă durată în componența mijloacelor fixe cu valoarea de 5,21 mil.lei; nedocumentarea conformă, în urma inventarierii, a activelor care aparțin și/sau se află în gestiunea temporară a entității, în valoare de 6,67 mil. lei; etc.

4.2.1. Fondatorii întreprinderilor din domeniul gospodăriei comunale au transmis neconform acestora în gestiune economică bunuri publice din domeniul public, al căror circuit civil este limitat, în valoare de 611,74 mil. lei, care, totodată, nu constituie obiectul nemijlocit al procesului tehnologic de producere și din utilizarea cărora întreprinderile nu obțin beneficii economice, ceea ce a dus la majorarea cheltuielilor perioadei de gestiune și la denaturarea situațiilor financiare. Totodată, s-au transmis și immobilizări corporale productive în valoare de 5,48 mil. lei, care nu au fost valorificate de întreprinderi în scopul obținerii avantajelor economice suplimentare.

Potrivit prevederilor art.8 din Legea nr.29/2018⁸, proprietatea unităților administrativ-teritoriale se constituie din totalitatea bunurilor imobile proprietate publică, amplasate pe teritoriul administrativ al acestora, care se află în administrarea/gestiunea sau în folosința autorităților administrației publice ale unităților administrativ-teritoriale, a instituțiilor bugetare/publice cu autogestiune subordonate acestora, a întreprinderilor municipale, iar aceste bunuri sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile, al căror circuit civil este limitat⁹.

La fel, potrivit reglementărilor în vigoare¹⁰, obiectul se recunoaște ca immobilizare numai în cazul respectării unor condiții, inclusiv că entitatea va obține beneficii economice viitoare din utilizarea obiectului.

⁸ Legea nr.29/2018 privind delimitarea proprietății publice.

⁹ Articolul 5 din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice: bunurile domeniului public nu pot fi înstrăinate sau depuse în capitalul social al unor persoane juridice, nu pot fi supuse urmăririi silite, nu pot fi incluse în masa debitoare în cazul insolvenței/falimentului persoanei juridice, nu pot fi obiectul unei garanții reale și nu pot fi dobândite de persoane fizice sau juridice prin uzucapiune.

¹⁰ Pct.6 din SNC „Immobilizări necorporale și corporale”, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.118 din 06.08.2013.

Prin urmare, auditul a constatat că în evidența contabilă a entităților supuse auditului sunt înregistrate imobilizări corporale neproductive din utilizarea cărora nu se obțin beneficii economice viitoare, majoritatea din acestea fiind bunuri din domeniul public. Această situație nu oferă posibilitate managementului întreprinderilor de a adopta o politică de contabilitate menită să asigure atribuirea rațională a cheltuielilor directe și indirecte, precum și formarea rezultatului financiar credibil și argumentat.

Astfel, la 31.12.2023, în evidența contabilă a **Î.M. DRCD Bălți** sunt înregistrate mijloace fixe neproductive (607 unități) în sumă totală de **260,52 mil. lei**, care nu constituie obiectul nemijlocit al procesului tehnologic de producere. Spre exemplu, primăria mun. Bălți a transmis în anul 2011 în gestiune economică Î.M. DRCD Bălți mijloace fixe în sumă totală de **2.599,10 mii lei**, amplasate pe poligonul de stocare a deșeurilor din s. Țambula (16 unități¹¹). Din anul 2018 poligonul de stocare a deșeurilor aparține primăriei s. Țambula și se administrează de către întreprinderea locală SRL „Țambula Eco Prim”, care, efectiv, utilizează unele mijloace fixe ale Î.M. DRCD Bălți, situate pe poligon, cum ar fi: drumul spre poligon; punctul de trecere și deservire (2 clădiri); hangarul; linia electrică aeriană.

Totodată, 5 unități în sumă totală de **758,30 mii lei**, care sunt reflectate în evidență la Î.M. DRCD Bălți, nu există deja pe teritoriul poligonului, ele fiind distruse (echipamentul de cântărire, construcția din beton, terenul asfaltat la poligon, construcția pentru adăpostirea câinilor și groapa becher, destinată pentru sacrificarea câinilor).

Alte mijloace fixe de infrastructură tehnico-edilitară transmise în gestiune economică de către primăria mun. Bălți, care nu se utilizează în activitatea de producere a Î.M. DRCD Bălți (592 unități), cu valoarea totală de **257,92 mil. lei**, sunt drumuri publice, parcări, complexe de semafoare, stații auto publice, cimitire și linii electrice aeriene interne și externe.

O situație similară se atestă și la Î.M. GLC Bălți, unde la 31.12.2023, din valoarea totală de bilanț a mijloacelor fixe (**96,30 mil. lei**), **94,97 mil. lei**, sau **98,6%**, sunt bunuri neantrenate în procesul de producție (fondul locativ, cămin, terenuri de joacă, amenajări din cartier). Probele de audit colectate relevă că unul din bunurile neantrenate în procesul de producție aflat în gestiunea întreprinderii este o clădire cu 5 etaje (cămin), cu valoarea de bilanț în sumă de **519,20 mii lei**. Lipsa necesarului de mijloace pentru întreținerea edificiului, precum și neexploatarea îndelungată a acestuia au generat o degradare totală a imobilului dat, acesta rămânând un loc de depozitare a gunoiului. (*Anexa nr.2 la Raportul de audit*).

Totodată, auditul denotă că activele care constituie obiectul antreprenoriatului la **Î.M. GLC Bălți** constituie doar **1,30 mil. lei**, sau **1,4%** din totalul mijloacelor fixe, din care 763,0 mii lei, la fel, nu sunt utilizate în procesul de producție, cum ar fi construcțiile și terenul aferent de pe str. Feroviarilor nr.39 din mun. Bălți (**511,00 mii lei**), transmise în comodat cu titlu gratuit Asociației Obștești Motoclub CRAZY FROG, precum și turnul pentru lucrări la înălțime Ciaka (**252,0 mii lei**), transmis în gestiune de către fondator în anul 2019 (valoarea de intrare de 1.134,00 mii lei), care nu a fost utilizat nicio zi în activitatea întreprinderii, din cauza că parametrii tehnici ai turnului nu permit

¹¹ Drum spre poligon – 916,60 mii lei; fântână – 4,40 mii lei; barieră la intrare – 17,30 mii lei; post de pază la poligon – 4,80 mii lei; echipament de cântărire – 160,50 mii lei; punctul de trecere și deservire – 228,20 mii lei (2 clădiri); hangarul – 83,90 mii lei; veceu – 1,20 mii lei; construcție din beton – 177,90 mii lei; teren asfaltat la poligon – 404,30 mii lei (lângă construcția din beton); linie electrică aeriană – 108,00 mii lei; șanțuri constructive (3 unități) – 205,4 mii lei; baraje de pământ - 255,60 mii lei; sifon de evacuare a apei – 15,20 mii lei; construcția pentru adăpostirea câinilor – 9,00 mii lei; groapa becher, destinată pentru sacrificarea câinilor – 6,60 mii lei.

lucrul în curțile blocurilor locative. (în Raportul de audit sunt redate constatări adăugătoare la acest aspect).

Din cele relatate, auditul atestă că efectiv în procesul de producție al Î.M. GLC Bălți sunt utilizate active imobilizate cu valoarea totală de bilanț în sumă de **0,50 mil. lei**, sau la nivel de **0,5%** din total.

Situații analogice de neutilizare a bunurilor publice din domeniul public au fost constatate și la alte întreprinderi: Î.M. SC Glodeni (fond locativ – 75,04 mil. lei, sau 85%); Î.M. DPGL-C Edineț (drumuri, străzi, parcuri, etc. – 59,57 mil. lei, sau 89,1%); Î.M. SCL Orhei (terenuri neutilizate cu suprafața totală de 26,813 ha, în valoare de 34,69 mil. lei); Î.M. GCL Călărași (terenuri, străzi, drumuri, parcuri, etc. – 5,95 mil. lei, sau 13,8%); Î.M. SPC Cimișlia (fondul locativ/ 380 apartamente – 79,15 mil. lei, sau 74,7%).

De asemenea, în cadrul verificărilor în teren, auditul a constatat că unii fondatori au transmis imobilizări corporale în valoare de 4.474,51 mii lei, care nu pot fi utilizate în activitatea de producere din diferite motive, nefiind întreprinse măsuri în scopul valorificării acestora (utilizare, dare în locațiune, vânzare, etc.) și obținerii viitoarelor avantaje economice.

Astfel, Î.M. DPGL-C Edineț a primit în anul 2022 de la fondator un tocător de resturi vegetale ATV210 nou, în valoare de **499,50 mii lei**, care nu s-a folosit nicio zi în activitatea întreprinderii. La solicitarea auditului privind cauza neutilizării mijlocului fix primit, entitatea nu a putut aduce argumente pertinente.

Î.M. GLC Bălți a primit în anul 2019 de la fondator un turn pentru lucrări la înălțime Ciaka, în sumă de **1.134,00 mii lei**, care tehnologic nu a putut fi utilizat deloc în activitatea de producție.

O situație analogică a fost constatată și la Î.M. SP Cimișlia, unde „linia de brichetare”, în sumă de **2.451,10 mii lei**, primită de la fondator în anul 2022, nu este utilizată, deoarece brichetele confecționate nu pot fi realizate, din cauza că calitatea produsului finit nu corespundea cerințelor consumatorilor. Totodată, bunurile transmise aferente serviciilor de livrare a energiei termice, în valoare de **389,91 mii lei**¹², nu sunt utilizate de către Î.M. GCL Călărași, datorită faptului că întreprinderea nu prestează acest serviciu. (Anexa nr.3 la Raportul de audit).

Cele menționate denotă o gestionare neconformă și defectuoasă a patrimoniului public, fapt care a determinat denaturarea situațiilor financiare și neobținerea avantajelor economice suplimentare.

4.2.2. Nici fondatorii și nici întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale nu au asigurat transmiterea și evidența conformă a bunurilor gestionate.

Potrivit pct.14¹ din SNC „Imobilizări necorporale și corporale”, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.118 din 06.08.2013¹³, costul de intrare al bunurilor primite în gestiune economică se determină conform documentelor primare de primire, cu suplimentarea, după caz, a costurilor de intrare și pregătire a bunurilor pentru utilizarea prestabilită. Costul acestor bunuri se contabilizează ca majorare concomitentă a imobilizărilor necorporale și corporale și a datoriilor. Contrar acestor prevederi, la transmiterea unor mijloace fixe în gestiunea economică a Î.M. DRCD Bălți, nu a fost determinată valoarea acestora (pentru 5 bunuri imobile, a căror valoare estimată conform datelor RBI constituie 475,3 mii lei, și pentru 2 unități de transport)¹⁴.

¹² Cazangeria Bojole – 583,44 mii lei; cazan – 191,60 mii lei; condensator – 3,78 mii lei; instalație distribuie gaz Bojole – 182,35 mii lei; transformator de putere – 12,18 mii lei

¹³ Ordinul Ministerului Finanțelor nr.118 din 06.08.2013 privind aprobarea Standardelor Naționale de Contabilitate.

¹⁴ Unitatea de producere a betonului asfaltic: 3 bunuri imobile (2 clădiri de producere, transmise în anul 2017; 1 clădire a depozitului, transmisă în anul 2018). Conform datelor din RBI, aceste construcții au valoarea estimată/de piață (la situația anului 2009): clădirea de producere nr.1 – 124,70 mii lei;

De asemenea, nerespectând prevederile pct.4¹⁵ din SNC „Imobilizări necorporale și corporale”, Î.M. DRCD Bălți nu a asigurat evidența analitică separată a 2 terenuri, care sunt active independente și situate în diferite sectoare ale orașului, și anume: terenul situat pe teritoriul oficiului central din str. Decebal nr.126, pe care sunt amplasate clădirea administrativă, clădirile de producere, teritoriul parcurii cu suprafața de 2,4539 ha și valoarea de **5.769,20 mii lei** și terenul din teritoriul unității de producere a betonului asfaltic din str. Ștefan cel Mare nr.191, cu suprafața de 1,3751 ha și valoarea de **3.232,90 mii lei**.

O situație similară se constată și pentru alte mijloace fixe, active independente și amplasate în diferite sectoare ale orașului, Î.M. DRCD Bălți neasigurând evidența analitică separată a 419 mijloace fixe, cu valoarea totală de **210,13 mil. lei**: 251 drumuri – 147,28 mil. lei; 6 cimitire – 35,93 mil. lei; 46 sisteme de evacuare a apelor pluviale – 11,25 mil. lei; 13 poduri – 15,60 mil. lei; 103 stații auto publice – 72,80 mii lei.

Contrar pct.19 din SNC „Imobilizări necorporale și corporale”, pentru mijloacele fixe în valoare de **20,64 mil. lei**, transmise în gestiune economică către Î.M. GLC Bălți, nu a fost calculată amortizarea, fapt care a cauzat raportarea neveridică a valorii patrimoniului gestionat.

O situație analogică de necalculare a uzurii a fost constatată și la Î.M. DRCD Bălți pentru unele mijloace fixe primite în gestiune economică în anul 2022, cu valoarea totală de **14,25 mil. lei**.

Nerespectând prevederile art.11 alin.(2)¹⁶ din Legea nr.287/2017¹⁷, fondatorii au transmis în gestiune economică întreprinderilor din domeniul gospodăriei comunale în lipsa documentelor primare bunuri în valoare de cca 143,64 mil. lei, care se utilizează în activitatea de producere a entităților și care nu sunt înregistrate în evidența contabilă.

Astfel, în lipsa documentelor confirmative de transmitere a mijloacelor fixe în gestiune economică de la fondator, Î.M. GLC Bălți utilizează 8 încăperi (bunuri din domeniul public) cu suprafața totală de 1.338,6 m², care sunt proprietatea APL mun. Bălți, cu valoarea evaluată în scopuri fiscale în sumă de **3.512,00 mii lei**, fără a fi înregistrate în evidența contabilă la imobilizări corporale și, respectiv, la datorii (contul 427 „Datorii pe termen lung privind bunurile primite în gestiune economică”).

Analogic, terenurile primite de la fondator în folosință/administrare nu au fost înregistrate în evidența contabilă de către Î.M. SP Cimișlia (suprafața de 56,3419 ha) și Î.M. GCL Călărași (suprafața de 5,09 ha), valoarea estimată a cărora, conform prevederilor reglementărilor funciare și în condițiile art. 2 din Legea nr.1308/1997, constituie **140,14 mil. lei** (132,00 mil. lei la Î.M. SP Cimișlia și, respectiv, 8,14 mil. lei la Î.M. GCL Călărași). (*Anexa nr.4 la Raportul de audit*).

Se menționează că și Î.M. DRCD Bălți utilizează mijloace fixe primite de la fondator în lipsa documentelor confirmative, care nu sunt reflectate în evidența contabilă a entității¹⁸.

clădirea de producere nr.2 – 68,30 mii lei; clădirile de la sediul central: 2 bunuri imobile (1 clădire de producere și reparații și 1 clădire a punctului de trecere pe teritoriu, transmise în anul 2018). Conform datelor din RBI, aceste construcții au valoarea estimată/de piață (la situația anului 2009): clădirea de producere și reparații – 277,60 mii lei; clădirea punctului de trecere pe teritoriu – 4,70 mii lei; două unități de transport: autovehiculul ZIL-130/BLAN 167 (transmis în anul 2011) și excavatorul ЭО-2621 BLC 671/TAH 560 (transmis în anul 2016).

¹⁵ Pct.4: Obiect (element) de evidență a imobilizărilor – constituie o imobilizare separată destinată utilizării în mod individual sau un complex de componente, destinate utilizării în ansamblu.

¹⁶ Art.11 alin.(2): Deținerea de către entitate a activelor cu orice titlu, înregistrarea surselor de proveniență a acestora și a faptelor economice fără documentarea și reflectarea acestora în contabilitate sunt interzise.

¹⁷ Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017 (cu modificările ulterioare; în continuare – Legea nr. 287/2017).

¹⁸ Construcții/terenuri din asfalt: teritoriul parcurii autorizate, str. Decebal, cu suprafața - 0,0541 ha; teritoriul oficiului central (parțial din suprafața 2,4539 ha, circa 7000 m²); strung multifuncțional care se exploatează în secția de reparație a mijloacelor de transport; autovehiculul ZIL-130 cu utilaj de împrăștiere a nisipului, fără număr de înmatriculare/identificare.

Neaplicând prevederile SNC „Imobilizări necorporale și corporale”¹⁹, Î.M. DRCD Bălți și Î.M. SP Cimișlia nu au înregistrat costurile reparațiilor capitale ale unor imobilizări necorporale, acestea fiind adăugate la valoarea contabilă a obiectului respectiv. Ca urmare, nu au fost capitalizate lucrările de reparație capitală a drumurilor publice în valoare de **25,25 mil. lei** nici de către APL mun. Bălți, nici de către Î.M. DRCD Bălți. Totodată, contrar prevederilor pct. 6 din SNC nominalizat²⁰, Î.M. SP Cimișlia nu a majorat valoarea obiectelor cu valoarea reparațiilor capitale, însă le-a înregistrat în evidența contabilă ca 19 obiecte separate în sumă de **6,05 mil. lei**, ceea ce a denaturat valoarea bunurilor înregistrate în evidența contabilă.

Contrar prevederilor art.14. alin.(1) și alin.(2) din Legea privatizării fondului de locuințe nr.1324/1993²¹, Î.M. GCL Călărași nu a exclus din evidența contabilă fondul locativ privatizat în valoare de **297,90 mii lei**, fapt care a dus la denaturarea situațiilor financiare.

În temeiul prevederilor pct.4²² din SNC „Imobilizări necorporale și corporale” și ale art.26¹ din Codul fiscal²³, Î.M. DRCD Bălți și Î.M. SCL Orhei urmau să recunoască și să raporteze unele bunuri materiale reflectate ca mijloace fixe în valoare totală de **4.472,90 mii lei** și, respectiv, de **738,50 mii lei** la categoria obiectelor de mică valoare și scurtă durată, deoarece valoarea de intrare a acestora este sub plafonul valoric reglementat de legislația fiscală în mărime de 12,00 mii lei.

Nerespectând prevederile pct.1.4.5.2. din Anexa nr.1 a OMF nr.216/2015, autoritatea publică locală și Î.M. SCL Orhei nu au reevaluat terenurile, diminuând valoarea acestora cu 42,01 mil. lei.

Astfel, potrivit prevederilor art.2 din Legea nr.1308/1997²⁴, prețul normativ al pământului constituie o măsură de estimare a valorii lui echivalente cu potențialul natural și economic al acestuia, exprimată în monedă națională. El se determină de către prezenta lege și se aplică în procesul realizării relațiilor funciare, indiferent de tipul de proprietate asupra pământului.

Totodată, se menționează că la modificarea tarifelor indicate în Legea nr.1308/1997, potrivit pct.1.4.5.2. din Anexa nr.1 a OMF nr.216/2015, autoritatea locală urmează să efectueze reevaluarea terenurilor.

Prin urmare, aplicând prevederile Legii nr.1308/1997, constatăm că valoarea estimativă a terenurilor aferente construcțiilor ale Î.M. SCL Orhei ,cu suprafața totală de 34,86 ha ,constituie 81,96 mil. lei, sau cu 42,01 mil. lei mai mult decât cea înregistrată în evidența contabilă (39,95 mil. lei). (Anexa nr.5 la Raportul de audit).

4.2.3. Neaplicarea reglementărilor aferente inventarierii imobilizărilor corporale de către Î.M. DRCD Bălți, Î.M. DPGL-C Edineț și Î.M. GCL Călărași privind imobilizările corporale care sunt deteriorate sau uzate total și nu se utilizează în activitatea operațională, în sumă totală de 6,70

¹⁹ SNC „Imobilizări necorporale și corporale”: pct. 4 Obiect (element) de evidență a imobilizărilor - o imobilizare separată destinată utilizării în mod individual sau un complex de componente, destinate utilizării în ansamblu; pct. 58 - Costurile ulterioare pot fi efectuate în procesul de reparație sau dezvoltare a imobilizării corporale, în scopul îmbunătățirii caracteristicilor inițiale ale acesteia și, respectiv, majorării beneficiilor economice așteptate din utilizarea obiectului. În asemenea situații, costurile ulterioare se capitalizează prin adăugarea acestora la valoarea contabilă a obiectului respectiv.

²⁰ Un obiect/bun se recunoaște ca imobilizare numai în cazul respectării simultane a următoarelor condiții: 1) obiectul este identificabil și controlabil de entitate; 2) proprietățile și particularitățile lui corespund definiției imobilizărilor necorporale sau corporale; 3) este probabil că entitatea va obține beneficii economice viitoare din utilizarea obiectului; 4) costul de intrare al obiectului poate fi evaluat în mod credibil.

²¹ Locuințele cumpărate sau primite cu titlu gratuit în proprietate privată se exclud din fondul de locuințe de stat, obștesc, departamental și cooperatist și se includ în fondul de locuințe privat, fapt despre care organele abilitate comunică în scris unităților la balanța cărora se află aceste locuințe. Proprietarii blocurilor de locuințe exclud din balanță apartamentele privatizate (suprafața lor totală și locativă, valoarea de inventar) în conformitate cu dosarul de inventar și cu datele prezentate de organele abilitate.

²² Pct.4: Mijloace fixe – sunt imobilizări corporale transmise în exploatare, valoarea unitară a cărora depășește plafonul valoric prevăzut de legislația fiscală sau pragul de semnificație stabilit de entitate în politicile contabile.

²³ Codul fiscal, aprobat prin Legea nr.1163/1997, art.26¹: Mijloacele fixe pe care se calculează amortizarea este proprietatea materială reflectată în bilanțul contribuabilului în conformitate cu legislația și care este prevăzută a fi utilizată în activitatea de întreprinzător, a căror valoare scade prezumtiv ca urmare a uzurii fizice și morale și a cărei perioadă de exploatare este mai mare de un an, iar valoarea ei depășește suma de 12000 lei.

²⁴ Legea nr.1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului.

mil. lei, nu contribuie la raportarea conformă a patrimoniului gestionat și necesită a fi casate și/sau vândute.

În conformitate cu prevederile art.16 din Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017, entitatea este obligată să efectueze inventarierea generală a activelor, a capitalului propriu și a datoriilor în modul stabilit de Regulamentul privind inventarierea, elaborat și aprobat de către Ministerul Finanțelor²⁵.

Conform prevederilor pct.8 alin.(5) și pct.42 din Regulamentul nominalizat, în cadrul inventarierii se constată bunurile neutilizate în activitatea entității, iar imobilizările corporale care nu sunt utilizate din diferite motive și/sau care nu se supun restabilirii se includ într-o listă de inventariere separată, cu indicarea motivelor care au cauzat neutilizarea acestora (deteriorarea, uzura completă etc.), și se transmit comisiei centrale, după caz, sau conducătorului entității, cu înaintarea propunerilor privind vânzarea, casarea sau reutilizarea acestora.

Contrar prevederilor menționate, la efectuarea inventarierii activelor, Î.M. DRCD Bălți, Î.M. DPGL-C Edineț și Î.M. GCL Călărași nu au identificat și raportat conform mijloacele fixe în valoare de **5,40 mil. lei, 1,27 mil. lei** și, respectiv, **45,00 mii lei** neutilizate în activitatea de producere, din cauza degradării acestora și/sau uzurii complete, și nu au înaintat propuneri privind conservarea/casarea/ vânzarea acestora (*Anexa nr.6 la Raportul de audit*). Astfel, Î.M. DRCD Bălți nu a identificat și nu a raportat conform:

- 35 unități în valoare de **494,30 mii lei**²⁶ la contul 123.3 „Mașini, utilaje și instalații tehnice”;
- 34 unități de evidență a mijloacelor de transport/autospeciale cu valoarea contabilă de **3.185,60 mii lei** la contul 123.4 „Mijloace de transport”;
- 2 unități de evidență²⁷ a mijloacelor fixe cu valoarea totală de **1.553,30 mii lei** la contul 123.9 „Alte mijloace fixe”;
- 3 unități de mijloace fixe defectate și uzate complet cu valoarea de **90,10 mii lei** la contul 123.31 „Mașini, utilaje și instalații tehnice”;
- 18 unități de inventar și mobilier în valoare de **62,00 mii lei** la contul 123.5 „Inventarul și mobilierul”;
- 1 unitate de evidență a mijloacelor fixe cu valoarea totală de **2,90 mii lei** la contul 123.2 „Construcții speciale”.

Totodată, Î.M. DRCD Bălți nu a asigurat în toate cazurile integritatea bunurilor materiale rămase inutile și de la care pot fi obținute venituri din vânzarea sau descompletarea acestora (piese de schimb, metal uzat, etc.). De exemplu, la autovehiculul pentru evacuarea deșeurilor ZIL MMZ-4502 (nr. de înmatriculare BLBJ 644) lipsesc motorul, cutia de viteze, arborele cardanic, anvelopele și radiatorul; la autovehiculul ZIL-130 (nr. de înmatriculare BLAN 326) lipsește cisterna și utilajul de stropit, iar acte de descompletare a pieselor de schimb, înregistrate în evidența contabilă, sau instalarea anumitor agregate la alte unități de transport nu au fost documentate de către întreprindere.

²⁵ Ordinul ministrului finanțelor nr.60 din 29.05.2012 cu privire la aprobarea Regulamentului privind inventarierea.

²⁶ Automat GVAV-2; 3 aparate de regulare a semafoarelor; mașină de tăiat asfalt LUX-450; mașină de amestecat beton CB3MK-130; utilaj de preparare a bitumului; generator pentru sudat SDW180E; compresor; 5 calculatoare staționare; 3 imprimante; utilaj de aruncare a nisipului; 2 ciocane pneumatice; 3 pompe; stație internă de telefonie; sistemul de încălzire la uzina de beton-asfalt; 4 reflectoare pentru semafoare NBJD313F-3; utilaj pentru sistemul de pază; presă hidraulică 3121-02; transformator pentru sudat BM-51; 2 semafoare; frigider GR-419GVCAu.

²⁷ Construcții de iluminare decorativă - 1.509,00 mii lei; construcții pentru reclamă - 44,30 mii lei.

4.2.4. Contrar prevederilor normative, unele întreprinderi auditate, precum și fondatorii acestora nu au înregistrat în RBI drepturile de proprietate și de gestiune asupra patrimoniului primit în gestiune economică în sumă totală de 72.791,40 mii lei și, respectiv, de 34.680,30 mii lei.

Potrivit prevederilor art.4 alin.(3), alin.(5) și alin (5¹) din Legea nr.1543/1998²⁸, sunt supuse înregistrării obligatorii în RBI: a) terenurile; b) clădirile și alte construcții principale cu caracter definitiv, indiferent dacă sunt bunuri imobile sau părți componente ale acestora. În RBI mai pot fi înregistrate dreptul de administrare, dreptul de gestiune economică, dreptul de folosință asupra terenurilor statului sau ale unităților administrativ-teritoriale și concesiunea. În RBI, în cazurile prevăzute de lege, se notează drepturile, actele, faptele și raporturile juridice care au legătură cu bunurile imobile înregistrate în acest registru. Totodată, conform prevederilor art.3 lit. c) din Legea nr. 523/1999²⁹, obiecte ale dreptului de proprietate publică a UAT sunt **fondul locativ** (cu excepția celui particular, cooperatist, al asociațiilor obștești și al căminelor), obiectele din infrastructura tehnică și alte obiecte care se află pe teritoriul respectiv.

În rezultatul activităților de audit desfășurate, se atestă că, contrar prevederilor art.4 alin.(5) și alin. (5¹) din Legea nr.1543/1998, 4 entități auditate nu au asigurat conform înregistrarea drepturilor de gestiune economică asupra bunurilor primite în gestiune în valoare de **34,68 mil. lei**, inclusiv: Î.M. GLC Bălți – 45 de bunuri imobile cu suprafața totală de 7.499,7 m² (16,48 mil. lei) ; Î.M. GCL Călărași – 7 construcții cu valoarea de 2,28 mil. lei³⁰; Î.M. SCL Orhei – 2 construcții cu valoarea de 199,30 mii lei³¹; Î.M. SP Cimișlia – 24 clădiri cu valoarea de 15,73 mil. lei.

Totodată, contrar prevederilor art.4 alin.(3) din Legea nr.1543/1998 și art.3 lit. c) din Legea nr. 523/1999, 5 APL nu au asigurat înregistrarea în RBI a drepturilor de proprietate asupra bunurilor imobile în sumă totală de **72,79 mil. lei**, transmise în gestiune economică entităților auditate, inclusiv: Î.M. SC Glodeni – bunuri imobile în sumă totală de 68,25 mil. lei (clădiri care sunt antrenate în procesul de producție – 1,76 mil. lei, și fondul locativ – 63,04 mil. lei, etc.); Î.M. GLC Bălți - 26 construcții și încăperi cu suprafața totală de 5.871,3 m² (334,20 mii lei); Î.M. DRCD Bălți - 3 bunuri imobile în valoare de 261,10 mii lei; Î.M. SCL Orhei – 2 bunuri imobile în valoare de 465,80 mii lei³²; Î.M. SP Cimișlia – 23 de bunuri imobile în valoare de 3,48 mil. lei.

4.2.5. Procesul de gestionare și raportare a stocurilor de materiale este afectat de unele neconformități, datorită neasigurării conforme a inventarierii și evidenței acestora, neîntreprinderii măsurilor necesare aferente materialelor neutilizate în activitatea operațională în sumă de 331,70 mii lei, precum și neînregistrării conforme în evidență a stocurilor în valoare de 15,06 mii lei.

La situația din 31.12.2023, la entitățile auditate erau înregistrate stocuri de materiale în sumă totală de 10,56 mil. lei³³.

Verificările de audit asupra gestionării materialelor aflate în stoc au atestat unele neconformități. Astfel, se atestă că la situația din 31.12.2023 la unele entități auditate există stocuri de materiale în sumă totală de **331,70 mii lei**³⁴, care sunt uzate fizic și moral și/sau cu termenul de valabilitate expirat.

²⁸ Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543/1998 .

²⁹ Legea nr.523/1999 cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale.

³⁰ 2501208032.01.02.03 – 583,40 mii lei, 2544201190.02 - 496,60 mii lei, și 2544204185.01.02 – 1196,60 mii lei.

³¹ Construcțiile cu nr. cadastrale 6401402248.06 și 6401402248.12.

³² Teren 0,072 ha nr. cadastral 6401402145, în valoare de 237,50 mii lei; încăpere din clădirea administrativă cu suprafața de 91,2 m² , în valoare de 228,30 mii lei.

³³ Î.M. SCL Orhei – 3758,30 mii lei; Î.M. DRCD Bălți – 3548,00 mii lei; Î.M. SP Cimișlia – 1968,60 mii lei; Î.M. GLC Bălți – 647,00 mii lei; Î.M. GCL Călărași – 292,30 mii lei; Î.M. SC Glodeni – 281,40 mii lei; Î.M. DPGL-C Edineț – 68,00 mii lei.

³⁴ Î.M. GCL Călărași – 196,00 mii lei; Î.M. SCL Orhei -135,7 mii lei.

Spre exemplu, la situația din 31.12.2023, Î.M. SCL Orhei înregistra sold de vopsea marcaj pentru drumuri, procurată în anul 2022 și neutilizată la sfârșitul anului 2023, în sumă totală de 103,20 mii lei. La situația din 14.06.2024, soldul materialelor menționate s-a diminuat până la 74,80 mii lei, ceea ce denotă o ritmicitate scăzută a rotației stocurilor, din cauza planificării și achiziționării fără justificare a cantității de vopsea, condiționând faptul ca termenul de valabilitate a materialelor să expire în luna martie 2024. Potrivit explicațiilor oferite de entitate, vopseaua din stoc urmează să fie utilizată pe parcursul anului 2024 pentru lucrările de marcaj la stațiile de transport public.

Potrivit pct.24 din SNC aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.118 din 06.08.2013³⁵, stocurile obținute în urma ieșirii/reparației activelor imobilizate și obiectelor de mică valoare și scurtă durată, precum și deșeurile recuperabile se evaluează la valoarea justă și se contabilizează ca majorare a stocurilor și diminuare a imobilizărilor corporale, stocurilor, costurilor activităților de bază și/sau auxiliare, ca majorare a veniturilor curente etc.

În acest sens, urmare procedurilor de audit efectuate, s-a constatat că, contrar prevederilor menționate, Î.M. GCL Călărași, la 31.12.2023, nu a asigurat raportarea în stoc a unor grupe de materiale la valoarea justă (metal uzat, lemn, ș.a.), care au fost obținute de la casarea sau reparația mijloacelor fixe și înregistrate fără valoare în evidența contabilă, doar cantitativ la 7 poziții.

De asemenea, Î.M. SCL Orhei nu a evaluat și nu a contabilizat materialele obținute în urma executării lucrărilor de reparație a drumurilor (asfalt frezat), care la momentul vizitei au constituit circa 47,45 tone³⁶, estimate la circa 9,50 mii lei.

În alt caz, verificările în teren efectuate de audit au relevat neînregistrarea a 29,1 t de material antiderapant acumulat de pe străzile orașului și depozitat la Î.M. SCL Orhei.

Se ia act: Comisia din cadrul Î.M. SCL Orhei, instituită prin Ordinul Administratorului interimar nr.53 din 16.05.2024, a evaluat cantitatea de 29,1 t și a înregistrat-o în evidența contabilă în sumă de 5,60 mii lei.

Contrar prevederilor pct.13.³⁷ și pct.47.³⁸ din SNC „Stocuri”³⁹, Î.M. DRCD Bălți nu a inclus în valoarea de evidență a stocurilor costurile aferente procurării acestora, și anume: materii prime și materiale de bază (detector de mișcare - 2 unități; plită de beton - 4 unități; pavaj - 75,7 m²; țiglă metalică pentru acoperiș/gard - 28,0 m²); obiecte de mică valoare și scurtă durată aflate în exploatare (containere pentru deșeuri - 366 unități; stingătoare - 2 unități; construcție/trap - 1 unități).

4.2.6. Alte constatări privind gestionarea neconformă a patrimoniului public primit în gestiune economică de către entitățile auditate

Pentru unele mijloace fixe cu valoarea totală de 228,57 mil. lei primite în gestiune economică, contrar prevederilor art.1 din Legea nr.721/1996⁴⁰, Î.M. DRCD Bălți nu are cărțile tehnice sau dosarele tehnice prin care s-ar constata structura, componența și conținutul obiectelor de evidență. În acest

³⁵ Ordinul Ministerului Finanțelor nr.118 din 06.08.2013 privind aprobarea Standardelor Naționale de Contabilitate.

³⁶ Procesul-verbal din 24.06.2024 al comisei din cadrul Î.M. SCL Orhei.

³⁷ Pct.13.- Stocurile recunoscute inițial se evaluează la costul de intrare, care se determină în funcție de sursa de proveniență a stocurilor, cum ar fi: achiziționarea, fabricarea, intrarea ca aport în natură la capitalul social, primirea cu titlu gratuit, ieșirea/reparația activelor imobilizate și obiectelor de mică valoare și scurtă durată, înregistrarea deșeurilor recuperabile, transferate din active imobilizate etc.

³⁸ Pct.47. - Valoarea realizabilă netă a soldurilor de stocuri la data raportării se determină în baza: 1) prețurilor contractuale, în cazul în care stocurile sunt destinate vânzării conform contractelor încheiate; 2) prețurilor de piață curente în cazul în care nu sunt încheiate contracte de vânzare a stocurilor, dar acestea sunt destinate vânzării; 3) altor informații credibile deținute de către entitate.

³⁹ Standardul Național de Contabilitate „Stocuri”, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.118 din 06.08.2013 (cu modificările ulterioare; în continuare - SNC „Stocuri”).

⁴⁰ Legea nr.721/1996 privind calitatea în construcții. Art.1: *cartea tehnică a construcției* – ansamblul documentelor tehnice referitoare la proiectarea, execuția, recepția, exploatarea și urmărirea comportării în exploatare a construcției, cuprinzând toate datele necesare pentru identificarea și determinarea stării tehnice (fizice) a construcției respective și a evoluției acesteia în timp.

context, se exemplifică 251 de drumuri reflectate în evidența contabilă a entității cu valoarea totală de 147,28 mil. lei.

Totodată, nerespectând prevederile art.4 alin.(3) din Legea nr.150/2017⁴¹, unele mijloace fixe cu valoarea totală de 198,96 mil. lei, transmise în gestiune economică Î.M. DRCD Bălți, nu au fost înregistrate în Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, din cauza lipsei acestuia.

➤ În baza Deciziei CM Bălți nr.1/42 din 28.02.2013, Î.M. GLC Bălți a primit în gestiune economică un apartament⁴² cu suprafața de 69,4 m², cu valoarea contabilă de 90,0 mii lei și valoarea conform RBI de 189,3 mii lei, apartament care a fost procurat de către Consiliul Județean Bălți în anul 2012 și repartizat ca apartament de serviciu comisarului-adjunct al Inspectoratului de Poliție Bălți.

Î.M. GLC Bălți, abia la data de 18.09.2017 a constatat că în apartamentul dat locuiește din 2012 familia fostului comisar în lipsa documentelor justificative, care ar confirma legalitatea locuirii acesteia în acest imobil după eliberarea din funcție a comisarului. La data de 22.09.2017, ÎM GLC Bălți a înaintat o prescripție acestuia, cu cerința de a elibera imobilul ocupat ilegal în termen de 15 zile din momentul recepționării prescripției sau de a prezenta Î.M. GLC Bălți actele ce confirmă legalitatea locuirii în apartament.

Până în prezent, locatarul din apartament nu a prezentat nici documentele legale confirmative cu privire la dreptul de folosință asupra apartamentului, nici contractul de locațiune a acestuia.

Reieșind din cele menționate, se constată că din anul 2013 până în prezent, nici primăria mun. Bălți și nici Î.M. GLC Bălți nu au întreprins măsuri legale asupra integrității patrimoniului proprietate municipală ocupată abuziv.

➤ Un domeniu de activitate al Î.M. DPGL-C Edineț, conform prevederilor pct.5 din Statut, este eliminarea deșeurilor, salubritate și activități similare.

Astfel, pentru depozitarea deșeurilor municipale, Î.M. DPGL-C Edineț administrează și utilizează un poligon cu suprafața de 4,1666 ha⁴³, contabilizat ca imobilizări corporale în curs de execuție cu valoarea de 1,23 mil. lei, nefiind pus în exploatare datorită faptului că lipsește documentația de proiect și autorizarea oficială în baza normelor de drept ecologic. Efectiv, respectivul poligonul este supraîncărcat, iar periodic apar incendii, cu impact negativ ecologic. (*Anexa nr.7 la Raportul de audit*).

În scopul asigurării amenajării unui nou poligon pentru depozitarea deșeurilor, CO Edineț, în anul 2011⁴⁴, a transmis în gestiunea economică a Î.M. DPGL-C Edineț un lot de teren cu suprafața de 7,2 ha (nr. cadastral 4101104286), proiect suspendat din cauza avizului negativ din partea Ministerului Mediului. Totodată, auditul denotă că Comisia formată în cadrul Î.M. DPGL-C Edineț, în comun cu reprezentanții primăriei or. Edineț, la data de 16.05.2024, au constatat prezența unei cantități semnificative de deșeuri industriale (estimate la aproximativ 368 de tone) depozitate neautorizat pe terenul repartizat pentru noul poligon.

⁴¹ Legea nr.150/2017 „Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară” (cu modificările ulterioare; în continuare - Legea nr.150/2017). Art.4 alin.(3): Obiective de infrastructură tehnico-edilitară care se înregistrează în Registrul sunt: 1) obiectivele din infrastructura transportului, și anume: a) drumurile; b) căile ferate; c) construcțiile, altele decât clădirile, instalațiile și echipamentele amplasate pe suprafața terestră (acvatică) a aerodromului (aerportului); d) construcțiile, altele decât clădirile, instalațiile și echipamentele amplasate pe teritoriul și în acvatoriul portului maritim; 2) obiectivele din infrastructura energetică: a) rețelele electrice; b) rețelele de gaze naturale; 3) obiectivele din sistemele publice de gospodărie comunală: a) sistemele de aprovizionare cu apă potabilă; b) rețelele de canalizare; c) rețelele de energie termică ;d) rețelele de iluminare; e) rețelele de semaforizare; f) rețelele transportului electric; g) sistemele de gestionare a deșeurilor; h) rețelele de comunicații electronice; 4) obiectivele transportului prin conducte (conducta, alte construcții și instalații ce fac parte din obiectivele respective), obiectivele pentru păstrarea și comercializarea produselor petroliere, sistemele de irigare, sistemele de desecare.

⁴² Apartamentul nr.12 de pe str. Bulevardul Larisa nr.2, mun. Bălți (nr. cadastral – 030020605901012).

⁴³ Numărul cadastral 4101221.130.

⁴⁴ Decizia Consiliului orașenesc Edineț nr.7/9-21 din 01.11.2011.

Astfel, administrația actuală a Î.M. DPGL-C Edineț, în luna iunie 2024, a intervenit către Inspecția pentru protecția mediului (subdiviziunea Edineț)⁴⁵, precum și către Ministerul Mediului⁴⁶ cu solicitarea de a interveni și a acorda asistență în cazul depozitării ilegale de deșeuri industriale.

4.3. Entitățile auditate au respectat cadrul legal la executarea procedurilor privind achizițiile de bunuri, lucrări și servicii?

Procedurile privind achiziționarea bunurilor, serviciilor și lucrărilor s-au executat de către entitățile auditate cu abateri de la cadrul normativ, fiind admise neconformități la organizarea și executarea achizițiilor, precum și constatate situații cu suspiciuni de fraudă.

În anul 2023, entitățile supuse auditului au procurat bunuri, servicii și lucrări în sumă totală de 157,41 mil. lei⁴⁷.

În temeiul prevederilor art.13 din Legea nr.131/2015⁴⁸, întreprinderile municipale din domeniul gospodăriei comunale pot avea calitatea de autoritate contractantă și, în acest caz, urmează să se conducă de reglementările actului normativ în cauză. Prin pct.2 din HG nr.351/2020⁴⁹ se reglementează că autoritățile administrației publice locale, cu titlu de recomandare, vor examina oportunitatea aplicării prevederilor Regulamentului privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat, în vederea asigurării transparenței procedurilor de achiziție la întreprinderile municipale în care exercită funcția de fondator.

Totodată, potrivit prevederilor art.7 alin.(2) lit. m) din Legea nr.246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, fondatorul aprobă, în cazul întreprinderii municipale, **Regulamentul privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor.**

În rezultatul analizelor și verificărilor efectuate privind planificarea, contractarea și executarea achizițiilor publice în anul 2023 de către entitățile auditate, s-a constatat nerespectarea prevederilor cadrului legal în domeniul respectiv.

4.3.1. Fondatorii unor entități auditate, nerespectând prevederile cadrului normativ, nu au elaborat Regulamentul privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor, pentru a asigura transparența și eficiența achizițiilor efectuate.

Contrar prevederilor cadrului normativ⁵⁰, fondatorii Î.M. DPGL-C Edineț, Î.M. GCL Călărași, Î.M. SC Glodeni și Î.M. SP Cimișlia nu au aprobat Regulamentul privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor. La fel, contrar prevederilor pct.5 al HG nr.10/2021⁵¹, la Î.M. GCL Călărași, Î.M. SC Glodeni și Î.M. SP Cimișlia nu a fost creat grupul de lucru pentru achiziții.

Astfel, aceste entități achiziționează bunuri, lucrări și servicii prin contractarea directă cu furnizorii de bunuri, lucrări și servicii.

Aceste neconformități au dus la situații care generează suspiciuni de fraudă, constatate de către echipa de audit la Î.M. DPGL-C Edineț.

Examinând cererea și nota explicativă a persoanei fizice respective, precum și în rezultatul probelor acumulate de audit, s-a constatat că în perioada 2020-2023, Î.M. DPGL-C Edineț a încheiat

⁴⁵ Demersul Î.M. DPGL-C Edineț nr. 45 din 04.06.2024.

⁴⁶ Demersul Î.M. DPGL-C Edineț nr. 44 din 04.06.2024.

⁴⁷ Î.M. SCL Orhei – 90.941,20 mii lei; Î.M. DRCD Bălți – 29.873,10 mii lei; Î.M. SC Glodeni – 12.994,10 mii lei; Î.M. GLC Bălți – 8751,70 mii lei; Î.M. GCL Călărași – 8.004,60 mii lei; Î.M. SP Cimișlia – 3.783,10 mii lei; Î.M. DPGL-C Edineț – 3057,60 mii lei.

⁴⁸ Legea nr.131/2015 privind achizițiile publice.

⁴⁹ Hotărârea Guvernului nr.351/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat” (cu modificările ulterioare; în continuare – Regulamentul aprobat prin HG nr.351/2020).

⁵⁰ Art.7 alin.(2) lit. m) din Legea nr.246 /2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală.

⁵¹ Hotărârea Guvernului nr.10/2021 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru în domeniul achizițiilor publice.

cu persoana fizică menționată 4 contracte de prestare a serviciilor: două contracte de transport⁵² și două contracte de prestare a serviciilor cu tehnică specializată cu mecanisme multifuncționale⁵³. Contractele respective au fost încheiate fără indicarea valorii totale a serviciilor contractate, fiind inclus doar prețul pentru serviciul prestat (servicii de transport - 2,30 lei pentru 1 tonă/km; servicii cu mecanisme multifuncționale - de la 600 - 900 lei/oră). Conform datelor evidenței contabile a entității auditate, în perioada 2020-2023, persoana fizică S.M. a prestat servicii în baza contractelor menționate în sumă totală de 368,80 mii lei (achitate - 325,60 mii lei, rețineri la buget – 43,20 mii lei).

Pentru confirmarea serviciilor prestate, Î.M. DPGL-C Edineț a înregistrat 16 acte de achiziții în sumă totală de 368,80 mii lei, fiind achitate din casieria întreprinderii persoanei fizice prestatoare de serviciu 18,70 mii lei, iar 306,90 mii lei - eliberate fostului administrator al întreprinderii.

Potrivit explicațiilor dlui S.M., în perioada 2020-2023, acesta a semnat contractele de prestare a serviciilor, actele de achiziție și de recepție a serviciilor sub presiunea fostului administrator al Î.M. DPGL-C Edineț, care îi limita accesul la imobilul declarantului, **fără a executa anumite servicii în folosul întreprinderii**. Referitor la mijloacele financiare primite din casieria entității în sumă de 18,70 mii lei, dl S.M. declară că le-a transmis fostului administrator, iar în restul cazurilor acesta doar a semnat dispozițiile de plată, fără a primi mijloacele financiare indicate în documentele de plată. În acest caz, materialele însoțite de probele acumulate în urma desfășurării misiunii de audit au fost remise pentru examinare conform competențelor Procuraturii Generale a Republicii Moldova, iar la moment materialele se află în gestiunea Direcției Generale Teritoriale „Nord” a Centrului Național Anticorupție.

4.3.2. Unele entități supuse auditului nu s-au conformat cadrului normativ în vigoare și nu au asigurat elaborarea, aprobarea și publicarea Planului de achiziții de bunuri, servicii și lucrări pentru anul 2023.

Potrivit prevederilor legale⁵⁴, administratorul întreprinderii urmează să publice planul de achiziții și să asigure respectarea principiului transparenței procedurilor de achiziție, precum și să realizeze procedurile de achiziție a bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor pentru necesitățile de producere și asigurare a bazei tehnico-materiale, conform Regulamentului privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor.

Planul de achiziții reprezintă ansamblul necesităților de bunuri, lucrări și servicii pentru anul de gestiune corespunzător bugetului întreprinderii pe anul respectiv, necesități care urmează a fi realizate prin încheierea unuia sau a mai multor contracte de achiziții publice, în funcție de modul de planificare a acestor contracte.

Contrar prevederilor art.9 alin. (1) lit. p) și lit. q) din Legea nr.246/2017, administratorii Î.M. DPGL-C Edineț, Î.M. GCL Călărași, Î.M. SC Glodeni, Î.M. SP Cimișlia, Î.M. SCL Orhei și Î.M. „Sustînătorul” com. Scumpia nu au elaborat și, respectiv, nu au publicat planul de achiziții al întreprinderilor gestionate, pentru asigurarea respectării principiului transparenței procedurilor de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor destinate atât acoperirii necesităților, cât și asigurării bazei tehnico-materiale și formării programului de producție al întreprinderii.

⁵² Contractul nr. 17 din 31.07.2020 și contractul nr. 12 din 02.01.2023.

⁵³ Contractul nr. 17 din 30.09.2021 și contractul nr. 1a din 02.01.2023.

⁵⁴ Art.9 alin. (1) lit. p) și lit. q) din Legea nr.246/2017.

Ca rezultat, valoarea contractelor încheiate de către Î.M. SCL Orhei cu agenții economici, destinate achizițiilor de bunuri, servicii și lucrări, a constituit circa **170,26 mil. lei** (cu TVA), fiind executate în sumă de **99,03 mil. lei**, sau la nivel de 58,2%.

La fel, menționăm că în 6 decizii ale CM Orhei privind acordul pentru efectuarea achizițiilor pe anul 2023 de către Î.M. SCL Orhei, cu valoarea estimată a necesităților de **88,12 mil. lei**, nu se specifică bunurile și serviciile care urmează să fie achiziționate de către întreprindere, fapt ce denotă o formalitate a procesului.

Totodată, achizițiile de mixtură asfaltică și beton în valoare de **68,03 mil. lei** au fost inițiate de către Î.M. SCL Orhei în lipsa devizelor locale estimative de lucrări, precum și a specificării obiectelor de infrastructură necesare de reparat, fapt ce contravine prevederilor Regulamentului întreprinderii privind achizițiile (pct.5.1. și pct.6.).

4.3.3. Lipsa unei planificări conforme a necesităților a condiționat divizarea achizițiilor de către entitățile supuse auditului, în sumă totală de 11,20 mil. lei, prin aplicarea unor proceduri separate.

Conform prevederilor art.76 din Legea nr.131/2015, autoritatea contractantă nu are dreptul să divizeze achiziția prin încheierea contractelor de achiziții publice separate, în scopul aplicării unei alte proceduri de achiziție publică decât procedura care ar fi fost utilizată în conformitate cu prezenta lege, în cazul în care achiziția nu ar fi fost divizată.

Astfel, contrar prevederilor menționate, în anul 2023, Î.M. DPGL-C Edineț, Î.M. GCL Călărași, Î.M. SC Glodeni, Î.M. SP Cimișlia, Î.M. SCL Orhei au admis divizarea achizițiilor publice și au efectuat procurări prin aplicarea mai multor proceduri.

De exemplu, Î.M. DRCD Bălți a procurat bitum în sumă totală de **3,90 mil. lei**, prin 3 proceduri/contracte separate (1 - licitație; 2 - de valoare mică) cu 3 agenți economici.

La procurarea indicatoarelor rutiere în sumă totală de **1,00 mil. lei**, Î.M. DRCD Bălți a admis divizarea achiziției prin 2 proceduri separate (1 – cererea ofertei de preț; 1 - de valoare mică), iar la procurarea pietrișului în sumă totală de **1,30 mil. lei** – prin 2 proceduri/contracte separate cu 2 agenți economici.

La determinarea valorii estimate pentru procurarea unor bunuri și servicii similare, Î.M. DRCD Bălți nu a asigurat aplicarea conformă a unor prevederi legale de reglementare în domeniul achiziției publice și a admis divizarea valorii estimate prin mai multe proceduri separate (de valoare mică/contractare directă), nefiind aplicate principiul valorii estimate cumulative a tuturor obiectelor/loturilor din componența achizițiilor similare⁵⁵ și procedura de achiziție unică prin cererea ofertelor de prețuri⁵⁶. Astfel de neconformități, exprimate prin nedefalcarea pe loturi a obiectului achiziției și neaplicarea procedurii de achiziție unice prin procedura cererii ofertelor de prețuri, s-au admis în cazul următoarelor procurări efectuate pe parcursul anului 2023: 1) procurarea pieselor de schimb pentru unitățile de transport (24 contracte cu valoarea cumulativă de procurare – **1,10 mil. lei**); servicii de reparație a unităților de transport (24 contracte cu valoarea cumulativă de

⁵⁵ Art.4 alin.(7) din Legea nr.131/2015. Alin.(7) – „În cazul în care autoritatea contractantă își propune să achiziționeze bunuri sau servicii similare, dar defalcate pe loturi a căror achiziționare face obiectul unor contracte distincte, valoarea estimată se consideră a fi valoarea cumulată a tuturor loturilor.”. În cazul în care valoarea cumulată a tuturor loturilor depășește pragul prevăzut la art.2 alin.(3), autoritatea contractantă are dreptul de a aplica procedura cererii ofertelor de prețuri numai pentru loturile care îndeplinesc, în mod cumulativ, următoarele condiții: a) valoarea estimată, fără taxa pe valoarea adăugată, a lotului respectiv este mai mică de sau egală cu 800000 de lei; b) valoarea estimată cumulată a loturilor pentru care se aplică procedura cererii ofertelor de prețuri nu depășește 20% din valoarea estimată totală a bunurilor sau serviciilor care urmează să fie furnizate sau prestate.

⁵⁶ Art.2 alin.(1) și art.57 alin.(1) din Legea nr.131/2015. Art.2 alin.(1) – „Prezenta lege se aplică contractelor de achiziții publice, cu excepția celor specificate la art.5, a căror valoare estimată, fără taxa pe valoarea adăugată, este egală cu sau mai mare decât următoarele praguri: pentru contractele de achiziții publice de bunuri și servicii – 300.000,00 de lei”; art.57 alin.(1) – „Autoritatea contractantă, prin cererea ofertelor de prețuri, poate atribui contracte de achiziții publice de bunuri, lucrări sau servicii, care se prezintă conform unor specificații concrete, cu condiția ca valoarea estimată a achiziției să nu depășească 800.000,00 lei pentru bunuri și servicii și 2.000.000,00 lei pentru lucrări”.

procurare – **326,30 mii lei**); procurarea materialelor de construcție de ordin general (7 contracte cu valoarea cumulativă de procurare – **644,00 mii lei**).

Situații analogice au fost constatate la: Î.M. GLC Bălți - la procurarea materialelor de construcție în sumă totală de **2,50 mil. lei**, și la Î.M. SC Glodeni - la procurarea materialelor de construcție în sumă totală de **488,70 mii lei**.

Cauza admiterii divizării achizițiilor, potrivit explicațiilor, a fost necesitatea procurării bunurilor prin negocieri directe la începutul anului și utilizării acestora până la aprobarea planurilor de achiziții publice.

4.3.4. Unele entități auditate au admis neconformități la executarea contractelor de achiziții publice, care au condiționat un presupus conflict de interese.

Urmare contrapunerii prețurilor la materialele de construcție procurate de către Î.M. GLC Bălți în cadrul procedurii de licitație deschisă, în valoare de 1.970,00 mii lei, cu prețurile materialelor livrate, auditul a constatat că operatorul economic câștigător pe 10 poziții a livrat materiale la prețuri majorate față de cele propuse în cadrul licitației, astfel fiind efectuate de către întreprindere cheltuieli neregulate în sumă totală de **56,40 mii lei**.

Patru contracte⁵⁷ de achiziție de valoare mică, în sumă totală de **355,80 mii lei**, au fost semnate de către Î.M. DRCD Bălți fără a fi indicate prețul pe unitate pentru marfa contractată și valoarea totală de executare a contractului, prin ce nu s-a asigurat respectarea principiilor de transparență și de încredere publică față de acestea, care sunt reglementate prin pct.6⁵⁸ și pct.8 din Regulamentul aprobat prin HG nr.870/2022⁵⁹.

Contrar prevederilor art.11 alin.(7) din Legea nr.287/2017⁶⁰, la executarea de către agentul economic a contractului de prestare a serviciilor de consultanță în domeniul administrării datelor cu caracter personal, în sumă totală de **80,00 mii lei**, precum și la executarea contractului de deservire a paginii electronice oficiale în rețeaua Internet a întreprinderii, în sumă totală de **26,40 mii lei**, Î.M. DRCD Bălți n-a asigurat perfectarea documentelor primare prin care s-ar justifica conținutul faptelor economice și etaloanele cantitative și valorice ale serviciilor efectiv prestate de către antreprenor. Prestatorii de servicii au prezentat doar facturi fiscale, nefiind documentate și contrasemnate actele de îndeplinire a serviciilor pentru fiecare perioadă facturată. Astfel, la aceste servicii nu este argumentat prețul contractului în raport cu volumul de servicii solicitate/prestate în fiecare lună, adică nu s-au stabilit anumite criterii cantitative și calitative de apreciere a costului serviciilor efectiv prestate.

Lipsa transparenței procedurilor de achiziție a bunurilor la Î.M. „Susținătorul” com. Scumpia a generat un presupus conflict de interese.

Conform prevederilor art.16 din Legea nr. 246/2017, **tranzacția cu conflict de interese** reprezintă:

(1) o înțelegere între două sau mai multe părți, prin care se transmit anumite drepturi, bunuri sau se face un schimb comercial;

⁵⁷ SRL „Aprotepro” (piese auto) – 100.998,70 lei; SRL „Maconrut” (pietriș) – 116.022,21 lei; SRL „Aquatrade” (apă potabilă în butelii) – 60.820,00 lei; SRL „Vectortrade” (material de construcție/ciment) – 77.976,00 lei.

⁵⁸ Pct.6: „Pentru achizițiile de bunuri și servicii a căror valoare este cuprinsă între 50000 lei și 150000 lei fără taxa pe valoarea adăugată, achizițiile de lucrări a căror valoare este cuprinsă între 50000 lei și 200000 lei fără taxa pe valoarea adăugată și achizițiile care au ca obiect serviciile sociale și alte servicii specifice enumerate în Anexa nr.2 din Legea nr.131/2015 privind achizițiile publice, a căror valoare este cuprinsă între 50000 lei și 300000 lei fără taxa pe valoarea adăugată, autoritatea contractantă are dreptul să încheie contracte directe cu operatorul economic, asigurând respectarea principiilor prevăzute la pct.8.”

⁵⁹ Hotărârea Guvernului nr.870/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile publice de valoare mică (în continuare – Regulamentul aprobat prin HG nr.870/2022).

⁶⁰ Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017 (cu modificările ulterioare; în continuare – Legea nr.287/2017).

(2) o tranzacție sau câteva tranzacții legate reciproc, care întrunește/întrunesc cumulativ următoarele condiții:

a) se efectuează, direct sau indirect, între întreprindere și persoana interesată și/sau **persoanele apropiate ale acesteia**, în sensul art.2 din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, în condiții contractuale practicate de întreprindere în procesul activității economice;

b) valoarea tranzacției/tranzacțiilor legate reciproc sau a bunurilor ce constituie obiectul acesteia/acestora depășește 10000 lei;

(3) În condițiile stabilite la alin.(2), tranzacție cu conflict de interese se consideră:

a) cumpărarea, vânzarea, transmiterea ori primirea în orice alt mod de către întreprindere a bunurilor, a serviciilor, a drepturilor, a mijloacelor bănești și a oricăror alte active.

Astfel, administratorul Î.M. „Susținătorul” com. Scumpia a admis un **presupus** conflict de interese prin procurarea bunurilor materiale pentru necesitățile întreprinderii în anii 2022-2023 de la Î.I. Butnaru Sergiu, în sumă totală de **59,40 mii lei**, cu al cărei conducător sunt persoane apropiate în condițiile art.2 din Legea nr.133/2016, fiind persoane înrudite prin afinitate (cumnați)⁶¹.

Examinând procedura de procurare a produselor petroliere la Î.M. „Susținătorul” com. Scumpia, precum și trecerea la cheltuieli a acestora, auditul relevă următoarele:

În perioada supusă auditului, entitatea a procurat produse petroliere în sumă totală de 32,8 mii lei, inclusiv: 1352,8 litri de motorină, 115 litri de benzină și 40 litri de gaz propan.

Examinând conformitatea executării contractului de achiziții, auditul atestă că contractul de achiziție de valoare mică pentru procurarea produselor petroliere a fost semnat fără a fi indicate prețul pe unitate pentru marfa contractată și valoarea totală de executare a contractului, prin ce nu s-a asigurat respectarea principiilor de transparență și de încredere publică față de acestea, care sunt reglementate prin pct.6⁶² și pct.8⁶³ din Regulamentul aprobat prin HG nr.870/2022⁶⁴.

Totodată, contrar prevederilor Ordinului Ministerului Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor nr.172 din 09.12.2005 „Cu privire la aprobarea Normelor de consum de combustibil și lubrifianți în transportul auto”, entitatea nu a aprobat, prin ordinul conducătorului, normele de consum de combustibil pentru autoturismul de serviciu al administratorului întreprinderii (Nissan nr.de înmatriculare GCF 590).

Efectiv, Serviciul contabil al entității a trecut la cheltuieli combustibilul cu norma de 8,0 litri/100 km, în lipsa unui calcul privind stabilirea normei de consum conform cadrului normativ aplicabil.

Totodată, menționăm că în perioada 2011-2023, fără acordul fondatorului, administratorul întreprinderii a arendat cu titlu gratuit autoturismul propriu, utilizând combustibilul procurat de către

⁶¹ Art.2 din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale”, **conflict de interese** – este situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii; **interes personal** – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale; **persoană apropiată** – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea, persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectul declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

⁶² Pct.6: „Pentru achizițiile de bunuri și servicii a căror valoare este cuprinsă între 50000 lei și 150000 lei fără taxa pe valoarea adăugată, achizițiile de lucrări a căror valoare este cuprinsă între 50000 lei și 200000 lei fără taxa pe valoarea adăugată și achizițiile care au ca obiect serviciile sociale și alte servicii specifice enumerate în Anexa nr.2 din Legea nr.131/2015 privind achizițiile publice, a căror valoare este cuprinsă între 50000 lei și 300000 lei fără taxa pe valoarea adăugată, autoritatea contractantă are dreptul să încheie contracte directe cu operatorul economic, asigurând respectarea principiilor prevăzute la pct.8.”

⁶³ Pct.8: „La realizarea achizițiilor publice de valoare mică, autoritatea/entitatea contractantă asigură atât utilizarea eficientă a resurselor financiare, cât și transparența, obiectivitatea și imparțialitatea procesului de achiziție și încrederea publică față de acesta.”

⁶⁴ Hotărârea Guvernului nr.870/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile publice de valoare mică” (în continuare – Regulamentul aprobat prin HG nr.870/2022).

întreprindere în sumă totală de **74,10 mii lei**. La fel, în perioada 2011-2023, pentru serviciile de testare auto, asigurarea obligatorie și taxa pentru folosirea drumurilor la automobilul personal al administratorului, din contul întreprinderii au fost efectuate cheltuieli în sumă totală de **7,90 mii lei**.

4.3.5. Î.M. SCL Orhei nu a asigurat integral formarea garanțiilor de bună execuție a contractelor în sumă de 1.388,20 mii lei și a returnat garanții în sumă de 161,00 mii lei fără a dispune de acte de recepție la terminarea lucrărilor.

În conformitate cu prevederile contractelor încheiate cu agenții economici, garanțiile de bună execuție pe anul 2023, care urmau a fi formate prin rețineri succesive din contractele de achiziție a bunurilor, serviciilor și lucrărilor, au constituit 4.038,80 mii lei.

Suma garanției de bună execuție efectiv formate de către entitate și reținute din executarea contractelor a constituit, în total, 2.650,60 mii lei, sau cu 1.388,20 mii lei mai puțin decât prevederile contractuale, din care a fost returnată antreprenorilor, până la 04.03.2024, suma de 1.552,80 mii lei.

Auditul atestă că în lipsa proceselor-verbale de recepție la terminarea lucrărilor, în 5 cazuri entitatea a returnat antreprenorilor garanții de bună execuție în sumă totală de 161,00 mii lei.

4.4. Întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale au administrat conform veniturile din activitatea economică?

Întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale nu au administrat conform contractele de locațiune/patrimoniul gestionat, fapt care a dus la ratarea veniturilor de minim 631,84 mii lei.

4.4.1. Gestionarea neconformă a contractelor de locațiune la unele entități auditate a condiționat ratarea veniturilor în sumă de minim 631,84 mii lei, precum și lipsa unor bunuri proprietate publică.

În anul 2023 entitățile supuse auditului au înregistrat venituri din activitatea economică în sumă totală de 299,01 mil. lei⁶⁵.

Potrivit prevederilor art.14 alin.(2) din Legea nr.436/2006, art.9 alin.(2) lit. h) din Legea nr.121/2007 și pct.13 din Regulamentul cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizate, aprobat prin HG nr.483/2008, CM Bălți decide în privința actelor juridice de administrare privind bunurile domeniului public ale municipiului prin darea în locațiune/arendă/supraficie sau comodat. Totodată, înstrăinarea, concesiunea, darea în arendă, ori în locațiune, a bunurilor proprietate a UAT se efectuează prin licitație publică, organizată în condițiile legii, cu excepția cazurilor stabilite expres prin lege.

Prin urmare, reieșind din prevederile menționate, auditul denotă că în lipsa deciziei CM Bălți și a licitației publice, încăperea cu suprafața de 488,3 m² de pe strada Ștefan cel Mare nr.34 (Secția urmărire penală a IP Bălți) și încăperea de 129 m² din str. Ostrov 48 (sectorul de poliție nr.5), gestionate de Î.M. GLC Bălți, au fost utilizate de către Inspectoratul de poliție Bălți în lipsa documentării relațiilor contractuale, ceea ce a condiționat neîncasarea veniturilor din locațiune, doar pentru anul 2023, în sumă de minim **179,40 mii lei**.

În anul 2022, prin Decizia CM Bălți nr.19/20 din 22.12.2022, a fost aprobat un acord de colaborare dintre CM Bălți și Asociația Obștească Motoclub CRAZY FROG, conform căruia, Î.M. GLC Bălți a transmis în locațiune, **fără calcularea plății pentru arendă**, 6 clădiri cu suprafața totală de 422,5 m² și terenul aferent cu suprafața de 0,1527 ha, iar AO își asumă următoarele direcții de

⁶⁵ Tabelul nr.2 din Raportul de audit.

activitate: înființarea și asigurarea funcționării Muzeului de motociclete din mun. Bălți; organizarea și desfășurarea prezentărilor tehnicii, evenimentelor sportive, festivalurilor; contribuirea la dezvoltarea motociclismului în mun. Bălți; inițierea, promovarea, organizarea și desfășurarea activităților informaționale, educaționale, instructive de binefacere pe teritoriul mun. Bălți.

Analizând tranzacția dată, auditul atestă că acordul de colaborare nu prevede termenele, condițiile și volumele privind implementarea tuturor activităților asumate de către AO, inclusiv înființarea și asigurarea funcționării Muzeului de motociclete din mun. Bălți, acesta până în prezent nefiind realizat. Mai mult decât atât, primăria mun. Bălți nu evaluează și nu monitorizează îndeplinirea activităților asumate în conformitate cu acordul de colaborare, precum și nu a putut prezenta auditului activitățile desfășurate de către AO. Astfel, datorită unui management defectuos la gestionarea patrimoniului public exercitat de către APL mun. Bălți, Î.M. GLC Bălți nu încasează anual venituri din locațiune de minim **190,50 mii lei**.

În conformitate cu Decizia CM Bălți nr.1/49 din 27.03.2019, s-a decis de a da acordul de expunere la licitație a dreptului de locațiune a încăperii din gestiunea Î.M. GLC Bălți, cu nr. cadastral 03003040680133 și suprafața de 83,2 m², în scopuri comerciale, pe o durată de 3 ani, cu aplicarea coeficientului de piață K4 în mărime de 10. Ca rezultat, a fost desemnat câștigător agentul economic SA Cricova Vin, fiind încheiat contractul de locațiune nr.1/2019 din 04.07.2019, iar plata de locațiune în sumă totală de 612,20 mii lei a fost calculată cu aplicarea coeficientului de piață în mărime de 10.

La expirarea contractului în anul 2022, SA Cricova Vin a venit cu solicitarea de a revedea coeficientul de piață K4 de la 10 la 3. Ca urmare, CM Bălți, contrar prevederilor regulamentare, fără a fi expus la licitație dreptul de locațiune, a permis încheierea acordului la contractul de locațiune expirat cu SA Cricova Vin, cu prelungirea termenului de locațiune cu încă 3 ani și micșorarea coeficientului de piață K4 de la 10 la 8, astfel fiind micșorate veniturile Î.M. GLC Bălți în anul 2023 cu **159,14 mii lei**.

La solicitarea auditului de a prezenta cauzele situației create, primăria mun. Bălți nu a oferit un răspuns.

Î.M. SC Glodeni a transmis în locațiune unui operator economic (Contractul nr. 2 din 03.01.2011) un oficiu cu suprafața de 69,5 m², pe un termen de 15 ani, cu plata pentru arendă stabilită în mărime de 13,20 mii lei/anual.

Testele auditului referitor la corectitudinea determinării cuantumului minim al chiriei bunurilor proprietății publice au relevat că acesta nu a fost revăzut și ajustat din anul 2012 până în prezent, deși prevederile contractuale prevăd modificarea cuantumului chiriei în cazul schimbării tarifelor reglementate de stat. Astfel, se denotă că deși tariful de bază pentru chiria anuală a 1m² de spațiu se modifică permanent prin Legea bugetului de stat, din anul 2012 până în prezent, întreprinderea, la darea în locațiune a spațiului menționat, calculează plata pentru arendă în baza tarifului stabilit din anul 2011 – 106,20 lei/m², fapt care a dus la ratarea veniturilor pentru perioada 2012-2023 în sumă de **102,80 mii lei**. (*Anexa nr.8 la Raportul de audit*).

La 02.07.2014, între Primăria or. Călărași în calitate de „Proprietar”, Î.M. GCL Călărași în calitate de „Gestionar” și câștigătorul licitației publice desfășurate la 16.06.2014 - Î.C.S „Lapmol” SRL, a fost încheiat Contractul de locațiune nr.03 privind transmiterea în posesie și folosință temporară a suprafețelor nelocative⁶⁶ de 552,8 m², precum și a utilajului cu care sunt dotate acestea,

⁶⁶ Numerele cadastrale 2544204185.01- 344,1 m², 2544204189.02 – 116,3 m², 2544204190.02 – 13,3 m², și 2544204191.01 – 79,1 m²

pe un termen de 10 ani (până la 01.07.2024) și cu plata anuală de **330,00 mii lei** (inclusiv TVA). Ulterior, pe 04.07.2014, a fost semnat actul de primire-predare a bunurilor menționate, unde s-a specificat starea deplorabilă a utilajului (uzat, ruginit) și necesitatea reparației capitale a încăperilor. De menționat că în pct.2 din Actul de primire-predare au fost specificate separat bunurile în 3 componente: clădiri, construcții și instalații de transmisie, **însă utilajul indicat în obiectul contractului nu este specificat în acest act.**

Verificarea conformității contractului de locațiune menționat relevă că acesta nu întrunește întocmai cerințele regulamentare prevăzute în Anexa la Regulamentul cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizate⁶⁷, și anume, nu s-a stipulat valoarea contabilă a bunurilor, utilajelor și altor bunuri transmise, precum și scopul folosirii bunurilor închiriate. Mai mult decât atât, la acest contract lipsește calculul cuantumului chiriei, precum și lista utilajului din clădirile menționate, fapt ce limitează auditul în verificarea conformității calculului întocmit.

La solicitarea auditului, administrația Î.M. GCL Călărași a venit cu precizări asupra contractului de locațiune menționat și a actului de primire-predare, prin care a informat că, reieșind din faptul că în evidența contabilă utilajul (suflantele) indicat în contractul încheiat cu SRL „Lapmol” nu era reflectat separat, acesta fiind inclus în valoarea clădirii stației de pompare, în actul de primire-predare nu s-a indicat separat acest bun.

Astfel, pentru a constata existența utilajului, a fost efectuată o vizită în teren în prezența administratorului Î.M. GCL Călărași și a șefului de producere al SRL „Lapmol”, în rezultatul căreia s-a stabilit că utilajul transmis (suflant - motor cu elementele de transmitere a aerului) lipsește din clădirea stației de suflante. Potrivit explicației șefului de producere al SRL „Lapmol”, acest utilaj a fost reînștat în bazinul de aerare (tot luat în locațiune), care se află lângă clădirea laboratorului, dar care nu a fost identificat de către echipa de audit. (*Anexa nr.9 la Raportul de audit*). Totodată, contrar prevederilor regulamentare⁶⁸, Î.M. GCL Călărași a încheiat 2 contracte de locațiune a bunurilor în sumă totală de 15,60 mii lei în lipsa acordului prealabil al fondatorului.

4.4.2. Atât unele entități auditate, cât și fondatorii acestora au admis neconformități la gestionarea contractelor de delegare a serviciilor publice, care au avut efecte financiare negative asupra întreprinderilor vizate.

Astfel, în baza Deciziei CM Bălți nr.3/45 din 25.06.2019⁶⁹, primăria mun. Bălți a semnat cu Î.M. DRCD Bălți contractul de delegare a serviciilor comunale nr.17/5 din 31.01.2020.

Valoarea de finanțare a lucrărilor/serviciilor delegate se determină anual, prin semnarea acordului adițional la contractul de bază.

Î.M. DRCD Bălți și primăria mun. Bălți au admis executarea lucrărilor peste limita surselor financiare aprobate/precizate în bugetul mun. Bălți, în lipsa acordului adițional la contractul de delegare a serviciilor comunale nr.17/5 din 31.01.2020, sau a unor garanții documentate din partea beneficiarului – primăria mun. Bălți.

Ca urmare, în anul 2023, Î.M. DRCD Bălți a executat lucrări/servicii în domeniul gospodăriei comunale în volum mai mare decât a fost planificat/precizat în bugetul mun. Bălți, inclusiv: pe Programul de finanțare 7002 „Managementul integrat al deșeurilor și substanțelor chimice” au fost

⁶⁷ Hotărârea Guvernului nr.483/2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizate.

⁶⁸ Pct.8 din HG nr.483/2008.

⁶⁹ Decizia Consiliului municipal Bălți nr.3/45 din 25.06.2019 „Cu privire la atribuirea unor servicii de interes economic general Î.M. „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți””.

executate lucrări/servicii cu **500,00 mii lei** mai mult și pe Programul de finanțare 7005 „Dezvoltarea gospodăriei de locuințe și serviciilor comunale” – cu **4.903,80 mii lei** mai mult.

Se menționează că lucrările executate peste limitele surselor financiare aprobate, în sumă totală de **5.403,80 mii lei**, nu au fost achitate entității de către primăria mun. Bălți până în prezent. (*Anexa nr.10 la Raportul de audit*).

La fel, la 12 obiecte⁷⁰ unde au fost executate lucrări de reparație în anul 2019, primăria mun. Bălți nu a acceptat parțial volumul unor lucrări executate peste limitele planului de finanțare în sumă totală de **1.497,90 mii lei**. Deși obiectele la care au fost executate lucrările de reparație se exploatează din anul 2020, ele sunt reflectate neîntemeiat în evidența contabilă a Î.M. DRCD Bălți ca lucrări în curs de execuție, iar primăria mun. Bălți, până în prezent, nu a achitat mijloacele financiare pentru serviciile prestate de către întreprindere.

Analogic, conform proceselor-verbale de recepție finală a lucrărilor de salubritate a străzilor or. Glodeni, executate în anul 2023 în baza contractului de delegare a serviciilor de salubritate și amenajare a teritoriului, Î.M. SC Glodeni, de pe străzile orașului cu suprafața de 726 ha, a acumulat, încărcat și transportat gunoi în volum de 792 tone, sau cu 432 tone mai mult față de volumul de 360 tone contractat. (*Anexa nr.11 la Raportul de audit*).

Analizând documentele primare aferente proceselor-verbale de recepție finală a lucrărilor de salubritate a străzilor executate de către Î.M. SC Glodeni în anul 2023, auditul relevă că nici într-o foaie de parcurs aferentă transportării gunoiului nu este indicată informația privind volumul gunoiului transportat, lipsește semnătura persoanei responsabile și, în consecință, volumul deșeurilor încărcate și transportate nu este confirmat regulamentar de către întreprindere.

Cu toate că pentru lunile ianuarie și februarie 2023 s-a raportat primăriei or. Glodeni un volum de gunoi transportat în cantitate de 67 de tone și, respectiv, 75 de tone, Serviciul contabil al entității nu a eliberat foi de parcurs pentru transportarea gunoiului în aceste 2 luni. (*Anexa nr.12 la Raportul de audit*).

În același timp, în 12 procese-verbale privind volumul executat, prezentate de către Î.M. SC Glodeni primăriei or. Glodeni pentru achitarea serviciilor, la capitolul „Transportarea încărcăturilor (gunoiului pe străzi) la distanța de 5 km cu T-25” este indicat volumul de 792 tone, fiind achitate de către fondator mijloace financiare în sumă totală de **143,30 mii lei**.

De asemenea, neconformități la gestionarea contractului de delegare a serviciului public au admis atât Î.M. „SCL” Orhei, cât și APL mun. Orhei. Astfel, nerespectând prevederile pct.2.1. al Contractului privind delegarea de gestiune a serviciului public, Î.M. „SCL” Orhei a executat în 14 cazuri lucrări de reparație a străzilor/curților din localitate în valoare de **8.793,60 mii lei** în lipsa deciziilor APL mun. Orhei, lucrări care, la rândul lor, au fost ulterior achitate de către APL mun. Orhei. Prin urmare, se denotă că Î.M. „SCL” Orhei execută lucrări din sursele proprii, fără a se asigura dacă acestea vor fi achitate de APL mun. Orhei, fapt ce poate avea efecte financiare negative asupra întreprinderii.

⁷⁰ Lucrări de asfaltare: str. Ștefan cel Mare, 1 Mai – 119,40 mii lei; str. Sadoveanu – 861,80 mii lei (6 obiecte de reparații); str. Coneva – 29,20 mii lei. Amenajarea terenului cu piatră spartă: cimitirul la cartierul „Molodova” – 224,40 mii lei. Lucrări de curățare, reparații curente la sistemele pluviale: str. Stamati – 210,90 mii lei. Lucrări de reparație a trotuarelor, instalarea bordurilor: str. Decebal 162 – 29,10 mii lei; str. Hotin - 23,10 mii lei.

4.5. Întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale au asigurat planificarea și executarea conformă a investițiilor și reparațiilor capitale?

Unele întreprinderi din domeniul gospodăriei comunale auditate nu au asigurat planificarea și executarea conformă a investițiilor și reparațiilor capitale, ceea ce a determinat raportarea neconformă a acestora, acceptarea unor volume exagerate, dar neexecutate, în sumă totală de 778,50 mii lei, în unele cazuri executarea necalitativă, precum și aplicarea neconformă a scutirii privind TVA în valoare de 4.451,97 mii lei.

4.5.1. Cheltuielile capitale în sumă totală de 92,45 mil. lei au fost finanțate și raportate neconform de către APL Orhei prin contract de delegare a serviciilor.

În perioada auditată, Î.M. „SCL” Orhei a executat investiții și reparații capitale în sumă totală de 92.45 mil. lei, finanțate în mărime de 100% de APL mun. Orhei, prin contract de delegare a gestiunii serviciului de întreținere a drumurilor.

În baza prevederilor Instrucțiunii nr.01/266 din 18.08.1999⁷¹ (capitolul 3) au fost stabilite principiile generale de clasificare și definire a lucrărilor de reconstrucție, reparație și întreținere a drumurilor și a construcțiilor aferente lor. Astfel, conform pct.3.2., la **reparația capitală** a drumurilor și a construcțiilor se execută următoarele lucrări:

a) ranforsarea, lărgirea (nu mai mult de o bandă de circulație) sistemelor rutiere, executarea îmbrăcămintei moderne cu folosirea îmbrăcămintei existente ca fundație, precum și executarea îmbrăcămintei noi pe sectoarele de drum reconstruite în limita normelor și în conformitate cu categoria tehnică existentă, stabilită pentru drumul supus reparației și aprobată prin documentația tehnică, executarea îmbrăcămintei pe nodurile rutiere, lucrările de artă, trotuare, piste pentru pietoni și cicliști, la stațiile de autobuze, locurile de staționare a autovehiculelor în afara părții carosabile;

b) executarea îmbrăcămintei noi și restabilirea îmbrăcămintei uzate din beton asfaltic și beton ciment;

c) refacerea pavajelor din piatră cioplită, cu înlocuirea totală sau parțială a fundației de nisip;

d) executarea din nou sau restabilirea bordurilor și benzilor de încadrare la marginea îmbrăcămintei moderne.

Conform capitolului 5 din Instrucțiunea menționată, au fost stabilite principiile clasificării și definirii lucrărilor **de reparație curentă** a drumurilor și a construcțiilor aferente lor. Astfel, reparațiile curente constituie lucrări de preîntâmpinare și remediere a deteriorărilor mici ale drumului și construcțiilor aferente lui, executate pe tot parcursul anului pe toată lungimea drumului.

Potrivit cadrului normativ⁷², **investiția capitală publică** reprezintă cheltuiala bugetară care vizează crearea mijloacelor fixe noi, inclusiv prin construcție, precum și reconstrucția, extinderea, restaurarea mijloacelor fixe existente.

Cheltuielile pentru investițiile capitale finanțate de la buget se planifică, se execută și se raportează ca parte a procesului bugetar, cu respectarea procedurilor bugetare stabilite de legislația în domeniul finanțelor publice.

Contrar prevederilor art.3 din Legea nr.1402/2002, lucrările executate în infrastructura publică a mun. Orhei în sumă totală de **92,45 mil. lei**, executate de către Î.M. „SCL” Orhei, nu puteau fi

⁷¹ Instrucțiunea ramurală privind clasificarea și definirea lucrărilor de reconstrucție, reparare și întreținere a drumurilor publice ale Republicii Moldova, finanțate din fondul rutier, aprobată prin Ordinul ministrului transporturilor și comunicațiilor nr. 01/266 din 18 august 1999.

⁷² Pct.4 din Regulamentul cu privire la proiectele de investiții capitale publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 684/2022.

comandate de către primăria mun. Orhei prin contract de delegare a gestiunii, deoarece efectiv acestea au constituit reparații și investiții capitale, dar nu servicii publice, după cum au fost raportate, fiind efectuate cu executarea îmbrăcăminte noi de asfalt și executarea din nou sau restabilirea bordurilor, și urmau a fi inițiate în cadrul procedurilor de achiziție publică prin licitație deschisă de către APL mun. Orhei.

În acest sens, exemplificăm unele obiecte unde au fost executate lucrări de reparație capitală a drumurilor: str. Iachir – 7,75 mil. lei; str. Frunze – 5,31 mil. lei; str. Sălciilor – 4,60 mil. lei, str. Inculeț – 4,21 mil. lei, etc.

Menționăm că, contrar prevederilor art.13 din Legea nr.721/1996, lucrările de investiții și reparații efectuate în anul 2023, în valoare totală de 92,45 mil. lei, au fost executate în lipsa documentației de proiect elaborate și verificate corespunzător. Totodată, se denotă că finanțarea acestor cheltuieli s-a efectuat de la contul ECO 251100 „Subvenții acordate întreprinderii de stat/municipale”, fiind atribuite neregulamentar⁷³ la cheltuieli curente, fără capitalizarea acestora, diminuând valoarea mijloacelor fixe.

La fel, auditul relevă că întocmirea proceselor-verbale de execuție de către Î.M. SC Orhei și transmiterea lor spre plată primăriei mun. Orhei s-au efectuat în anul 2023 fără aplicarea coeficientului privind beneficiul de deviz (de până la 6%), ceea ce ar avea ca rezultat obținerea unui venit din activitate care se estimează de către audit de la 807,50 mii lei (1%) până la 4.845,20 mii lei.

4.5.2. APL mun. Orhei și Î.M. SCL Orhei nu au asigurat efectuarea conformă a recepției lucrărilor executate în anul 2023 în valoare totală de 85,67 mil. lei.

Potrivit prevederilor regulamentare⁷⁴, **recepția** constituie o componentă a sistemului calității în construcții, care se efectuează atât la lucrările noi, cât și la intervențiile în timp asupra construcțiilor existente (reparații capitale, ș.a.), în două etape: recepția la terminarea lucrărilor și recepția finală la expirarea perioadei de garanție.

În cadrul acestui proces⁷⁵, comisia de recepție verifică: respectarea prevederilor din autorizația de construire, prin analiza documentelor conținute în cartea tehnică a construcției; executarea lucrărilor în conformitate cu prevederile contractului de antrepriză, documentației de execuție și cu reglementările specifice, cu respectarea exigențelor esențiale în construcții, conform legii ș.a.

Reieșind din prevederile menționate, lucrările de construcții se consideră finalizate dacă s-au realizat toate elementele prevăzute în autorizație și/sau dacă s-a efectuat recepția la terminarea lucrărilor. Construcțiile executate fără autorizație de construire sau cu nerespectarea prevederilor acesteia, precum și cele la care nu s-a efectuat regulamentar recepția la terminarea lucrărilor, nu se consideră finalizate.

În condițiile în care o construcție nu se consideră finalizată pentru oricare din motivele menționate supra, ea nu poate fi înregistrată conform în evidență, întrucât lipsesc documentele care atestă și confirmă faptul că edificarea construcțiilor s-a efectuat conform rigorilor calității în construcție.

⁷³ SNC „Imobilizări necorporale și corporale” din Ordinul Ministerului Finanțelor nr.118 din 06.08.2013: pct. 58 - Costurile ulterioare pot fi efectuate în procesul de reparație sau dezvoltare a imobilizării corporale cu scopul îmbunătățirii caracteristicilor inițiale ale acesteia și, respectiv, majorării beneficiilor economice așteptate din utilizarea obiectului. În asemenea situații costurile ulterioare se capitalizează prin adăugarea acestora la valoarea contabilă a obiectului respectiv.

⁷⁴ Cap. II din Anexa nr.1 la Regulamentul de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin HG nr.285/1996 (în continuare – Regulamentul aprobat prin HG nr.285/1996).

⁷⁵ Pct.18 din Anexa nr.1 la Regulamentul aprobat prin HG nr.285/1996.

Regulamentar⁷⁶, investitorul urmează să fixeze data începerii recepției în maximum 15 zile calendaristice de la notificarea terminării lucrărilor.

În acest context, prin Ordinul Î.M. SCL Orhei nr.91 din 29.11.2023 a fost instituită Comisia de recepție la terminarea lucrărilor și de recepție finală privind constatarea volumelor calității și costului lucrărilor executate.

Din valoarea totală a lucrărilor de reparație executate în anul 2023 de 92,45 mil. lei, de către comisia instituită au fost recepționate pe 8 contracte lucrări în valoare de doar 6,79 mil. lei.

Totodată, menționăm că valoarea reparațiilor efectuate în anul 2023 conform proceselor-verbale de recepție au fost transmise de către entitate APL mun. Orhei, fără a perfecta conform prevederilor regulamentare recepția la terminarea lucrărilor în sumă totală de 85,67 mil. lei.

4.5.3. La livrarea lucrărilor de reparație capitală a curților din municipiu către APL mun. Orhei, Î.M. „SCL” Orhei, contrar cadrului normativ, nu a inclus în procesele-verbale de recepție TVA spre plată în sumă totală de 4,45 mil. lei.

APL mun. Orhei și Î.M. „SCL” Orhei au încheiat contractul nr.1 din 06.04.2018⁷⁷, aprobat prin Decizia CM Orhei nr.2.15. din 06.04.2018, privind delegarea de gestiune a serviciului public de întreținere și reabilitare a infrastructurii căilor de comunicații din mun. Orhei.

Respectiv, în baza contractului menționat și a dispozițiilor primăriei mun. Orhei, de către Î.M. „SCL” Orhei în anul 2023 au fost prestate servicii de reparație a curților (**în principal, lucrări de asfaltare**) în valoare totală de 22,26 mil. lei, cu scutirea de plata TVA în valoare de 4,45 mil. lei.

Prorata determinată pentru livrările scutite de TVA fără drept de deducere și atribuite la cheltuielile administrative ale perioadei la costul lucrărilor de reparație executate de Î.M. „SCL” Orhei a constituit în anul 2023 suma totală de 3,14 mil. lei.

În conformitate cu prevederile art.103 alin.(1) pct.16 din Codul fiscal⁷⁸, se scutesc de TVA fără drept de deducere serviciile comunale acordate populației pentru deservirea tehnică a blocurilor de locuințe.

Conform prevederilor pct.3 din HG nr.1224/1998⁷⁹, **deservirea tehnică a blocului locativ** include toate lucrările de întreținere și reparație a elementelor constructive, sistemelor interne de aprovizionare cu căldură, apă, energie electrică și de canalizare, a obiectelor de amenajare, de plantare a spațiilor verzi, de curățare a locurilor de uz comun ale blocurilor locative și terenurilor aferente.

Efectiv lucrările executate în sumă totală de 22,26 mil. lei în curțile mun. Orhei nu au fost lucrări de deservire tehnică a blocului locativ, ci lucrări de reparație capitală a drumurilor cu schimbarea totală a învelișului asfaltic și instalarea bordurilor noi.

În contextul celor expuse și al cadrului normativ nominalizat, auditul denotă că Î.M. SCL Orhei a acceptat fără temei pentru lucrările de reparație a curților (22,26 mil. lei), în relațiile de decontări cu agenții economici, scutirea de plata TVA în valoare de 4,45 mil. lei .(Anexa nr.13 la Raportul de audit).

⁷⁶ Pct.10 din Anexa nr.1 la Regulamentul aprobat prin HG nr.285/1996.

⁷⁷ Acordul adițional nr.4/1 din 25.02.2021 la contractul nr.1 din 06.04.2018, au convenit privind completarea art.9 cu un punct nou, prin care dacă nici o parte contractuală nu solicită rezilierea prin notificare scrisă cu cel puțin 30 de zile înaintea expirării termenului inițial, prezentul contract va fi prelungit, de drept, pentru perioade succesive de câte 12 luni.

⁷⁸ Codul fiscal, aprobat prin Legea nr. 1163/1997.

⁷⁹ HG nr. 1224/1998 privind aprobarea Regulilor provizorii de exploatare a locuințelor, întreținere a blocurilor locative și teritoriilor aferente în Republica Moldova.

4.5.4. Î.M. SCL Orhei a facturat către APL mun. Orhei cheltuieli aferente manoperei mai mari cu 89,9 mii lei decât cele efectiv suportate.

Astfel, la executarea lucrărilor de reparație a drumurilor de către Î.M. „SCL” Orhei au fost suportate cheltuieli pentru remunerarea muncii muncitorilor angajați în baza contractelor de prestări servicii în sumă totală de 1.643,30 mii lei. Ulterior, la transmiterea cheltuielilor aferente lucrărilor de reparație către APL mun. Orhei, valoarea manoperei în actele de executare a lucrărilor a fost majorată fără temei cu 63,30 mii lei față de remunerația efectiv calculată, fapt care a condiționat cumulativ (luând în considerație contribuțiile de asigurări și cheltuielile de regie) facturarea sumei de 89,90 mii lei (fără TVA)⁸⁰.

4.5.5. Verificările auditului au relevat că Î.M. „SCL” Orhei nu a documentat regulamentar lucrările executate la reparația străzilor, ceea ce a determinat acceptarea unor volume exagerate și neexecutate în sumă totală de 778,50 mii lei, precum și executarea necalitativă a acestora sau în lipsa documentelor justificative.

▪ Conform contractului de delegare a gestiunii nr.1 din 06.04.2018, încheiat cu APL mun. Orhei, Î.M. „SCL” Orhei a executat în luna octombrie 2023 lucrări de reabilitare a drumului din str. Frunze, în valoare totală de 4,41 mil. lei.

Urmare verificărilor efectuate în teren⁸¹ la 20.06.2024, se constată executarea efectivă a unor volume de lucrări simbol DB16H „Îmbrăcăminte de beton asfaltic cu agregate mărunte, executată la cald, în grosime de 4,0 cm, cu așternere mecanică” cu suprafața totală de 5.752,7 m², ceea ce este cu 1.603 m², sau cu **534,40 mii lei** (inclusiv TVA) mai puțin decât este indicat în procesul-verbal de recepție a lucrărilor pe luna octombrie 2023.

Reieșind din cele menționate, auditul relevă că Î.M. „SCL” Orhei a contabilizat și a raportat, dar efectiv nu a primit de la agentul economic SRL „Genesis International” mixtură asfaltică aferentă suprafeței de 1.603 m² neexecutate, diferență ce constituie 150,68 tone cu valoarea de 401,10 mii lei (inclusiv TVA).

Totodată, auditul menționează că în procesul de verificare în teren la 20.06.2024 s-a constatat în apropiere de str. Frunze nr.81 executarea unor lucrări de asfaltare pe o suprafață de 1.374 m², pentru care nu au fost prezentate auditului documente justificative (decizia CM Orhei și dispozițiile primarului, plan/schema de amenajare, contracte/devize lucrări).

În alte cazuri, Î.M. SCL Orhei în anul 2023 a executat și a transmis primăriei mun. Orhei lucrări de reabilitare a drumurilor din mun. Orhei (pe str. „fără nume” - în sumă de 1,75 mil. lei, și pe str. La Hotar - în sumă de 853,80 mii lei).

Urmare verificărilor efectuate în teren⁸² la 01.07.2024, s-au constatat volume exagerate, dar neexecutate, de lucrări în strada „fără nume”, pe o suprafață de 524 m², în sumă de **213,70 mii lei**, și în strada La Hotar – pe 64 m², în sumă de **30,40 mii lei**.

Auditul menționează și despre lucrările executate de Î.M. SCL Orhei pe str. Nistreană, în sumă totală de **1,85 mil. lei**, care au fost executate necalitativ, deoarece deja este vizibil asfaltul vechi, cu toate că, potrivit procesului-verbal de execuție din luna noiembrie 2023, stratul de asfalt a fost executat cu grosimea de **6 cm**. (Anexa nr.14 la Raportul de audit).

⁸⁰ Calcul: 63,00 mii lei +24% contribuții asigurări sociale + 14,50 mii lei cheltuieli de regie.

⁸¹ Act privind verificarea lucrărilor de reabilitare a căilor de comunicații, înregistrat de Î.M. SCL Orhei cu nr.1/4-280 din 20.06.2024.

⁸² Act privind verificarea lucrărilor de amenajare a spațiului public scuar din cartierul Nistreana, înregistrat de Î.M. SCL Orhei cu nr.1/4-280 din 20.06.2024.

▪ *Cu privire la lucrările de amenajare a scuarului din cartierul Nistreana*

Conform contractului nr.60 din 11.09.2023, încheiat de către Î.M. SCL Orhei cu SRL „Strongboss”, au fost executate în anul 2023 lucrări de amenajare a scuarului din cartierul Nistreana în valoare totală de 1,89 mil. lei.

Verificările în teren efectuate la 18.06.2024 și 20.06.2024 au relevat executarea unor volume de lucrări DE18A „Pavaje executate din plăci trotuare din beton prefabricat” cu suprafața totală de 2.998,3 m², față de 3.150 m² indicate în procesul-verbal de recepție a lucrărilor. Totodată, auditul constată executarea unor lucrări de instalare a pavajului ecologic cu suprafața de 156 m², care nu au fost contractate și reflectate în procesele-verbale de execuție, ceea ce denotă lipsa unui control asupra documentării lucrărilor executate.

▪ *Cu privire la lucrările efectuate în Grădina Publică (parcul central) din mun. Orhei*

Urmare verificărilor în teren efectuate la 01.07.2024, s-au constatat lucrări executate ce țin de pista de alergare din beton cu lungimea totală de 831,3 m și lățimea de 3,00 m. Pentru lucrările menționate nu au fost prezentate auditului de către responsabilii de la Î.M. SCL Orhei documente justificative privind executarea acestor lucrări și, respectiv, valoarea obiectivului executat (decizia CM Orhei și dispozițiile primarului, plan/schema de amenajare, contracte/devize lucrări).

4.5.6. Î.M. DPGL-C Edineț a executat neconform lucrările de construcție a bazinului acvatic, contrar scopurilor de activitate statutare, precum și în lipsa finanțării din partea primăriei mun. Edineț.

În anul 2021, CM Edineț a decis executarea de către Î.M. DPGL-C Edineț a lucrărilor de amenajare a bazinului acvatic din Grădina publică Edineț și alocarea din bugetul primăriei a 245,30 mii lei pentru asigurarea executării lucrărilor preconizate fără a aproba decizia de modificare a bugetului local.

Conform devizului local de resurse prezentat primăriei de către Î.M. DPGL-C Edineț, urmau să fie executate următoarele lucrări: săpătura mecanică cu excavatorul și buldozerul; montarea tuburilor; transportarea pământului; executarea stratului de fundație din piatră spartă.

Î.M. DPGL-C Edineț, în anul 2021, în lipsa resurselor financiare din bugetul local, a inițiat în regie proprie realizarea lucrărilor de construcție a bazinului acvatic. Lucrările de construcție au fost inițiate contrar prevederilor art.13 alin.(1) din Legea nr.721/1996⁸³ și ale Legii nr.163/2010⁸⁴, nefiind elaborată documentația de proiect și nici obținute certificatul de urbanism și autorizația de construire.

Cu toate că au fost executate lucrări la acest obiectiv, la situația din 31.12.2023, Î.M. DPGL-C Edineț nu a întocmit un proces-verbal de recepție a lucrărilor executate, iar auditul nu se poate expune asupra volumelor de lucrări executate.

Mai mult decât atât, în anul 2024 primăria mun. Edineț a creat o comisie formată din reprezentanții primăriei și Consiliului raional Edineț, care a fost delegată cu dreptul de verificare a volumelor de lucrări efectiv executate la construcția bazinului acvatic în anul 2021. Prin actul de constatare al comisiei menționate, s-au depistat următoarele situații: a fost amenajată piatra spartă în volum de 112,0 m³ (sau 148 tone), care a fost transmisă cu titlu gratuit de către Consiliul raional Edineț; tuburile circulare nu au fost instalate; cheltuielile pentru transportarea pietrișului și pământului au fost exagerate. Comisia a concluzionat că nu poate să aprecieze corectitudinea procesului

⁸³ Legea nr.721/1996 privind calitatea în construcții.

⁸⁴ Legea nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.

tehnologic al lucrărilor de construcție executate, deoarece lipsește certificatul de urbanism, documentația de proiect și autorizația de construire.

Auditul relevă că în evidența contabilă a entității nu au fost reflectate cheltuieli privind construcția bazinului, și nici înregistrate mijloace fixe noi construite, însă, în baza Contractului nr.25 din 22.12.2023 (fără sumă) și a Actului de recepție a lucrărilor executate, unui agent economic care ar fi prestat lucrări de construcție la bazinul acvatic în anul 2021 (săpătură mecanică cu excavatorul; săpătură mecanică cu buldozerul; montarea tuburilor circulare; transportarea pietrișului; transportarea pământului; aplicarea stratului de fundație din pietriș) Î.M. DPGL-C Edineț i-a achitat mijloace financiare în sumă de **97,20 mii lei**.

4.6. Întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale au gestionat conform creanțele și datoriile existente?

Întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale nu au întreprins măsuri suficiente pentru gestionarea conformă a creanțelor și datorită, ceea ce a avut impact asupra încasării și recuperării creanțelor aferente serviciilor prestate (20,77 mil. lei) și reflectării conforme a datorită (225,00 mil. lei.).

4.6.1. În anul 2023, entitățile supuse auditului nu au întreprins măsuri suficiente în vederea recuperării creanțelor aferente serviciilor prestate, deoarece acestea s-au majorat față de perioada precedentă de gestiune cu 10,04 mil. lei, totodată fiind înregistrate creanțe cu termenul de prescripție expirat în sumă totală de 20,77 mil. lei, fapt care generează riscul de neîncasare deplină a acestora.

Potrivit cadrului normativ⁸⁵, entitatea urmează să țină evidența creanțelor în funcție de termenul de achitare și deținere în scopul determinării creanțelor cu termenul de achitare expirat și/sau compromise. Astfel, potrivit cadrului normativ⁸⁶ „creanțele se consideră compromise în cazul în care termenul de prescripție prevăzut de legislația în vigoare a expirat sau cumpărătorul (clientul) se află în situație financiară nefavorabilă (creanțele nu au acoperire garantată și nu pot fi încasate). Recunoașterea creanțelor drept compromise are loc în baza documentelor care confirmă apariția circumstanței respective”.

Totodată, potrivit prevederilor pct.43 din SNC „Creanțe și investiții financiare”⁸⁷, „pentru determinarea mărimii corecțiilor pe grupe de creanțe este necesară clasificarea acestora după termenul de achitare expirat și stabilirea cotei creanțelor compromise aferente fiecărei grupe. Cota creanțelor compromise se calculează în baza datelor din conturile analitice ale perioadelor precedente (de exemplu, 3-5 ani)”.

În rezultatul probelor colectate, auditul relevă că nicio entitate supusă auditului nu ține evidența creanțelor în funcție de termenul de achitare și deținere în scopul determinării creanțelor cu termenul de achitare expirat și/sau compromise.

Totodată, entitățile auditate nu dispun de reglementări interne privind modul de constatare, urmărire și încasare a creanțelor cu termenul de achitare expirat. Acest fapt a condiționat neîntreprinderea unor măsuri suficiente pentru recuperarea creanțelor, ceea ce a dus la înregistrarea

⁸⁵ Pct.7 din SNC „Creanțe și investiții financiare”, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.118 din 06.08.2013.

⁸⁶ Pct.36 din SNC „Creanțe și investiții financiare”, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.118 din 06.08.2013.

⁸⁷ SNC „Creanțe și investiții financiare”, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.118 din 06.08.2013.

unor creanțe cu termenul de achitare expirat în sumă totală de **20,77 mil. lei**, sau 35,2% din valoarea totală a creanțelor entităților auditate înregistrate la 31.12.2023 (**59,00 mil. lei**).

Spre exemplu, la Î.M. DRCD Bălți, creanțele cu termenul de formare de la 1 până la 3 ani au constituit suma de **369,90 mii lei** (5 clienți) și creanțele cu termenul de achitare expirat (peste 3 ani) - **385,70 mii lei** (6 clienți). În cazul creanțelor cu termenul de achitare expirat, doar în trei cazuri din șase s-a acționat în judecată (249,10 mii lei), iar pentru celelalte trei creanțe în sumă de 136,60 mii lei entitatea nu a întreprins măsuri privind recuperarea acestora.

Totodată, la 21 de clienți (persoane juridice), creanțele privind avansurile acordate pentru livrarea mărfurilor și serviciilor în sumă de **1,42 mil. lei** au fost cu termenul de formare mai mare de 3 ani, din care **1,40 mil. lei** constituie valoarea serviciilor prestate de depozitare a deșeurilor la poligon de către Î.M. DRCD Bălți în anul 2017, dar nefacturate de către agentul economic până în prezent⁸⁸ (SRL „Salubrity Solutions”, întreprindere inactivă, în procedură de insolvență).

În structura creanțelor înregistrate la Î.M. SCL Orhei la 31.12.2023, în sumă totală de **17,58 mil. lei**, creanța cu termenul de achitare expirat pentru serviciile prestate până în anul 2019 AO „Pentru Orhei” constituie **12,25 mil. lei**, sau 69,7% din total.

Astfel, conform contractului nr.2017/0806-1 din 08.06.2017, Î.M. SCL Orhei a executat la comanda AO „Pentru Orhei” lucrări de reparație a drumurilor, care nu au fost achitate integral, ceea ce a condiționat acumularea de către Î.M. SCL Orhei a datoriilor față SRL „Genesis International” (furnizorul de mixtură asfaltică) în sumă totală de 5,83 mil. lei și, în final, cheltuieli suplimentare aferente dobânzii de întârziere de 500,00 mii lei și altor plăți (taxa de stat, asistența juridică) de 125,00 mii lei.

Cu toate că, la 21.06.2022, prin Încheierea Judecătorei Orhei, a fost confirmată tranzacția de împăcare din 27.05.2022 dintre Î.M. SCL Orhei și AO „Pentru Orhei”, prin care ultima garantează incontestabil achitarea datoriei de **12,25 mil. lei** până la data de 31.12.2022, aceasta nu a fost achitată nici până în prezent. Ca urmare a neexecutării în termen a datoriei formate, a fost remis executorului judecătoresc titlul executoriu la 10.03.2023.

Totodată, din valoarea creanțelor cu termenul de prescripție expirat formate până în anul 2022 la Î.M. SCL Orhei, în sumă totală de **492,60 mii lei**, pentru creanțele în sumă de 186,1 mii lei entitatea nu a prezentat documente confirmative privind măsurile de recuperare a acestora.

Î.M. GCL Călărași, la 31.12.2023, a înregistrat creanțe cu termenul de achitare expirat în sumă totală de **152,30 mii lei**, sau 45,1% din suma creanțelor comerciale înregistrate aferente agenților economici. În scopul recuperării acestora, Î.M. GCL Călărași, în anul 2023, s-a limitat doar la expedierea unor pretenții în adresa unor debitori, motivând că măsuri judiciare pentru încasarea creanțelor nu au fost întreprinse, din cauza lipsei mijloacelor financiare.

Cu toate că Î.M. GLC Bălți a întreprins măsuri pentru recuperarea creanțelor, la 31.12.2023 aceasta înregistra creanțe cu termenul de achitare expirat în sumă totală de **5,81 mil. lei**, sau 67% din suma creanțelor comerciale înregistrate aferente persoanelor fizice.

În scopul recuperării creanțelor cu termenul de achitare expirat (**261,10 mii lei**), Î.M. SP Cimișlia, în anul 2023, a efectuat deconectări din rețeaua de aprovizionare cu apă/canalizare și a expediat pretenții în adresa unor debitori.

⁸⁸ La Î.M. DRCD Bălți sunt actele de prestare a serviciilor de depozitare la poligon.

Totodată, potrivit prevederilor pct. 37 din SNC „Creanțe și investiții financiare”, în politicile contabile urmează a fi incluse prevederi cu privire la metoda de contabilizare a creanțelor compromise, fie prin metoda directă, fie prin metoda provizioanelor (corecțiilor). Iar în cazul metodei provizioanelor, conform pct.42 din standard, „*pentru determinarea mărimii provizioanelor (corecțiilor) pe fiecare creanță se analizează solvabilitatea fiecărui debitor și posibilitatea îndeplinirii integrale sau parțiale a obligațiilor financiare de către acesta*”.

Prin urmare, auditul denotă că, nerespectând prevederile menționate, nicio întreprindere⁸⁹ nu a prevăzut în politicile contabile metoda de contabilizare a creanțelor compromise, astfel supraevaluând creanțele comerciale, cu riscul de nerecuperare a acestora.

4.6.2. Unele entități auditate au admis neconformități la înregistrarea în evidența contabilă a datorilor, diminuând valoarea acestora cu 225,00 mil. lei.

Potrivit pct.14¹ din SNC „Imobilizări necorporale și corporale”, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.118 din 06.08.2013⁹⁰, costul de intrare al bunurilor primite în gestiune economică se determină conform documentelor primare de primire, cu suplimentarea, după caz, a costurilor de intrare și pregătire a bunurilor pentru utilizarea prestabilită. Costul acestor bunuri se contabilizează ca majorare concomitentă a imobilizărilor necorporale și corporale **și a datoriiilor**.

La fel, potrivit pct.65 din SNC „Capital propriu și datorii”, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.118 din 06.08.2013, datoriile privind bunurile primite în gestiune economică apar în cazul primirii bunurilor de la alte entități (fondatori, organele administrației publice) **în gestiune temporară și se contabilizează ca majorare concomitentă a activelor și a datoriiilor**.

Astfel, nerespectând prevederile menționate, Î.M. „GCL” Călărași a reflectat la contul 427 „Datorii pe termen lung privind bunurile primite în gestiune economică” valoarea patrimoniului primit de la fondator⁹¹ în sumă totală de **1,57 mil. lei**, sau cu **38,90 mil. lei** mai puțin față de valoarea patrimoniului transmis în baza Deciziei CO Călărași nr.07/07 din 27.09.2019 (**40,47 mil. lei**).

O situație similară s-a constatat și la Î.M. SP Cimișlia, valoarea datoriiilor fiind diminuată cu valoarea patrimoniului primit de la fondator în sumă totală de **146,19 mil. lei**.

ÎM DPGL-C Edineț, în urma primirii de la fondator a proprietății publice în gestiune economică, a înregistrat bunurile primite la contul 322⁹² „Rezerve statutare”, în sumă de **39,90 mil. lei**, recunoscând în așa mod bunurile primite în gestiune ca capital propriu.

De asemenea, Î.M. GCL Călărași, la capitolul datorii, nu a asigurat desfășurarea regulamentară⁹³ a inventarierii acestora, nefiind confirmate soldurile datoriiilor înregistrate (153,10 mii lei) prin acte de verificare dintre părți, constatându-se datorii cu termenul de achitare expirat în sumă totală de 109,40 mii lei.

Potrivit explicațiilor entităților auditate, neînregistrarea conformă a patrimoniului la datorii se datorează necunoașterii bazei normative în domeniu.

⁸⁹ Î.M. DRCD Bălți, Î.M. GLC Bălți, Î.M. SCL Orhei, Î.M. SP Cimișlia și Î.M. GCL Călărași.

⁹⁰ Ordinul Ministerului Finanțelor nr.118 din 06.08.2013 privind aprobarea Standardelor Naționale de Contabilitate.

⁹¹ Decizia CO Călărași nr.07/05 din 08.12.2017 „Cu privire la modificarea Deciziei CO Călărași nr.02/03-01 din 11.03.2011 „Cu privire la transmiterea în administrare a bunurilor din proprietatea publică a primăriei orașului Călărași Î.M. „Gospodăria comunal-locativă””.

⁹² OMF nr.119 din 06.08.2013: Contul 322 „Rezerve statutare” este destinat generalizării informației privind existența și modificarea rezervelor constituite în conformitate cu statutul entității, cu excepția capitalului de rezervă. Soldul contului 322 „Rezerve statutare” este creditor și reprezintă mărimea rezervelor statutare determinată în conformitate cu standardele de contabilitate.

⁹³ Art.16 alin.(1) din Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017.

4.7. Plățile salariale la întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale au fost stabilite și achitate în conformitate cu cadrul normativ?

Aplicarea neconformă a prevederilor cadrului normativ în vigoare și lipsa unui control riguros din partea organelor de conducere ale întreprinderilor auditate au condiționat majorarea neregulamentară la unele entități a cheltuielilor de salarizare cu 1,38 mil. lei.

4.7.1. Statele de personal ale entităților supuse auditului nu sunt bazate pe norme și normative pentru normarea muncii.

La aprobarea statelor de personal pentru anul 2023, niciuna din entitățile auditate nu a avut elaborate și nu s-a condus de normativele de muncă locale⁹⁴, care, conform prevederilor pct.9 din Regulamentul aprobat prin HG nr.98/2013, urmau a fi elaborate nemijlocit de către societatea economică, la acele feluri de lucrări care sunt specifice pentru unitate și pentru care lipsesc norme înterramurale sau ramurale. Potrivit prevederilor art.167 din Codul muncii, prin norme de muncă se înțeleg normele de producție, de timp, de deservire, de personal, care se stabilesc de către angajator pentru salariați în concordanță cu nivelul atins al tehnicii și tehnologiei, al organizării producției și al muncii, astfel încât să corespundă condițiilor concrete din unitate și să nu ducă la suprasolicitarea salariaților.

În acest context, se menționează că la moment normativele de muncă ramurale⁹⁵, conform prevederilor pct.18 din Regulamentul aprobat prin HG nr.98/2013, nu au fost elaborate de către ministerul de ramură. În activitatea de elaborare și aprobare a statelor de personal, entitățile auditate, în special în cazul reducerii numărului de angajați sau instituirii unei funcții noi, se bazează pe analize și estimări proprii, prin care se argumentează necesarul de angajați din anumite subdiviziuni concrete, dar acest proces nu poate fi considerat drept unul de bază pentru a reglementa și a determina normativele de muncă locale la nivel de întreprindere.

4.7.2. Sporul la salariu pentru munca prestată în condiții nefavorabile a fost stabilit neconform la Î.M. „SCL” Orhei, fapt care a condiționat atribuirea neregulamentară a cheltuielilor privind retribuirea muncii estimativ de 979,00 mii lei.

Sporurile de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile se stabilesc în mărime unică pentru salariații de orice calificare. Conform prevederilor art.15 din Legea nr.847/2002⁹⁶, mărimea concretă a sporurilor de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile se stabilește în funcție de greutate și nocivitate, în limitele negociate de partenerii sociali și aprobate prin Convenția colectivă la nivel național și ramural, precum și de durata reală a muncii prestate în condiții nefavorabile.

Pentru salariații care activează în condiții de muncă nefavorabile se stabilesc, în funcție de starea reală a condițiilor de muncă, sporuri de compensare în mărimile prevăzute de Convenția colectivă (nivel național) nr.1 din 3 februarie 2004 „Salarizarea angajaților aflați în relații de muncă în baza contractelor individuale de muncă”⁹⁷. Conform prevederilor pct.2 din Convenția colectivă (nivel național), mărimea sporurilor de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile constituie

⁹⁴ Determinarea volumului de muncă necesar pentru executarea lucrărilor, stabilirea pentru salariați a sarcinii de muncă optimale, intensificarea dependenței salarizării angajaților de rezultatele finale ale activității și optimizarea consumului de muncă.

⁹⁵ Pct.9 din Regulamentul aprobat prin HG nr.98/2013 – normative de muncă cu caracter unificat elaborate ținând cont de condițiile tehnico-organizatorice generalizate în unități din diferite ramuri; normative de muncă elaborate pentru lucrările specifice unei ramuri concrete.

⁹⁶ Legea salarizării nr.847/2002.

⁹⁷ Publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.30-34/268 din 20.02.2004 (cu modificările ulterioare) <https://old.sindicate.md/wp-content/uploads/2022/01/Conventii-colective-ROM.pdf>

100, 120, 140, 160, 180 și 200 lei pentru gradele de nocivitate 0,5-2, 2,1-4, 4,1-6, 6,1-8, 8,1-10 și, respectiv, mai mult de 10. Astfel, nerespectând aceste prevederi, Î.M. SCL Orhei a calculat și a achitat neregular angajaților în anul 2023 sporuri de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile în sumă de **979,00 mii lei**.

4.7.3. Î.M. SCL Orhei și Î.M. SP Cimișlia nu au asigurat formarea provizioanelor pentru concediile nefolosite, ceea ce atrage după sine eventuale cheltuieli suplimentare și poate afecta stabilitatea financiară a instituției.

Concediul de odihnă se acordă anual conform programării acestuia, iar angajatorul are obligația de a lua măsurile necesare pentru ca salariații să folosească concediile de odihnă în fiecare an calendaristic. Astfel, la situația din 31.12.2023, concediile anuale nefolosite aferente perioadelor precedente la Î.M. SP Cimișlia au constituit 1.189 zile, costul acestora estimându-se la 344,00 mii lei, iar la Î.M. SCL Orhei – 503 zile calendaristice, cu costul de 258,70 mii lei⁹⁸.

Concomitent, auditul semnalează că, potrivit reglementărilor aplicabile⁹⁹, orice entitate urmează să constituie provizioane pentru acoperirea anumitor pierderi sau cheltuieli a căror cauză este precisă și asupra cărora există o incertitudine în ceea ce privește mărimea sau data producerii lor, iar modalitatea de creare, calculare și contabilizare a acestora trebuie să fie în corelație cu riscurile și cheltuielile estimate. Astfel, deși entitățile auditate organizează și țin evidența contabilă în conformitate cu SNC, acestea, prin politicile contabile adoptate, nu au reglementat modul de constituire a provizioanelor, în special pentru concediile angajaților, ceea ce nu asigură o gestionare prudentă a riscurilor corelate cu eventualele costuri/cheltuieli aferente, dat fiind că acestea participă la formarea costurilor serviciilor prestate și atrag după sine eventuale cheltuieli suplimentare, cu posibil impact asupra continuității activității entității.

4.7.4. Auditul atestă acordarea neregulară în anul 2023 a premiilor lunare angajaților Î.M. DRCD Bălți în sumă totală de 358,00 mii lei.

Premierea lunară a angajaților urmează a fi stabilită în baza prevederilor pct.6 din HG nr.743 din 11.06.2002, prin care se reglementează că premiul se efectuează în modul și pentru indicii de premie stabiliți în temeiul Regulamentului privind premiul salariaților, elaborat de comun acord cu comitetul sindical sau reprezentanții salariaților și aprobat de conducătorul unității.

Premierea curentă, conform prevederilor Regulamentului intern de salarizare al Î.M. DRCD Bălți, se aplică pentru stimularea muncii salariaților în funcție de aportul personal al fiecărui salariat la executarea sarcinilor și funcțiilor atribuite lor, care se exprimă prin atingerea indicatorilor înalți de producere concomitent cu îndeplinirea ireproșabilă a atribuțiilor de serviciu.

Pentru personalul implicat în activitățile de producere, condițiile principale de premie ce țin de atingerea indicatorilor înalți de producere sunt: 1) asigurarea condițiilor pentru păstrarea bunurilor materiale ale întreprinderii; 2) utilizarea eficientă a mijloacelor de transport, prin excluderea staționării neeficiente; 3) asigurarea lucrului continuu al mecanismelor și utilajului. Pentru personalul din contabilitate și secția economică condițiile principale de premie ce țin de atingerea indicatorilor înalți de producere sunt: 1) asigurarea disciplinei de casă și financiare; 2) prezentarea la timp a tuturor rapoartelor atribuite prin competență; 3) creșterea nivelului de vânzări; 4) respectarea disciplinei contractuale; 4) micșorarea valorii creanțelor și datoriilor.

⁹⁸ Notă: În anul 2023 media pe oră 64,30 lei*8 ore * 503 = 258,70 mii lei.

⁹⁹ Pct.85¹ din SNC „Capital propriu și datorii”, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.118 din 06.08.2013.

În baza prevederilor Regulamentului intern de salarizare al entității, premia curentă s-a stabilit și s-a acordat în baza ordinului intern al administratorului și notelor de argumentare ale conducătorilor de subdiviziuni. Urmare analizei acestor documente, s-a constatat că premiile curente pentru specialiști și muncitori în sumă totală de **358,00 mii lei** au fost acordate în lipsa evaluării indicatorilor de producere concomitent cu îndeplinirea ireproșabilă a atribuțiilor de serviciu, fapt care a condiționat acordarea neregulamentară a acestora.

Motivația generală pentru acordarea premiilor curente, fixată în notele de argumentare ale conducătorilor de subdiviziuni, s-a referit doar la îndeplinirea corespunzătoare a atribuțiilor de serviciu, ceea ce, în esență, este o obligație constantă a salariatului în temeiul contractului individual de muncă.

4.7.5. Auditul atestă efectuarea unor plăți salariale neregulamentare la Î.M. SP Cimișlia și Î.M. GCL Călărași.

În lipsa prevederilor în Contractul colectiv de muncă al Î.M. SP Cimișlia, în anul 2022, administratorul întreprinderii a semnat *Ordinul cu privire la compensarea cheltuielilor de transport*¹⁰⁰ pentru compensarea cheltuielilor de transport ca adaos la salariul lunar pentru angajații întreprinderii care nu au domiciliu permanent în or. Cimișlia, stabilind calcularea adaosului reieșind din costul unui tichet de călătorie pe rute¹⁰¹ și zilele efectiv lucrate.

Astfel, în anul 2023, în lipsa actelor de confirmare a cheltuielilor de transport (tichete de călătorie, cecuri, chitanțe, extrase de conturi, bilete electronice, confirmări electronice etc.), în baza Ordinului conducătorului entității, pentru recuperarea cheltuielilor de transport de la domiciliu până la serviciu, au beneficiat de adaos la salariul lunar 4 persoane, în suma totală de **24,10 mii lei**.

Potrivit prevederilor art.261 din Legea nr.154/2003¹⁰², conducătorul unității de stat, inclusiv municipale, sau al unității cu capital majoritar de stat nu poate să presteze muncă prin cumul la o altă unitate sau să cumuleze funcții la unitatea pe care o conduce, cu excepțiile prevăzute de legislația în vigoare.

Totodată, potrivit Notei din Anexa nr.6 la HG nr.743/2002, *nu se permite cumularea de funcții în orele de program* conducătorilor unităților, loțiitorilor și ajutorilor lor, iar altor persoane cu funcții de conducere, cum ar fi inginerul-șef/inginera-șefă, contabilul-șef/contabila-șefă, altor specialiști, șefi/șefe, directorilor/directoarelor de compartimente și conducătorilor/conducătoarelor (managerilor, șefilor) de subdiviziuni structurale specializate în activități de producție nu li se permite cumularea a două funcții de conducere.

Contrar prevederilor menționate, directorul Î.M. GCL Călărași în calitate de „Angajator” și tot el în calitate de „Angajat” a încheiat contractul de muncă nr.32/2023 din 09.06.2023, prin care este angajat prin cumul în calitate de „Manager transport de persoane prin servicii regulate” cu salariu calculat conform statelor de personal aprobate (7.400,00 lei), pentru un program de activitate de 3 ore/zi (2.775,00 lei), stabilit în intervalul orelor 6³⁰ – 9³⁰. De menționat că din intervalul orelor înscrise în contract, de la 8⁰⁰ – 9³⁰ constituie intervalul orelor de program în calitate de director.

Astfel, pentru munca prin cumul în calitate de „Manager transport de persoane prin servicii regulate”, potrivit datelor din evidența contabilă a entității, directorului întreprinderii i-au fost

¹⁰⁰ Ordinul Î.M. SP Cimișlia „Cu privire la compensarea cheltuielilor de transport” nr.54 din 07.04.2022.

¹⁰¹ Certificat prezentat de filiala Cimișlia SRL „Gările Auto Moderne”.

¹⁰² Codul muncii al Republicii .M.oldova, aprobat prin Legea nr.154/2003.

calculate plăți salariale în sumă totală de **16,60 mii lei**, din care suprapuse cu orele de program în sumă de **8,30 mii lei**.

4.8. Întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale au asigurat gestionarea și raportarea conformă a costurilor reglementate prin tarif?

Întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale supuse auditului nu țin contabilitatea costurilor de producție și nu calculează costul serviciilor prestate, ci le reflectă direct la cheltuieli.

Dezvoltarea durabilă a întreprinderilor și prestarea calitativă a serviciilor publice de către acestea sunt strâns legate de politica tarifară aplicată de către fondatorii întreprinderilor, care, conform art.14 alin.(2) lit. q) din Legea nr.436/2006, aprobă tarifele pentru serviciile publice de interes local.

Examinând procesul de gestionare și raportare a costurilor reglementate prin tarif, auditul atestă că acesta s-a efectuat neconform de către toate entitățile supuse auditului.

Potrivit prevederilor pct.6 din Indicațiile metodice privind contabilitatea costurilor de producție și calculația costului produselor și serviciilor, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 118 din 06.08.2013, entitățile care desfășoară activități de producție și/sau de prestări servicii au obligația să țină contabilitatea costurilor de producție și să calculeze costul serviciilor prestate.

Auditul relevă că entitățile supuse auditului nu țin contabilitatea costurilor de producție și nu calculează costul serviciilor prestate, ci le reflectă direct la cheltuielile întreprinderii.

În rezultatul celor menționate, auditul relevă următoarele: ÎM GLC Bălți deservește 1.069,50 mii m² de terenuri, dintre care 809,9 mii m², sau 76%, sunt terenuri aferente blocului locativ deservite de entitate în baza tarifului aprobat, pentru care încasează **de la populație 0,30 lei** pentru 1 m² din spațiul total al apartamentului, și 259,6 mii m², sau 24%, sunt terenuri deservite de către entitate în baza contractului de delegare a serviciilor, încheiat cu CM Bălți.

În anul 2023, Î.M. GLC Bălți a calculat populației pentru servicii de curățenie a terenului aferent blocului locativ în sumă de **3.503,50 mii lei**, iar primăriei i-au fost eliberate facturi privind serviciile prestate pe grupa 05 „Protecția Mediului” pentru servicii de întreținere a terenurilor de uz comun din interiorul cartierelor în sumă de **3.515,80 mii lei**, inclusiv **1.996,80 mii lei** - pentru transportarea, încărcarea și depozitarea deșeurilor. Ca rezultat, cheltuielile în sumă de **1.996,80 mii lei** privind transportarea, încărcarea și depozitarea deșeurilor nu au fost repartizate pentru fiecare serviciu în parte (servicii de curățenie a terenului aferent blocului locativ, care constituie 76% din suprafața totală deservită, și servicii de întreținere a terenurilor din interiorul cartierului - 24%), dar au fost incluse în totalitate spre plată primăriei mun. Bălți.

După criteriul suprafeței deservite, costurile au constituit **1.517,50 mii lei**¹⁰³ - pentru serviciile de curățenie a terenului aferent blocului locativ prestate populației în bază de tarif, și **479,20 mii lei**¹⁰⁴ - pentru serviciile de întreținere a terenurilor din interiorul cartierelor prestate în baza contractului de delegare. Astfel, în anul 2023, primăria mun. Bălți a acceptat neîntemeiat servicii în sumă de **1.517,50 mii lei**, care urmau a fi atribuite la serviciile de curățenie a terenurilor aferente blocului locativ prestate populației.

Tariful pentru deservirea tehnică și reparația blocurilor locative la Î.M. GLC Bălți a fost majorat, prin Decizia CM Bălți nr.19/28 din 22.12.2022, de la 1,02 lei/m² la 1,71 lei/m², din care 1,02 lei/m²

¹⁰³ 1.996,76 mii lei*76%

¹⁰⁴ 1.996,76 mii lei*24%

din tarif s-a decis să achite cetățenii municipiului, iar 0,69 lei/m² - **compensare** entității din bugetul municipal sub forma unei subvenții.

Conform calculelor prezentate de către Î.M. GLC Bălți, pentru majorarea tarifului menționat a fost indicată executarea volumelor de reparație a acoperișurilor cu suprafața totală de 22,0 mii m² în 2 straturi (sau, în total, 44,0 mii m²), cu includerea în tarif a cheltuielilor în sumă totală de 3.058,00 mii lei.

Auditul a constatat că efectiv în anul 2023 au fost decontate materiale (linocrom, bicroselast etc.) pentru reparația acoperișurilor cu suprafața de 19,5 mii m², în sumă totală de 820,1 mii lei, sau cu 24,5 mii m² mai puțin decât s-a indicat în calculele prezentate la aprobarea tarifului. Totodată, fondul anual de salarizare pentru 22 de muncitori implicați în reparația acoperișurilor, indicat în calculele prezentate pentru aprobare, a constituit 2.115,90 mii lei, însă efectiv pentru anul 2023 au fost achitate plăți salariale muncitorilor în sumă de 1.259,10 mii lei, sau cu 856,80 mii lei mai puțin decât cele indicate în calculele la aprobarea tarifului.

Astfel, pentru aprobarea tarifului de deservire tehnică și reparație a blocurilor locative, Î.M. GLC Bălți a elaborat și a prezentat fondatorului date neveridice, deoarece numai la lucrările de reparație a acoperișurilor entitatea efectiv nu a efectuat lucrările incluse în calculul aprobat, precum și nu a suportat cheltuieli estimate în sumă totală de **2.569,30 mii lei**.

Auditul menționează că, la situația din 31.12.2023, primăria mun. Bălți nu a achitat integral Î.M. GLC Bălți sumele decise pentru compensare în mărime de 0,69 lei/m² la tariful privind deservirea tehnică a blocurilor, astfel fiind înregistrate de către entitate creanțe în sumă totală de **3.574,50 mii lei** (nerecunoscute de primăria mun. Bălți), precum și nu a acceptat spre plată **343,10 mii lei** din sumele spre compensare.

Conform prevederilor art.7 alin. (2) lit. j) din Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, ANRE **avizează** tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și tarifele pentru serviciile auxiliare furnizate la nivel de raion, municipiu și oraș, determinate și justificate de operator în conformitate cu metodologiile aprobate de Agenție, și le prezintă spre aprobare **consiliilor locale**. În cazul în care consiliul local, în conformitate cu legea, va delega ANRE funcțiile de aprobare a tarifelor, operatorii vor prezenta, iar Agenția **va examina și va aproba**, în modul stabilit, tarifele și le va publica în Monitorul Oficial al Republicii Moldova¹⁰⁵.

Î.M. SC Glodeni a solicitat ANRE (scrisoarea nr.86 din 04.05.2023), în baza Deciziei CO Glodeni nr.4/4 din 24.08.2016, examinarea și aprobarea tarifelor pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă potabilă și serviciului public de canalizare, care au fost aprobate prin Hotărârea ANRE nr.314 din 07.06.2023 (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova din data de 12.06.2023), acestea fiind următoarele:

- serviciul de alimentare cu apă potabilă pentru consumatorii casnici - 42,60 lei/m³ (față de tariful vechi de 27,68 lei/m³);
- serviciul de alimentare cu apă potabilă pentru consumatorii noncasnici - 54,80 lei/m³;
- serviciul de canalizare pentru consumatorii casnici - 46,20 lei/m³;
- serviciul de canalizare pentru consumatorii noncasnici - 52,90 lei/m³.

¹⁰⁵ Art.35 alin. (11) din Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Cu toate că Hotărârea ANRE a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la data de 12.06.2023, Î.M. SC Glodeni a aplicat tarifele aprobate tocmai din 01.12.2023, sau după 5 luni de la data aprobării acestora.

Ca urmare, în anul 2023, veniturile Î.M. SC Glodeni aferente sectorului „Apeduct” și „Canalizare” au constituit 8.424,10 mii lei, iar cheltuielile - 10.496,30 mii lei, entitatea înregistrând pierderi de la acest sector în sumă totală de **2.072,20 mii lei**. Totodată, din cauza aplicării tardive a tarifului aprobat de către ANRE, Î.M. SC Glodeni, în perioada 12.06.2023-01.12.2023, a ratat venituri aferente sectorului dat în sumă totală de **1,65 mil. lei**.

Tarifalul pentru serviciile de evacuare a deșeurilor menajere la Î.M. DPGL-C Edineț a fost aprobat prin Decizia CM Edineț nr.3/16 din 15.04.2022, potrivit căreia, începând cu data de 01.05.2022, au fost stabilite următoarele tarife:

- pentru persoane fizice – 20 lei/lunar/persoană;
- pentru persoane juridice – 250 lei/lunar/agent economic;
- pentru evacuarea deșeurilor de sine stătător cu deservire la poligon – 100 lei/caz.

Verificările auditului atestă că, contrar prevederilor pct.4 alin.1) și alin.2) din Metodologia privind calcularea tarifelor la unele servicii publice de gestionare a deșeurilor municipale, aprobată prin HG nr.881/2022, Î.M. DPGL-C Edineț a calculat tarifele pentru serviciile de evacuare a deșeurilor menajere în baza unor acte normative depășite, reieșind din ratele de acumulare aprobate prin Ordinul Ministerului Gospodăriilor Locativ-Comunale al RSSM nr.198 din 11.08.1986 privind aprobarea Normelor de acumulare a deșeurilor menajere la 1 locuitor în orașele și localitățile urbane din RSSM.

V. CONCLUZIA GENERALĂ

Misiunea de audit a identificat deficiențe și neconformități aferente gestionării patrimoniului public și a resurselor financiare de către întreprinderile municipale din domeniul gospodăriei comunale, managementul instituțional și cel financiar al cărora nu este racordat la principiile bunei guvernări. Astfel,

Managementul financiar al întreprinderilor din domeniul gospodăriei comunale auditate reflectă deficiențe și erori semnificative privind gestionarea resurselor financiare, care se exprimă prin: administrarea neconformă a veniturilor din activitatea economică, cu întreprinderea unor măsuri insuficiente în vederea recuperării creanțelor; nerespectarea cadrului normativ la stabilirea costurilor reglementate prin tarif și a plății pentru locațiune, la organizarea și desfășurarea achizițiilor publice, executarea investițiilor și reparațiilor capitale și la determinarea plăților salariale; înregistrarea eronată a tranzacțiilor economice, ceea ce a influențat rezultatul financiar al întreprinderilor și caracteristicile calitative ale informațiilor din situațiile financiare.

Managementul gestionării patrimoniului întreprinderilor din domeniul gospodăriei comunale nu întrunește rigorile cadrului normativ, fiind afectat de nereguli și deficiențe, exprimate prin: neînregistrarea conformă a drepturilor de proprietate și de gestiune a patrimoniului, nedeținerea documentelor confirmative aferente unor bunuri patrimoniale, nefinalizarea proceselor de delimitare a patrimoniului și de transmitere a terenurilor, ceea ce duce la denaturarea situațiilor patrimoniale și financiare ale întreprinderilor și generează riscuri de pierdere a patrimoniului public local. Toate acestea, în viziunea auditorilor, au fost condiționate de un deficit de reguli/proceduri și/sau de lipsa activităților de control eficiente aferente procesului de gestionare a resurselor financiare și a

patrimoniului public, precum și de responsabilitatea insuficientă a factorilor de decizie la exercitarea atribuțiilor funcționale.

Constatările de audit au fost aduse la cunoștința APL din mun. Bălți, mun. Edineț, mun. Orhei, or. Călărași, or. Cimișlia, or. Glodeni și com. Scumpia, precum și conducerii Î.M. DRCD Bălți, Î.M. GLC Bălți, Î.M. DPGL-C Edineț, Î.M. SP Cimișlia, Î.M. SCL Orhei, Î.M. SC Glodeni, Î.M. GCL Călărași și Î.M. „Susținătorul” com. Scumpia.

În scopul ameliorării situațiilor atestate, auditul public extern oferă recomandările de rigoare, pentru o remediere punctuală a deficiențelor și, respectiv, pentru diminuarea riscurilor evidente, acestea fiind comunicate și discutate cu conducerea întreprinderilor vizate în Raportul de audit.

VI. RECOMANDĂRI

Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale:

1. Să excludă contradicțiile din cadrul normativ privind modul de contractare și delegare a serviciilor de gospodărie comunală (pct.4.1.);

Serviciului Fiscal de Stat:

2. Să examineze conform competențelor corectitudinea aplicării dreptului privind scutirea de TVA în valoare de 4.451,97 mii lei aferentă lucrărilor de reparație capitală a curților în sumă totală de 22.259,9 mii lei, executate de către Î.M. SCL Orhei în baza contractului încheiat cu APL mun. Orhei (pct.4.5.3.);

Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică:

3. Să verifice conform competențelor volumele de lucrări executate de către Î.M. SCL Orhei în anul 2023: lucrările de reabilitare a drumurilor din str. Frunze, str. La Hotar, str. Nistreană, str. „fără nume”, lucrările de asfaltare în apropiere de str. Frunze nr.81 și lucrările efectuate în Grădina Publică (parcul central) din mun. Orhei (pct.4.5.5.);

Primarilor și Consiliilor locale din mun. Bălți, mun. Edineț, mun. Orhei, or. Călărași, or. Cimișlia, or. Glodeni și com. Scumpia:

4. Să examineze în ședințele Consiliilor locale rezultatele auditului, să elaboreze și să aprobe un plan de acțiuni privind eliminarea deficiențelor și implementarea recomandărilor din Raportul de audit;

Primarilor și Consiliilor locale din mun. Bălți, or. Călărași, or. Cimișlia, mun. Edineț, or. Glodeni, mun. Orhei:

5. Să determine lista bunurilor imobiliare proprietate publică locală din domeniul public, precum și mijloacele fixe neproductive transmise în gestiune economică entităților fondate, care nu constituie obiectul nemijlocit al procesului tehnologic de producere, și să asigure retragerea lor din administrarea întreprinderii (pct. 4.2.1.);

Primarului mun. Bălți și Consiliului municipal Bălți:

6. Să decidă asupra modului de utilizare a mijloacelor fixe amplasate pe poligonul de stocare a deșeurilor care aparține primăriei s. Țambula, precum și asupra casării mijloacelor fixe distruse de la poligonul de stocare a deșeurilor (pct. 4.2.1.);

Primarilor și Consiliilor locale din mun. Bălți, or. Călărași, or. Cimișlia, mun. Edineț, mun. Orhei, precum și Î.M. DRCD Bălți, Î.M. GLC Bălți, Î.M. SP Cimișlia, Î.M. GCL Călărași, Î.M. SCL Orhei, Î.M. DPGL-C Edineț:

7. Să asigure delimitarea (domeniu public și domeniu privat) și înregistrarea conformă în evidența contabilă a patrimoniului public local gestionat (pct. 4.2.2.; pct.4.6.2.);

Primarilor și Consiliilor din mun. Bălți, mun. Edineț, or. Călărași, precum și Î.M. DRCD Bălți, Î.M. DPGL-C Edineț, Î.M. GCL Călărași:

8. Să efectueze inventarierea bunurilor, cu identificarea și înregistrarea în liste separate a imobilizărilor neutilizate (pct. 4.2.3.);

9. Să eficientizeze utilizarea bunurilor imobile, cu asigurarea obținerii avantajelor economice suplimentare (pct. 4.2.3.);

Primarilor și Consiliilor locale din mun. Bălți, or. Călărași, or. Cimișlia, or. Glodeni, or. Orhei, precum și Î.M. DRCD Bălți, Î.M. GLC Bălți, Î.M. SP Cimișlia, Î.M. GCL Călărași, Î.M. SCL Orhei, Î.M. SC Glodeni:

10. Să asigure înregistrarea în RBI a drepturilor de gestiune economică și de proprietate asupra imobilizărilor corporale transmise în gestiune întreprinderilor fondate (pct.4.2.4.);

Primarului mun. Orhei, Î.M. SCL Orhei:

11. Să asigure reevaluarea terenurilor înregistrate în evidența contabilă cu suprafața de 34,86 ha (pct.4.2.2.);

Primarului mun. Bălți și Consiliului municipal Bălți:

12. Să întreprindă măsuri legale față de persoanele care ocupă abuziv proprietatea municipală (pct.4.2.5.);

Primarilor și Consiliilor locale din or. Călărași, or. Cimișlia, or. Glodeni, mun. Edineț:

13. Să asigure elaborarea Regulamentului privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor, pentru asigurarea transparenței și eficienței achizițiilor efectuate (pct.4.3.1.);

Primarilor și Consiliilor locale din or. Călărași, or. Cimișlia, or. Glodeni:

14. Să asigure crearea grupurilor de lucru pentru achiziții la entitățile fondate în conformitate cu cadrul normativ în vigoare (pct.4.3.1.);

ÎM DPGL-C Edineț, Î.M. GCL Călărași, Î.M. SC Glodeni, Î.M. SP Cimișlia, Î.M. SCL Orhei și Î.M. „Susținătorul” com. Scumpia:

15. Să asigure elaborarea, aprobarea și publicarea planurilor de achiziții de bunuri, servicii și lucrări (pct. 4.3.2.);

Primarului mun. Bălți și Consiliului municipal Bălți:

16. Să asigure perfectarea relațiilor contractuale conform prevederilor normative pentru locațiunea spațiilor utilizate de către Inspectoratul de Poliție Bălți și Asociația Obștească Motoclub CRAZY FROG (pct.4.4.1.);

Primarilor și Consiliilor locale din mun. Bălți, or. Glodeni, precum și Î.M. GLC Bălți, Î.M. SC Glodeni:

17. Să ajusteze coeficienții din contractele de locațiune încheiate în corespundere cu prevederile Legii bugetului de stat (pct.4.4.1.);

Primarului or. Călărași și Consiliului orășenesc Călărași:

18. Să asigure identificarea și restabilirea utilajului încorporat în clădirea transmisă în locațiune operatorului economic (pct. 4.4.1.);

Primarului mun. Orhei și Consiliului municipal Orhei:

19. Să asigure capitalizarea lucrărilor de investiții capitale recepționate de la Î.M. SCL Orhei în sumă totală de 92.452,4 mii lei la valoarea de evidență a obiectelor respective (pct.4.5.1.);

Î.M. SCL Orhei:

20. Să asigure conformitatea procesului de recepție la terminarea și recepția finală a lucrărilor executate în sumă totală de 85.666,9 mii lei (pct.4.5.2.);

21. Să asigure recalcularea și restituirea către APL mun. Orhei a cheltuielilor facturate cu 89,9 mii lei mai mult decât efectiv au fost suportate pentru manoperă (pct.4.5.4.);

Î.M. DRCB Bălți, Î.M. GLC Bălți, Î.M. SP Cimișlia, Î.M. GCL Călărași, Î.M. SCL Orhei, Î.M. SC Glodeni și Î.M. DPGL-C Edineț:

22. Să asigure evidența creanțelor în funcție de termenul de achitare și deținere în scopul determinării creanțelor cu termenul de achitare expirat și/sau compromise (pct.4.6.1.);

23. Să includă în politicile contabile prevederi privind metoda de contabilizare a creanțelor compromise (pct.4.6.1.);

Î.M. SCL Orhei:

24. Să asigure aplicarea conformă a mărimii sporurilor de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile (pct.4.7.2.);

Î.M. SCL Orhei și Î.M. SP Cimișlia:

25. Să asigure formarea provizioanelor pentru concediile nefolosite (pct.4.7.3.).

Notă: Prezentul Raport de audit a fost întocmit în baza probelor acumulate de către echipa de audit, în următoarea componență: auditorii publici principali – Igor LUNGU, Dorin CIUBOTARU, Victor GAMULINSCHI, Igor GUSTOI, Ion PLEȘCA, Elena COLIBĂ; auditoarea publică superioară – Maria TABACARI.

SEMNĂTURILE ECHIPEI DE AUDIT

Responsabil de întocmirea Raportului de audit:

Șeful echipei de audit, șef al Direcției de audit

Alexandru RĂILEANU

Partener al misiunii:

Șefă interimară a Direcției generale de audit III

Nadejda IONIȚĂ

Anexa nr.1 - Sfera și abordarea auditului

Mandatul legal și scopul auditului

Misiunea de audit public extern s-a desfășurat în temeiul art.3 alin.(1), art.5 alin.(1) lit. a), art.31 alin.(1) lit. b) și art.32 din Legea nr.260/2017 și în conformitate cu Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2024.

Scopul misiunii de audit a constat în evaluarea conformității gestionării patrimoniului public și a resurselor financiare deținute de către întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale în anul 2023, în raport cu criteriile de reglementare de ordin normativ.

Pentru atingerea scopului propus, au fost stabilite următoarele obiective specifice:

- *Fondatorii entităților din domeniul gospodăriei comunale au respectat prevederile normative la delegarea serviciilor de gospodărie comunală?*
- *Întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale au asigurat gestionarea patrimoniului în conformitate cu exigențele cadrului normativ aplicabil?*
 - *Entitățile auditate au respectat cadrul legal la executarea procedurilor privind achizițiile de bunuri, lucrări și servicii?*
 - *Întreprinderile auditate au administrat conform veniturile de la activitatea economică?*
 - *Entitățile auditate au asigurat planificarea și executarea conformă a investițiilor?*
 - *Întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale au gestionat conform creanțele și datoriile existente?*
 - *Plățile salariale la entitățile din domeniul gospodăriei comunale au fost stabilite și achitate în conformitate cu cadrul normativ?*
 - *Entitățile auditate au asigurat gestionarea și raportarea conformă a costurilor reglementate prin tarif?*

Abordarea auditului

Misiunea de audit public extern s-a desfășurat la opt întreprinderi municipale din domeniul gospodăriei comunale, fiind realizată în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit (ISSAI 100, ISSAI 400 și ISSAI 4000)¹⁰⁶ și cu cadrul normativ-metodologic instituțional aferent, aplicate de Curtea de Conturi.

Abordarea auditului public extern s-a bazat pe riscuri, fapt ce presupune orientarea activității de audit asupra acelor procese din cadrul întreprinderilor de profil care sunt predispușe unor neconformități semnificative. Angajamentul auditului a fost cel de raportare directă. Prin urmare, procesele auditate au fost evaluate în raport cu criteriile de audit extrase din prevederile cadrului normativ aplicabil, iar asigurarea limitată oferită ne permite, în baza constatărilor susținute de probe de audit, să formulăm concluzia generală.

¹⁰⁶ Hotărârea Curții de Conturi nr.2 din 24.01.2020 „Cu privire la Cadrul Declarațiilor Profesionale ale INTOSAI”.

Probele de audit au fost colectate la fața locului, prin analiza rapoartelor financiare, examinarea contractelor și documentelor primare, a hotărârilor și a deciziilor organelor de conducere, prin contrapunerea datelor, observarea directă, precum și prin interviuarea persoanelor responsabile din cadrul entității auditate.

Paragraful din raport/ referință la riscul testat	Criteriile de audit	Tehnicile de audit aplicate	Dimensiunea eșantionului
4.1. Fondatorii entităților din domeniul gospodăriei comunale au respectat prevederile normative la delegarea serviciilor de gospodărie comună?			
Riscul privind delegarea neconformă a serviciilor de gospodărie comună de către fondatorii întreprinderilor din domeniu	<p>Legea nr.1402/2002, art.2 - serviciile publice de gospodărie comună sunt serviciile scoase din subordinea autorităților publice centrale și constituite ca structuri autonome gestionare, atribuindu-li-se patrimoniu propriu în unitatea administrativ-teritorială respectivă. Astfel, ele reprezintă un ansamblu de activități și acțiuni de interes public, desfășurate sub autoritatea administrației publice locale la realizarea lucrărilor necesare în gospodăria comună.</p> <p>Legea nr.1402/2002, art.10 – serviciile publice de gospodărie comună sunt furnizate/prestate de operatori specializați (întreprinderi municipale și individuale, societăți pe acțiuni, în comandită, societăți cu răspundere limitată, întreprinderi cu alte forme juridice de organizare), care pot fi: a) compartimente de specialitate ale autorităților administrației publice locale; b) agenți economici, indiferent de forma juridică de organizare.</p> <p>Legea nr.1402/2002, art.14 – autoritățile administrației publice locale au competența exclusivă privind înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciilor publice de gospodărie comună, precum și crearea, administrarea și exploatarea bunurilor proprietate publică din infrastructura edilitară a unităților administrativ-teritoriale respective</p> <p>Legea nr.1402/2002, art.17 - gestionarea serviciilor publice de gospodărie comună se organizează și se realizează prin: a) gestiune directă; b) gestiune delegată.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Examinarea deciziilor Consiliilor locale privind delegarea serviciilor publice de gospodărie comună; • Examinarea contractelor privind delegarea serviciilor publice de gospodărie comună. 	Au fost supuse verificărilor integrale contractele privind delegarea serviciilor de gospodărie comună.
4.2. Întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale au asigurat gestionarea patrimoniului în conformitate cu exigențele cadrului normativ aplicabil?			
Riscul privind nerecunoașterea și/sau înregistrarea neconformă în evidența contabilă a imobilizărilor necorporale/corporale și necalcularea conformă a uzurii/amortizării acestora	<p>SNC “IMOBILIZĂRI NECORPORALE ȘI CORPORALE”, aprobat prin OMF nr.118 din 06.08.2013: în punctele ce urmează sunt specificate modurile de recunoaștere inițială a imobilizărilor:</p> <p>Pct.5. Recunoașterea inițială a imobilizărilor se efectuează pe obiecte de evidență (în continuare – obiecte), a căror nomenclator se stabilește de entitate de sine stătător (de exemplu, dacă o imobilizare complexă cuprinde câteva componente, entitatea poate contabiliza această imobilizare ca un obiect unic de evidență sau fiecare componentă a imobilizării ca obiecte distincte);</p> <p>Pct.7. Evaluarea inițială a fiecărui obiect se efectuează la cost de intrare. Componenta costului de intrare diferă în funcție de modalitatea de intrare a obiectului: prin achiziționare, creare de sine stătător, primire în schimb, sub forma de aport la capitalul social, cu titlu gratuit, în gestiune economică etc.;</p> <p>Pct.18. În conformitate cu politicile contabile ale entității, evaluarea ulterioară a imobilizărilor corporale poate fi efectuată în baza modelului reevaluării. Acest model se aplică tuturor obiectelor clasei de imobilizări din care face parte obiectul reevaluat. O clasă de imobilizări reprezintă o grupă de active de aceeași natură și cu utilizări similare în activitățile entității. Exemple de clase de imobilizări corporale sunt: terenurile, clădirile, construcțiile speciale, mașinile, utilajele și instalațiile tehnice, mijloacele de transport, inventarul și mobilierul, alte mijloace fixe;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Examinarea nomenclatorului privind imobilizările corporale/necorporale, stabilit de entitate. • Examinarea documentelor primare: facturi fiscale, acte de predare-primire a bunurilor, înregistrarea acestora în evidența contabilă. • Verificarea calculului privind amortizarea imobilizărilor. • Analiza imobilizărilor amortizate integral, dar care se utilizează în continuare. • Observarea fizică la fața locului. • Interviuarea responsabililor/cererea explicațiilor scrise. 	Au fost supuse verificărilor tranzacțiile aferente imobilizărilor primite în gestiune de la fondatori, precum și cele procurate de către entități în anul 2023.

	Pct.63. Calcularea amortizării mijloacelor fixe nu se întrerupe pentru obiecte aflate în procesul de reparație, de modernizare, în rezervă, în conservare sau nefolosite din alte motive.		
Riscul privind casarea neconformă a bunurilor domeniului public	HG nr.500/1998 pentru aprobarea Regulamentului privind casarea bunurilor uzate, raportate la mijloacele fixe: pct.5. Întreprinderile pot casa și scoate de pe conturile contabile mijloacele fixe, prevăzute în pct.4, numai cu autorizarea autorității publice centrale sau autorității administrației publice locale în a cărei subordine/administrare se află.	<ul style="list-style-type: none"> • Examinarea documentelor de casare a mijloacelor fixe: autorizațiilor de casare, proceselor-verbale de casare. • Intervievarea responsabililor/ cererea explicațiilor scrise. 	Au fost examinate listele bunurilor propuse spre casare de către comisiile de inventariere, prezentate fondatorului, pe un eșantion de 30% din valoarea totală, precum și procesele-verbale de casare respective la entitățile supuse auditului.
Riscul privind gestionarea și raportarea neconformă a materialelor întreprinderii.	SNC „Stocuri”, aprobat prin OMF nr.118 din 06.08.2013: Pct.11. Stocurile se recunosc ca active circulante la respectarea simultană a următoarelor condiții: 1) sunt controlate de entitate, adică se află în proprietatea acesteia; 2) există probabilitatea obținerii de către entitate a beneficiilor economice viitoare din utilizarea stocurilor; 3) sunt destinate utilizării în ciclul normal de producție/prestări servicii sau vor fi vândute în termen de 12 luni; și 4) costul de intrare poate fi determinat în mod credibil.	<ul style="list-style-type: none"> • Examinarea datelor evidenței contabile; • Examinarea listelor de inventariere; • Examinarea soldurilor materialelor de depozitate; • Examinarea actelor de casare a materialelor; • Efectuarea inventarierii materialelor de depozitate. 	Au fost examinate datele evidenței contabile privind evidența materialelor pentru lunile martie și decembrie în anul 2023. Totodată, au fost analizate materialele cu mișcare lentă la entitățile supuse auditului.
4.3. Entitățile auditate au respectat cadrul legal la executarea procedurilor privind achizițiile de bunuri, lucrări și servicii?			
Riscul privind achiziționarea neconformă a bunurilor și serviciilor	Legea nr.131/2015 privind achizițiile publice: Art. 13. alin.(1) Autorități contractante sunt autoritățile publice, definite în legislația Republicii Moldova, persoanele juridice de drept public, asociații ale acestor autorități sau persoane. (2) Persoană juridică de drept public este orice entitate care întrunește cumulativ următoarele condiții: a) este constituită pentru a răspunde exclusiv unor necesități de interes general, fără caracter industrial sau comercial; b) dispune de personalitate juridică; c) activitatea acesteia este asigurată cu bani publici sau gestiunea acesteia constituie obiectul controlului din partea autorităților publice ori a altor persoane juridice de drept public, sau consiliul ei de administrație, de conducere ori de supraveghere este format, în proporție de peste 50%, din membri numiți de către entitățile menționate. Legea nr.246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală: Art.7 alin.(2) lit. m) Fondatorul aprobă, în cazul întreprinderii municipale, regulamentul privind achiziționarea bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor; Art.9 alin.(1) lit. p) Administratorul publică planul de achiziție și asigură respectarea principiului transparenței procedurilor de achiziție a bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor destinate atât acoperirii necesităților, cât și asigurării bazei tehnico-materiale și formării programului de producție al întreprinderii;	<ul style="list-style-type: none"> • Examinarea datelor evidenței contabile; • Examinarea planului și a procedurilor de achiziții; • Examinarea contractelor privind achiziționarea bunurilor, serviciilor și lucrărilor de investiții / reparații capitale. 	Au fost supuse auditării la nivel de 70% din valoarea totală, sau în sumă de 108,3 mil. lei, contractele de achiziții publice executate în anul 2023 la entitățile supuse auditului.

	Art.9 alin.(1) lit.q) Realizează procedurile de achiziție a bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor pentru necesitățile de producere și asigurare a bazei tehnico-materiale, conform regulamentului privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor.		
4.4. Întreprinderile auditate au administrat conform veniturile de la activitatea economică?			
Riscul privind neîncasarea și neînregistrarea unor venituri de la activitatea economică, inclusiv nerespectarea procedurii de dare în locațiune a patrimoniului	Politica contabilă a entității; Hotărârea Guvernului nr.483/2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizate; pct.8. Bunurile neutilizate de întreprinderile de stat/municipale, de autoritățile/instituțiile bugetare și de societățile comerciale cu capital integral sau majoritar public pot fi date în locațiune cu acordul prealabil al autorității publice centrale sau locale (în continuare - autoritate abilitată). În acordul eliberat de autoritatea abilitată se va indica obiectul (denumirea bunului), locațiunea căruia se acceptă, termenul contractului, suprafața bunurilor imobile, destinația utilizării acestora și mărimea chiriei anuale. Modificarea, prelungirea contractului de locațiune se vor efectua cu acordul autorității care a autorizat încheierea lui.	<ul style="list-style-type: none"> • Examinarea datelor evidenței contabile; • Examinarea Deciziilor CL privind aprobarea tarifelor la serviciile publice de interes local; • Examinarea contractelor de locațiune a bunurilor; • Observarea fizică la fața locului privind suprafețele date în locațiune. 	Au fost examinate datele evidenței contabile pentru luna mai 2023 privind calculul și încasarea veniturilor de la serviciile prestate de către entitățile auditate. Au fost examinate integral Contractele de locațiune a bunurilor publice.
4.5. Entitățile auditate au asigurat planificarea și executarea conformă a investițiilor?			
Riscul privind planificarea, executarea și raportarea neconformă a reparațiilor/investițiilor capitale, a imobilizărilor corporale	SNC „IMOBILIZĂRI NECORPORALE ȘI CORPORALE”, aprobat prin OMF nr.118 din 06.08.2013”: pct.58. Costurile ulterioare pot fi efectuate în procesul de reparație sau dezvoltare a mijloacelor fixe cu scopul îmbunătățirii caracteristicilor inițiale a acestora și, respectiv, majorării beneficiilor economice așteptate din utilizarea obiectului. În particular, majorarea beneficiilor economice poate să rezulte din: prelungirea duratei de utilizare a obiectului, creșterea capacității de producție, suprafeței sau altor caracteristici ale obiectului, îmbunătățirea substanțială a calității producției fabricate (serviciilor prestate), prelungirea intervalelor între înlocuirile părților componente în limita duratei de utilizare a obiectului, crearea componentelor care nu mai necesită înlocuire în limita duratei de utilizare a obiectului, reducerea semnificativă a costurilor de exploatare prevăzute inițial etc. În asemenea situații costurile ulterioare se capitalizează prin adăugarea acestora la valoarea contabilă a obiectului respectiv. OMF nr.216 din 28.12.2015 „Cu privire la aprobarea Planului de conturi contabile în sistemul bugetar și a Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar”: pct.3.3.46. În procesul utilizării mijloacelor fixe sunt posibile cheltuieli ulterioare pentru menținerea sau majorarea duratei de exploatare a acestora. În cazul când cheltuielile efective conduc la majorarea viitorului avantaj economic și majorează perioada de utilizare a acestora, astfel de cheltuieli se includ în valoarea mijloacelor fixe. Pentru legalizarea majorării valorii mijloacelor fixe se întocmește procesul-verbal privind majorarea valorii mijloacelor fixe și recalcularea uzurii anuale f. MF-6.	<ul style="list-style-type: none"> • Examinarea datelor evidenței contabile; • Examinarea contractelor privind achiziționarea lucrărilor de investiții și reparații capitale; • Examinarea proceselor-verbale privind lucrările executate; • Examinarea la fața locului a lucrărilor executate; • Examinarea Hotărârilor ANRE privind planificarea și acceptarea investițiilor. 	Au fost examinate integral investițiile executate în perioada auditată la entitățile supuse auditului.
4.6. Întreprinderile din domeniul gospodăriei comunale au gestionat conform creanțele și datoriile existente?			
Riscul privind gestionarea și raportarea neconformă a creanțelor existente	SNC „Creanțe și investiții financiare”, aprobat prin OMF nr.118 din 06.08.2013: pct.7. Creanțele și investițiile financiare se clasifică după următoarele criterii: conținut economic; grad de afiliere al părților și termene de achitare și deținere. SNC „Creanțe și investiții financiare”, aprobat prin OMF nr.118 din 06.08.2013: pct.12. La recunoașterea inițială, creanțele se evaluează la valoarea nominală, inclusiv impozitele și taxele calculate în conformitate cu legislația în vigoare;	<ul style="list-style-type: none"> • Examinarea datelor evidenței contabile; • Examinarea registrelor datoriilor debitoare; • Examinarea documentelor primare privind datoriile debitoare cu termenul de achitare expirat; 	Au fost examinate registrele privind datoriile debitoare înregistrate la 31.12.2023. Totodată, au fost testate integral documentele primare și

	<p>pct.36. Creanțele se consideră compromise în cazurile în care termenul de prescripție prevăzut de legislația în vigoare a expirat sau cumpărătorul (clientul) se află în situație financiară nefavorabilă (creanțele nu au acoperire garantată și nu pot fi încasate). Recunoașterea creanțelor drept compromise are loc în baza documentelor care confirmă apariția circumstanței respective.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Interviewarea responsabililor/cererea explicațiilor scrise. 	<p>măsurile întreprinse pentru recuperarea datoriilor cu termenul de achitare expirat la entitățile supuse auditului.</p>
<p>Riscul privind gestionarea și raportarea neconformă a datoriilor creditoare</p>	<p>SNC „Capital propriu și datorii”, aprobat prin OMF nr.118 din 06.08.2013: pct.30. Datoriile se înregistrează în urma tranzacțiilor sau evenimentelor anterioare, care rezultă din contractele încheiate sau din cerințele legislației în vigoare (de exemplu, procurarea mărfurilor și serviciilor cu achitare ulterioară, primirea creditelor bancare, calcularea impozitelor etc.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Examinarea datelor evidenței contabile; • Examinarea registrelor datoriilor creditoare; ▪ Interviewarea responsabililor/ cererea explicațiilor scrise. 	<p>Au fost examinate datele evidenței contabile privind datoriile pe termen scurt (cont 511), datoriile pe termen lung (cont 427), alte datorii pe termen lung (cont 428), datorii comerciale curente (cont 521) la situația din 31.12.2023.</p>
<p>4.7. Plățile salariale la entitățile din domeniul gospodăriei comunale au fost stabilite și achitate în conformitate cu cadrul normativ?</p>			
<p>Riscul privind stabilirea neconformă a cuantumului salariului de funcție angajaților, precum și aplicarea neoportună a unor criterii de performanță/evaluare la stabilirea unor suplimente la salariul de bază.</p>	<p>Legea salarizării nr.847/2002: Art.11. Statul reglementează retribuirea muncii salariaților din unități, indiferent de tipul lor de proprietate și forma de organizare juridică, prin stabilirea mărimii salariului minim pe țară și valorii de referință pentru calcularea salariilor de bază ale angajaților din sectorul bugetar, altor norme și garanții de stat, prin stabilirea sistemului și condițiilor de salarizare a salariaților din instituțiile și organizațiile finanțate de la buget, prin reglarea fondurilor de salarizare a salariaților din întreprinderile monopoliste. Art.22. Salariile de bază și alte plăți salariale, modul și condițiile de salarizare a conducătorilor unităților cu autonomie financiară, cu excepția celor specificați la art.23, se stabilesc de organele abilitate să numească aceste persoane și se fixează în contractul încheiat între părți. HG nr. 743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară” : pct. 132. Mărimile altor plăți prevăzute în contractul individual de muncă sau în contractul colectiv de muncă (ajutor material, premii unice) se determină în fiecare caz concret, în funcție de mijloacele financiare disponibile din economiile mijloacelor pentru retribuirea muncii. Totodată, cuantumul acestor plăți, care se plătesc din contul economisirii mijloacelor pentru retribuirea muncii, acordate conducătorului întreprinderii de stat, municipale, al societății pe acțiuni cu capital integral sau majoritar de stat și al entității monopoliste, pe parcursul unui an, nu va depăși 3 salarii de funcție.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Solicitarea și obținerea informațiilor privind remunerarea muncii și documentele justificative aferente (actele/ordinele/dispozițiile administrative privind personalul; tabelele/fișele de pontaj, borderourile lunare/anuale de calcul, etc.); structura fondului privind retribuirea muncii (salariul de funcție, coeficienții de multiplicitate; suplimente și plăți stimulative, premii, ajutoare materiale, indemnizații, etc.); • Verificarea conformității stabilirii salariului tarifar prin aplicarea corespunzătoare a coeficienților de multiplicitate și a cuantumului minim garantat în sectorul real; Verificarea corectitudinii calculării plăților salariale prin contrapunerea tabelor de pontaj, borderourilor de calcul și înregistrărilor contabile; • Verificarea corespunderii evidenței contabile analitice (din borderourile de calcul) a plăților salariale cu cea sintetică (din cartea mare). 	<p>Au fost supuși integral auditului coeficienții de multiplicitate; suplimente și plăți stimulative, premii și ajutoare materiale.</p>
<p>Riscul privind stabilirea și calcularea neconformă a premiilor angajaților</p>			

4.8. Entitățile auditate au asigurat gestionarea și raportarea conformă a costurilor reglementate prin tarif?			
<p>Riscul privind prezentarea neconformă a cheltuielilor către fondatori, precum și ajustarea tardivă a acestora pentru aprobarea tarifelor la serviciile publice de interes local</p>	<p>Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală: Art. 14. Competențele de bază ale consiliilor locale: alin (2), q) aprobă, în condițiile legii, norme specifice și tarife pentru instituțiile publice și serviciile publice de interes local din subordine, cu excepția tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu energie termică și de alimentare cu apă tehnologică, inclusiv aprobă cerințe privind regimul de lucru al întreprinderilor comerciale și de alimentație publică, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare.</p> <p>Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402/2002: Art.14 alin. (5). Tarifele pentru serviciile publice de alimentare cu apă potabilă, de canalizare și de epurare a apelor uzate, precum și tarifele pentru serviciile auxiliare la furnizarea serviciilor de bază se aprobă de către autoritățile administrației publice locale sau, după caz, de ANRE în conformitate cu legislația în vigoare;</p> <p>Art. 9 alin.(1). Finanțarea și realizarea investițiilor publice aferente sistemelor publice de gospodărie comunală se fac cu respectarea legislației în vigoare privind inițierea, fundamentarea, promovarea și aprobarea investițiilor publice, în temeiul următoarelor principii:</p> <p>a) promovarea rentabilității și eficienței economice și manageriale prin păstrarea unei părți a veniturilor realizate din activități proprii la nivelul comunităților locale.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Examinarea și analiza deciziilor consiliilor locale privind aprobarea tarifelor la serviciile prestate, calculelor aferente serviciilor; • Contrapunerea documentelor analizate cu înregistrările raportate în bilanțul contabil. 	<p>Au fost analizate integral calculele la tarifele aprobate, precum și faptul dacă acestea acoperă costurile la serviciile prestate.</p>

Anexa nr.2 – Bunuri imobiliare aflate în gestiunea Î.M. GLC Bălți

Clădirea căminului aflat în gestiunea Î.M. GLC Bălți

Anexa nr.3 – Bunuri imobiliare noi neutilizate de către entități

**Mijloace fixe noi primite de entități de la fondatori,
dar care nu au fost utilizate în activitatea de producere a întreprinderilor**

Tocător de resturi la Î.M. DPGL-C Edineț

Linia de brichetare și stocul brichetelor produse la Î.M. SP Cimișlia

Turn pentru lucrări la înălțime Ciaka la Î.M. GLC Bălți

Anexa nr.4 – Estimarea valorii terenurilor gestionate/administrate de către Î.M. SP Cimișlia

Tipul bunului	Potrivit datelor din RBI				Suprafața, ha	Valoarea estimată			Act de predare
	Adresa	Numărul cadastral din RBI	Grevarea drepturilor patrimoniale	Proprietar		tarif, mi lei	bonitate	valoarea, mi lei	
TOTAL	x	x	x	x	56,3419	x	x	132.003,5	X
Teren pentru construcții	str. N. Iorga , nr.108	2.901.310.373	0	APL Cimișlia	1,785	36,169	65	4.196,51	
Teren pentru construcții	or. Cimișlia, cimitir, str. V. Alecsandri	2.901.318.288	0	APL Cimișlia	5,17	36,169	65	12.154,59	-
Teren pentru construcții	CNA Centrala	0	0	0	0,001	36,169	65	2,35	
Teren pentru construcții	Stația de pompare nr.1	2.901.309.012	0	RM	0,001	36,169	65	2,35	
Teren pentru construcții	Parcul Industrial (extravilan)	2.901.321.001	IM SP Cimișlia	APL or. Cimișlia	40	36,169	65	94.039,40	-
Teren pentru construcții	str. Bucovina 2 (Stația de epurare)	2901305081.01	0	0	0,001	36,169	65	2,35	
Teren pentru construcții	Stația de epurare	2.912.202.005	0	APL Cimișlia	7,86	36,169	65	18.478,74	
Teren pentru construcții	Stația de pompare nr.4	2.901.319.366	0	APL Cimișlia	0,6767	36,169	65	1.590,91	
Teren pentru construcții	str. Ștefan cel Mare (Stația de pompare)	adiacent 2901304.006.01	APP	RM	0,001	36,169	65	2,35	
Teren pentru construcții	Stația de pompare (Făt Frumos)	2.901.305.299	0	RM	0,001	36,169	65	2,35	
Teren pentru construcții	Stația de pompare Cogălnic	0	0	0	0,001	36,169	65	2,35	
Stația de pompare (ROMA SA)	extravilan	0	0	0	0,001	36,169	65	2,35	
Teren pentru construcții (Clădirea stației de pompare nr.3)	str. P Roșca	0	0	0	0,001	36,169	65	2,35	
Teren pentru construcții	str. Doinelor 1/3	0	0	0	0,001	36,169	65	2,35	
Teren pentru construcții	Stația de pompare nr. 2	0	0	0	0,001	36,169	65	2,35	
Teren pentru construcții	str. Cetatea Albă 27	adiacent 2901312.184	APP, ANSA	RM	0,001	36,169	65	2,35	
Teren pentru construcții	str. Cetatea Albă 6	adiacent 2901311.229	0	APL Cimișlia	0,001	36,169	65	2,35	
Teren pentru construcții	str. Mira, s. Dimitrovca	0	0	0	0,001	36,169	65	2,35	
Teren agricol	or. Cimișlia, str. Nicolae Iorga, 108 (extravilan) (Clădirea administrativă)	2.912.202.007	IM SP Cimișlia	APL or. Cimișlia	0,2	1,13	65	14,69	24.05.2023

Teren pentru construcții	str. Suveranității – piața	2.901.304.347	IM SP Cimișlia	APL or. Cimișlia	0,5686	36,169	65	1.336,77	27.12.2017
Teren pentru construcții	or. Cimișlia, piață	2.901.304.887	IM SP Cimișlia	APL or. Cimișlia	0,0133	36,169	65	31,27	-
Teren pentru construcții	or. Cimișlia, piață	2.901.304.894	IM SP Cimișlia	APL or. Cimișlia	0,0144	36,169	65	33,85	-
Teren pentru construcții	or. Cimișlia, piață	2.901.304.895	IM SP Cimișlia	APL or. Cimișlia	0,0049	36,169	65	11,52	-
Teren pentru construcții	or. Cimișlia, piață	2.901.304.896	IM SP Cimișlia	APL or. Cimișlia	0,036	36,169	65	84,64	-

Estimarea valorii terenurilor gestionate/administrate de către Î.M. GCL Călărași

Tipul bunului	Potrivit datelor din RBI				Suprafața înregistrată (ha)	Valoarea estimativă			Act de predare
	Adresa	Numărul cadastral din RBI	Grevarea drepturilor patrimoniale	Proprietar		tarif, mii lei	bonitate	valoarea, mii lei	
Teren aferent construcției	or. Călărași, str. Ștefan cel Mare, f/nr.	2501204004	-	APL or. Călărași	0,6566	36,169	65	1543,7	-
Teren aferent construcției	or. Călărași, str. Bojole, 15/1	2501208032	-	APL or. Călărași	0,539	36,169	65	1267,2	-
Teren aferent construcției	or. Călărași, str. Alexandru cel Bun, 178	2501216100	-	APL or. Călărași	0,654	36,169	65	1537,5	-
Teren aferent construcției	com. Tuzara	2544204185	-	APL com. Tuzara	0,144	36,169	65	338,6	-
Teren aferent construcției	com. Tuzara	2544204191	-	APL com. Tuzara	0,0539	36,169	65	126,7	-
Teren aferent stației de epurare		2501216477	-	APL or. Călărași	0,65	36,169	65	1528,2	-
Teren aferent stației de epurare		2501216487	-	APL or. Călărași	2,4	informația din RBI		1796,7	-
TOTAL:					5,0975			8138,6	

Anexa nr.5 – Estimarea valorii terenurilor gestionate/administrate de către Î.M. SCL Orhei

Decizia APL Orhei de transmitere a terenului	Numărul cadastral	Suprafața, ha	Valoarea contabilă inițială la 31.12.2023 (mii lei)	Valoare teren Legea nr.1308/1997 (mii lei)	Diferențe valoare teren (mii lei)	Destinația
nr.5.10.1 din 02.06.2017	6401105267	0,337	487,0	792,3	305,3	Stadion
nr.12.1. din 27.12.2019	6401207059	14,4378	18.650,3	33.943,5	15.293,2	Cimitir
nr.7.5 din 11.08.2017	6401212213	0,65	839,6	1.528,2	688,5	Stadion
nr.2.9 din 05.03.2020	6401301094	6,973	9.009,2	16.393,6	7.384,5	Cimitir
nr.7.5.1 din 26.06.2020	6401306156	3,473	4.486,3	8.165,1	3.678,8	Cimitir
nr.5.12 din 07.06.2016	6401307134	8,05	5.259,6	18.925,7	13.666,1	Construcția Uzinei de cablaj
nr.7.5.2 din 26.06.2020	6401405251	0,78	1.007,6	1.833,8	826,2	Cimitir
nr.5.10.2 din 02.06.2017	6401410400	0,162	209,7	380,9	171,2	Stadion
Total		34,8628	39.949,2	81.963,0	42.013,8	

Anexa nr.6 – Imobilizări corporale uzate, defectate și neutilizate în activitatea de producere la Î.M. DPGL-C Edineț

Anexa nr.7 – Poligonul de depozitare a deșeurilor gestionat de Î.M. DPGL-C Edineț

**Anexa nr.8 – Informația privind recalculul efectuat la Contractul de locațiune nr. 2 din
03.01.2011, gestionat de către Î.M. SC Glodeni**

Anul	T_b	K₃	K₄	S	Suma	TVA	Suma recalculată totală	Suma conform contractului	Diferența (lei)
2012	136,2	1,5	1	69,5	14198,85	2839,77	17038,62	13285,56	3753,06
2013	143	1,5	1	69,5	14907,75	2981,55	17889,3	13285,56	4603,74
2014	149,7	1,5	1	69,5	15606,23	3121,245	18727,47	13285,56	5441,91
2015	159,3	1,5	1	69,5	16607,03	3321,405	19928,43	13285,56	6642,87
2016	159,3	1,5	1	69,5	16607,03	3321,405	19928,43	13285,56	6642,87
2017	166,3	1,5	1	69,5	17336,78	3467,355	20804,13	13285,56	7518,57
2018	173,5	1,5	1	69,5	18087,38	3617,475	21704,85	13285,56	8419,29
2019	182	1,5	1	69,5	18973,5	3794,7	22768,2	13285,56	9482,64
2020	192,4	1,5	1	69,5	20057,7	4011,54	24069,24	13285,56	10783,68
2021	192,4	1,5	1	69,5	20057,7	4011,54	24069,24	13285,56	10783,68
2022	205,68	1,5	1	69,5	21442,14	4288,428	25730,568	13285,56	12445,01
2023	236,53	1,5	1	69,5	24658,25	4931,651	29589,903	13285,56	16304,34
Total:									102821,7

Anexa nr.9 – Utilajul încorporat în clădirea transmisă în locațiune Î.C.S „Lapmol” SRL de către Î.M. GCL Călărași în anul 2014

La situația din iulie 2024, utilajul lipsește în clădirea transmisă în locațiune către Î.C.S „Lapmol” SRL

Anexa nr.10 – Informația privind planul de finanțare pentru serviciile de gospodărie comunală și volumul de lucrări/servicii executate de către Î.M. DRCD Bălți în anul 2023

mii lei

Programul 7002 „Managementul integrat al deșeurilor și al substanțelor chimice”	Plan pe an (aprobat/p recizat)	Datoria la 01.01.2023	Executat la 31.12.2023	Finanțat la 31.12.2023 (primăria)	Datoria la 31.12.2023 (primăria) (c.1 – c.2 – c.3)	Depășirea planului precizat
Datorii la executarea lucrărilor/serviciilor	1	2	3	4	5	6
Curățarea străzilor, spațiilor de zăpadă (499,95 mii lei)	1.372,70	286,82	1.585,83	1.372,70	499,95	499,95
Programul 7005 „Dezvoltarea gospodăriei de locuințe și serviciilor comunale”	Plan pe an (aprobat/p recizat)	Datoria la 01.01.2023	Executat la 31.12.2023	Finanțat la 31.12.2023 (primăria)	Datoria la 31.12.2023 (primăria) (c.1 – c.2 – c.3)	Depășirea planului precizat
Datorii la executarea lucrărilor/serviciilor	1	2	3	4	5	6
Pregătirea orașului de sărbători, manifestații publice	25.437,40	2.506,38	27.834,78	25.437,40	4.903,76	4.903,76
Salubritatea cimitirelor					76,51	76,51
Transportarea decedaților					149,06	149,06
Lucrări legate de siguranța traficului rutier					102,67	102,67
Lucrări legate de siguranța traficului rutier					296,13	296,13
Lucrări de reparație curentă a sistemelor pluviale/de evacuare a apelor					316,67	316,67
Reparația curentă a drumurilor asfaltate					3.193,15	3.193,15
Reparația curentă a drumurilor din piatră spartă					769,57	769,57
TOTAL (2 programe)	26.810,10	2.793,20	29.420,61	26810,10	5.403,71	5.403,71
Marfa în vânzare (magazin)	17.629,16	24.634,18				7.005,02

Anexa nr.11 – Informația privind planul de finanțare pentru serviciile de gospodărie comunală și volumul de lucrări/servicii executate de către Î.M. SC Glodeni în anul 2023

Nr. d/o	Lucrări	Conform contractului			Conform proceselor-verbale privind lucrările executate				Devieri			
		Volum, total pe an			Volum, total pe an			Suma (mii lei)	Volum total pe an			Suma (mii lei)
		ha	ore	tone	ha	ore	tone		ha	ore	tone	
1.	Măturarea manuală a aleilor, trotuarelor și pavajelor	660	-	-	726	-	-	585,8	+ 66	-	-	53,2
2.	Degajarea terenului de crengi, frunze și gunoi	8	-	-	7,26	-	-	63,9	-	-	-	-
3.	Curățirea și înlăturarea stratului de noroi și gunoi de lângă borduri și trotuare	5,4	-	-	3,7	-	-	44,1	-	-	-	-
4.	Săparea gropilor și lucrări de terasament executate cu excavatorul (ore)	-	-	-	-	4	-	1,9	-	+ 4	-	1,9
5.	Cosirea gazonului cu motocoase	49,8	-	-	79	-	-	167,9	+ 29,2	-	-	62,0
6.	Răspândirea MAD pe suprafețe pavate	5,25	-	-	6	-	-	10,2	+ 0,75	-	-	1,3
7.	Văruirea arborilor și accesoriilor la drumuri	1,14	-	-	1,72	-	-	16,7	+ 0,58	-	-	5,6
8.	Lucrări adăugătoare de salubritate a orașului (ore)	-	-	-	-	454	-	101,5	-	+ 454	-	101,5
9.	Încărcarea în remorcă a gunoiului de pe teritoriul orașului (colectat de pe străzi) și transportarea la distanța de 5 km cu T-25 (tone)	-	-	360	-	-	792	143,2	-	-	+ 432	78,1
TOTAL:		729,6	-	360	823,7	459	792	1.135,5	+ 94,1	+ 459	+ 432	303,6
Cheltuieli: directe, fondul social, regie, beneficiu, TVA, total:								690,9				184,7
TOTAL:								1.826,5				488,3

**Anexa nr.12 – Informația privind foile de parcurs pentru autocamioane, eliberate de către
Î.M. SC Glodeni pentru Tractorul marca T-25 pentru transportarea deșeurilor**

Î.M. „Servicii Comunale Glodeni” a. 2023									
Informația din foile de parcurs pentru autocamioane, Transport: Tractor marca T-25, nr. de înmatriculare GLA 304									
Nr. d/o	Luna	Zile lucrate	Data	Ora	Timp în exploatare	Consum combustibil efectiv (lit)	Sarcina șoferului	Transportat încărcături (tone)	Parcurs total (km)
1.	Januarie	1	13.01.2023	4:00-12:00	7,9	10	material antiderapant	0	0
2.	Februarie	0	-	-	-	-	-	-	-
3.	Martie	9	09.03.2023	8:00-17:00	6,0	8	încărcat gunoi	0	0
			10.03.2023	8:00-17:00	5,5	7	încărcat fier vechi	0	0
			14.03.2023	8:00-17:00	6,0	8	încărcat fier vechi	0	0
			15.03.2023	6:00-14:00	5,5	7	încărcat gunoi	0	0
			21.03.2023	8:00-17:00	6,0	8	încărcat lemne	0	0
			22.03.2023	8:00-17:00	5,5	7	încărcat lemne	0	0
			23.03.2023	8:00-17:00	6,0	8	încărcat lemne	0	0
			24.03.2023	8:00-17:00	5,5	7	încărcat lemne	0	0
			30.03.2023	8:00-17:00	5,0	5	încărcat lemne	0	0
4.	Aprilie	8	05.04.2023	4:00-8:00	4,0	5	material antiderapant	0	0
			11.04.2023	8:00-17:00	7,0	8	încărcat gunoi	0	0
			13.04.2023	8:00-17:00	6,0	7	încărcat gunoi	0	0
			14.04.2023	6:00-14:00	7,0	8	încărcat gunoi	0	0
			20.04.2023	8:00-17:00	6,0	7	încărcat gunoi	0	0
			25.04.2023	8:00-17:00	7,0	8	încărcat gunoi	0	0
			26.04.2023	6:00-14:00	6,0	7	încărcat gunoi	0	0
			28.04.2023	6:00-14:00	4,0	5	încărcat gunoi	0	0
5.	Mai	2	02.05.2023	8:00-17:00	7,0	8	Prin oraș, lucru la monument	0	0
			19.05.2023	14:00-16:00	2,0	2	încărcat lemne	0	0
6.	Iunie	1	06.06.2023	8:00-17:00	0,0	5,71	lucru la SRL	0	0
7.	Iulie	0	-	-	-	-	-	-	-
8.	August	4	09.08.2023	8:00-17:00	6,0	7	încărcat lemne	0	0
			10.08.2023	8:00-17:00	3,4	4	încărcat lemne	0	0
			14.08.2023	8:00-13:00	3,4	4	lucru la SRL	0	0
			15.08.2023	8:00-17:00	2,3	5	lucru la SRL	0	0
9.	Septembrie	2	16.09.2023	6:00-12:00	6,0	7	încărcat gunoi	0	0
			29.09.2023	8:00-17:00	7,0	8	încărcat gunoi	0	0
10.	Octombrie	6	04.10.2023	11:00-16:00	5,0	6	transportat lemne și crengi	0	0

			05.10.2023	8:00-17:00	7,8	9	transportat lemne și crengi	0	0
			25.10.2023	6:00-16:00	8,6	10	încărcat gunoi, transportat lemne	0	0
			27.10.2023	6:00-14:00	6,1	7	încărcat gunoi	0	0
			30.10.2023	6:00-16:00	8,6	10	încărcat gunoi	0	0
			31.10.2023	6:00-16:00	6,8	10	încărcat gunoi	0	0
11.	Noiembrie	14	01.11.2023	6:00-16:00	6,9	8	încărcat gunoi	0	0
			02.11.2023	8:00-17:00	6,1	7	încărcat gunoi	0	0
			03.11.2023	6:00-14:00	6,9	8	încărcat gunoi	0	0
			06.11.2023	6:00-14:00	6,1	7	încărcat gunoi	0	0
			07.11.2023	8:00-17:00	6,9	8	încărcat gunoi	0	0
			08.11.2023	6:00-14:00	6,1	7	încărcat gunoi	0	0
			09.11.2023	-	6,9	8	încărcat gunoi	0	0
			10.11.2023	6:00-14:00	6,1	7	încărcat gunoi	0	0
			15.11.2023	8:00-17:00	6,9	8	încărcat gunoi	0	0
			16.11.2023	8:00-18:00	8,6	10	încărcat gunoi	0	0
			17.11.2023	6:00-14:00	6,1	7	încărcat gunoi	0	0
			20.11.2023	6:00-14:00	6,9	8	încărcat gunoi	0	0
			22.11.2023	6:00-14:00	6,1	7	încărcat gunoi	0	0
			23.11.2024	8:00-16:00	8,6	10	încărcat gunoi	0	0
12.	Decembrie	0	-	-	-	-	-	0	0
TOTAL:		47	-	-	281,11	342,71	-	0	0

Conform foilor de parcurs, tractorul T-25 cu nr. de înmatriculare GLA 304, în anul 2023 a lucrat 47 de zile/281 de ore, conform pct. 9 „Sarcina șoferului”:

- ”încărcat gunoi”- 29 zile (martie - 2 zile, aprilie - 7 zile, septembrie - 2 zile, octombrie - 4 zile, noiembrie - 14 zile);
- ”încărcat fier vechi” - 2 zile (martie - 2 zile);
- ”încărcat lemne” - 10 zile (martie - 5 zile, mai - 1 zi, august - 2 zile, octombrie - 2 zile);
- ”material antiderapant” - 2 zile (2 - zile);
- ”lucru la SRL” - 3 zile (iunie - 1 zile, august - 2 zile);
- ”lucru la monument” - 1 zile (mai - 1 zile).

Anexa nr.13 – Informația privind obiectele de reparație a infrastructurii curților aferente blocurilor de locuit din mun. Orhei, executate în anul 2023 la Î.M. SCL Orhei, cu aplicarea scutirii de taxa pe valoarea adăugată

Nr. d/o	Denumire obiect	Dispoziția APL mun. Orhei	Antreprenor executor	Contract, nr., data	Anul 2023		Total obiect, fără TVA, mii lei
					Total cheltuieli, fără TVA, mii lei	TVA	
1	Curtea Iachir 13	nr.331 din 24.07.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	346,7	scutit	743,6
2	Curtea Iachir 13	nr.331 din 24.07.2023	SRL Mislăt	nr.55 din 09.08.2023	396,9	scutit	
3	Curtea Iachir 15	nr.331 din 24.07.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	1.641,9	scutit	2.129,8
4	Curtea Iachir 15	nr.331 din 24.07.2023	SRL Mislăt	nr.55 din 09.08.2023	487,8	scutit	
5	Curtea Iachir 17	nr.256 din 06.06.2023	SRL Mislăt	nr.48 din 21.07.2024	336,9	scutit	336,9
6	Curtea Iachir 19	nr.331 din 24.07.2023	SRL Mislăt	nr.55 din 09.08.2023	101,2	scutit	907,5
7	Curtea Iachir 19-31	nr.331 din 24.07.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	806,3	scutit	
8	Curtea Iachir 2	nr.331 din 24.07.2023	SRL Mislăt	nr.55 din 09.08.2023	342,6	scutit	342,6
9	Curtea Iachir 21	nr.420 din 04.10.2023	SRL Mislăt	nr.55 din 09.08.2023	553,7	scutit	553,7
10	Curtea Iachir 23	nr.331 din 24.07.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	884,8	scutit	1.678,1
11	Curtea Iachir 23	nr.331 din 24.07.2023	SRL Marcoletis	nr.56 din 09.08.2023	786,4	scutit	
12	Curtea Iachir 23	nr.331 din 24.07.2023	SRL Marcoletis	nr.56 din 09.08.2023	7,0	scutit	
13	Curtea Iachir 29	nr.331 din 24.07.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	255,5	scutit	2.843,3
14	Curtea Iachir 29	nr.331 din 24.07.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	310,9	scutit	
15	Curtea Iachir 29 și 29A	nr.331 din 24.07.2023	SRL Marcoletis	nr.56 din 09.08.2023	1.058,9	scutit	
16	Curtea Iachir 29 și 29A	nr.331 din 24.07.2023	SRL Marcoletis	nr.56 din 09.08.2023	167,6	scutit	
17	Curtea Iachir 29A și 43	nr.331 din 24.07.2023	SRL Marcoletis	nr.56 din 09.08.2023	973,4	scutit	
18	Curtea Iachir 29A și 43	nr.331 din 24.07.2023	SRL Marcoletis	nr.56 din 09.08.2023	76,9	scutit	
19	Curtea Iachir 31	nr. 256 din 06.06.2023	SRL Mislăt	nr.47 din 09.08.2023	89,2	scutit	89,2
20	Curtea Iachir 35	nr.420 din 04.10.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	324,9	scutit	324,9
21	Curtea Iachir 43	nr.331 din 24.07.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	153,9	scutit	153,9
22	Curtea Iachir 47	nr.331 din 24.07.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	283,5	scutit	684,3
23	Curtea Iachir 47	nr.331 din 24.07.2023	SRL Marcoletis	nr.56 din 09.08.2023	331,4	scutit	
24	Curtea Iachir 47	nr.331 din 24.07.2023	SRL Marcoletis	nr.56 din 09.08.2023	69,4	scutit	
25	Curtea Iachir 5		ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	525,9	scutit	525,9
26	Curtea Iachir 9-55	nr.331 din 24.07.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	1.546,4	scutit	1.546,4
27	Curtea P.Neamț 2	nr.420 din 04.10.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	162,6	scutit	162,6
28	V. Lupu 15;17;19;21;21B	nr.420 din 04.10.2023	SRL Strongboss Construct	nr.65 din 19.09.2023	562,2	scutit	562,2
29	Curtea Unirii 150;152	nr.420 din 04.10.2023	SRL Strongboss Construct	nr.65 din 19.09.2023	290,4	scutit	290,4
30	Curtea V.Lupu 10	nr.420 din 04.10.2023	SRL Certicus	nr.69 din 19.09.2023	186,4	scutit	374,1
31	Curtea V.Lupu 10 M.Varlam	nr.420 din 04.10.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	187,7	scutit	
32	Curtea V.Lupu 155;157;159;161	nr.420 din 04.10.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	108,0	scutit	1.898,4
33	Curtea V.Lupu 155;157;159;161	nr.420 din 04.10.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	1.216,4	scutit	
34	Curtea V.Lupu 155;157;159;161	nr.420 din 04.10.2023	SRL Strongboss Construct	nr.77 din 18.10.2023	574,0	scutit	
35	Curtea V.Lupu 17-19	nr.420 din 04.10.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	343,2	scutit	343,2
36	Curtea V.Lupu 175;177A;179	nr.420 din 04.10.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	323,1	scutit	1.030,9

37	Curtea V.Lupu 175;177A;179	nr.420 din 04.10.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	144,5	scutit	
38	Curtea V.Lupu 175;177A;179	nr.420 din 04.10.2023	SRL Credo Industry	nr.68 din 19.09.2023	257,3	scutit	
39	Curtea V.Lupu 175;177A;179	nr.420 din 04.10.2023	SRL Credo Industry	nr.68 din 19.09.2023	306,1	scutit	
40	Curtea V.Lupu 18;20	nr.420 din 04.10.2023	SRL Certicus	nr.69 din 19.09.2023	181,1	scutit	358,3
41	Curtea V.Lupu 18;20	nr.420 din 04.10.2023	SRL Certicus	nr.80 din 30.10.2023	177,2	scutit	
42	Curtea V.Lupu 2	nr.420 din 04.10.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	308,9	scutit	308,9
43	Curtea V.Lupu 23, P.Neamț 2	nr.420 din 04.10.2023	SRL Policons Grup	nr.67 din 19.09.2023	118,9	scutit	161,5
44	Curtea V.Lupu 23, P.Neamț 2	nr.420 din 04.10.2023	SRL Policons Grup	nr.67 din 19.09.2023	42,6	scutit	
45	Curtea V.Lupu 25;27;29	nr.420 din 04.10.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	244,7	scutit	436,9
46	Curtea V.Lupu 25;27;29	nr.420 din 04.10.2023	SRL Certicus	nr.79 din 25.10.2023	192,3	scutit	
47	Curtea V.Lupu 3	nr.420 din 04.10.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	134,0	scutit	270,7
48	Curtea V.Lupu 3	nr.420 din 04.10.2023	SRL Policons Grup	nr.67 din 19.09.2023	107,8	scutit	
49	Curtea V.Lupu 3	nr.420 din 04.10.2023	SRL Policons Grup	nr.67 din 19.09.2023	28,9	scutit	
50	Curtea V.Lupu 31	nr.420 din 04.10.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	192,3	scutit	192,3
51	Curtea V.Lupu 4	nr.420 din 04.10.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	136,7	scutit	230,6
52	Curtea V.Lupu 4	nr.420 din 04.10.2023	SRL Credo Industry	nr.68 din 19.09.2023	93,9	scutit	
53	Curtea V.Lupu 5	nr.420 din 04.10.2023	SRL Policons Grup	nr.67 din 19.09.2023	388,2	scutit	388,2
54	Curtea V.Lupu 59	nr.420 din 04.10.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	428,9	scutit	428,9
55	Curtea V.Mahu 87-V.Lupu 2	nr.420 din 04.10.2023	SRL Credo Industry	nr.68 din 19.09.2023	75,8	scutit	223,0
56	Curtea V.Mahu 87-V.Lupu 2	nr.420 din 04.10.2023	SRL Credo Industry	nr.68 din 19.09.2023	147,3	scutit	
57	Curtea T.Ciobanu 1;5;7;11; Negruzzi 93;95; C.Stamate 24	nr.420 din 04.10.2023	SRL Strongboss Construct	nr.77 din 18.10.2023	408,8	scutit	1.738,5
58	Curtea T.Ciobanu 1;5;7;11; Negruzzi 93;95; C.Stamate 24	nr.420 din 04.10.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	7,4	scutit	
59	Curtea T.Ciobanu 1;5;7;11; Negruzzi 93;95; C.Stamate 24	nr.420 din 04.10.2023	ÎM SCL Orhei	nr.1 din 06.04.2018	1.322,3	scutit	
	Total reparații curți				22.259,9		22.259,9

Anexa nr.14 – Lucrări efectuate neconform în anul 2023 de către Î.M. SCL Orhei
Lucrări de asfaltare cu suprafața de 1374 m² executate adiacent str. Frunze nr.81, mun. Orhei

Lucrări de asfaltare executate la str. Nistreană, mun. Orhei

Scuarul din cartierul Nistreană, mun. Orhei

Grădina Publică, mun. Orhei

Anexa nr.15 – Informații cu privire la modul de alocare a mijloacelor pentru finanțarea Programului 75 „Dezvoltarea gospodăriei de locuințe și serviciilor comunale” în anul 2023

mii lei

Denumirea contului	Contul ECO	Programul 7502 „Dezvoltarea gospodăriei de locuințe și serviciilor				Programul 7503 „Aprovizionarea cu apă și canalizare”	Programul 7505 „Iluminare stradală”	Programul 7508 „Gestionarea și menținerea fondului locativ”	TOTAL
		Republica Moldova (fără mun. Chișinău și Bălți) (lei)	Mun. Chișinău	Mun. Bălți	Total				
1	2	3	4	5	6=3+4+5	7	8	9	10=6+7+8+9
Remunerarea muncii	211	42.627,22	0,00	536,91	43.164,13	10.013,27	963,43	45,64	54.186,47
Contributii si prime de asigurari obligatorii	212	11.451,43	0,00	153,09	11.604,53	2.720,90	268,98	13,18	14.607,59
Servicii	222	232.279,60	85.314,88	480,63	318.075,12	37.774,38	125.773,44	23.642,18	505.265,12
Dobinzi achitate la datoria internă	242	221,85	0,00	0,00	221,85	261,21	0,00	0,00	483,05
Subvenții acordate întreprinderilor de stat și municipale	251	61.723,72	28.582,81	3.740,00	94.046,53	11.108,26	705,89	110.112,47	215.973,16
Subvenții acordate întreprinderilor private	252	31,00	0,00	0,00	31,00	0,00	0,00	0,00	31,00
Subvenții acordate organizațiilor necomerciale	253	272,51	0,00	0,00	272,51	124,70	50,00	0,00	447,20
Subvenții acordate autorităților/instituțiilor publice la autogestiune	254	1.573,60	0,00	0,00	1.573,60	0,00	628,34	0,00	2.201,94
Granturi acordate beneficiarilor în interiorul țării	263	401,09	183.434,67	50.296,28	234.132,04	130.704,69	178.006,06	285,00	543.127,79
Prestatii de asistenta sociala	272	318,53	0,00	0,00	318,53	0,00	0,00	0,00	318,53
Prestatii sociale ale angajatorilor	273	446,81	0,00	0,00	446,81	25,55	0,89	0,86	474,11
Alte cheltuieli curente	281	33.552,94	1.790,30	150,50	35.493,74	4.958,81	1.603,72	26,30	42.082,57
Alte cheltuieli capitale	282	6.843,98	0,00	0,00	6.843,98	14.669,66	4.517,95	378,00	26.409,59
Transferuri acordate între bugetele locale în cadrul unei unități administrativ-teritoriale	293	597,45	2.616,34	0,00	3.213,79	1.746,22	598,64	0,00	5.558,65
Transferuri acordate între bugetele locale a diferitor unități administrativ-teritoriale	294	172,50	17.636,50	0,00	17.809,00	0,00	150,00	0,00	17.959,00
Cladiri	311	3.875,87	108.593,93	0,00	112.469,80	0,00	0,00	38.238,21	150.708,02
Constructii speciale	312	178.616,15	1.164,86	1.217,03	180.998,05	24.930,86	2.782,94	25.505,04	234.216,89
Instalatii de transmisie	313	7.328,72	190,08	0,00	7.518,80	10.436,40	47.332,86	0,00	65.288,07
Masini si utilaje	314	22.817,64	100,88	0,00	22.918,52	5.033,33	1.036,95	3.097,92	32.086,73
Mijloace de transport	315	106.757,98	27.128,48	472,97	134.359,44	0,00	2.464,48	0,00	136.823,91
Unelte si scule, inventar de productie si gospodaresc	316	20.712,63	88,50	17,06	20.818,19	306,69	435,58	8.684,39	30.244,85
Active nemateriale	317	69,00	0,00	0,00	69,00	12,50	0,00	0,00	81,50
Alte mijloace fixe	318	16.426,54	649,92	0,00	17.076,46	173,75	266,95	641,04	18.158,19
Investitii capitale in active in curs de executie	319	169.517,55	152.118,01	19.855,62	341.491,18	859.739,86	54.905,80	49.917,76	1.306.054,61
Combustibil, carburanti si lubrifianti	331	17.392,42	0,00	0,00	17.392,42	424,30	63,70	11.303,48	29.183,90
Piese de schimb	332	3.462,16	0,00	0,00	3.462,16	201,99	89,25	2.559,99	6.313,38
Produce alimentare	333	143,64	0,00	0,00	143,64	0,00	0,00	0,00	143,64
Medicamente si materiale sanitare	334	11,25	0,00	0,00	11,25	23,78	0,00	0,00	35,02
Materiale de uz gospodaresc si rechizite de birou	336	4.254,86	0,00	27,18	4.282,04	324,27	2.673,20	112,89	7.392,40
Materiale de constructie	337	49.945,74	0,00	0,00	49.945,74	2.886,09	8.189,75	1.308,13	62.329,72
Accesorii de pat, imbracaminte, incaltaminte	338	779,99	0,00	0,00	779,99	7,19	1,87	0,00	789,04
Alte materiale	339	8.313,48	1.003,32	59,70	9.376,50	261,66	581,49	3.670,22	13.889,87
Terenuri	371	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	X	1.002.939,86	610.413,50	77.006,97	1.690.360,32	1.118.870,31	434.092,19	279.542,70	3.522.865,52